

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
József-körút 18.

Főszerkesztő:
VÉSEI JOZSEF.

Feladó szerkesztő:
BRAUN SÁNDOR.

Kiadja:
SZERKESZTŐSÉG.

Égész évre 14 frt. 1/2 évre 7 frt. 1/4 évre 3 frt 50 kr.
egy hónapra 1 frt 20 kr.
Egyes szám Budapesten 4 kr., vidéken 5 kr.

Apró manőverek.

Budapest, január 11.

(v.) Akiknek minden számvetésük dugába dőlt a kibontakozási törekvések sikerének esetén; akiknek az kell, hogy a romló Magyarországot egy omló Magyarország váltsa fel; akik hatalmi érdekeiknél fogva többre becsülik a legrosszabb háborút is a legjobb békénél: ni, hogy meg vannak most ezek a derék urak akadva! Azt se tudják, mihez fogjanak hamarabb kétségbeesésükben. Hol a disszidenseket gyanúsítják, hol az ellenzékert ingerlik, hol a békeföltételek előzetes diszkreditálása körül buzgólkodnak. Most a mellüket verik hogy a többség méltóságát ők nem hagyják inzultálni s tehát nem fogják tűrni, hogy más pártok politikai programjának keresztülvitelére kötelezzék a majoritást; majd a markukat köpik, hogy még ha belépusztulnak is, de meg fogják minden áron gátolni a harcteremtett többségnek a béke által való megalazását. Ma délig azt hirdették, hogy teljesíthetetlen feltételeket fog az ellenzék megszabni. Ujjongva mondták: „Lehetetlen dolgokat fognak követelni, meglátjátok, azt hiszik, most már az ő idejük jön, s tehát vakmerő és képtelen kívánságokkal fognak előállni. Lestipulálják ezek maguknak még a csillagokat is az égről. De csak hadd jöjjenek. Majd ellenük szegezzük mi a magunk erélyét és önértékét.“ S hogy kísült ma délig az ellenzéki békeponctok mérsékeltsége, azóta még éktelenebb haragra gerjedtek. „No lám (mondják), hisz nincs is mit követelnők. Összefirkálnak egy csomó lappalát s nagy képpel idenyújtják, mint a békének feltételeit. Ha ennyivel beérik, hogyan mertek olyan nagy garral nekilindulni a hadakozásnak? Lám, ez is csak azt mutatja, hogy indokolatlan volt a

támadásuk. Az ilyen bandával nem fogunk békét kötni; most már csak azért is szét fogjuk őket morzsolni.“ Így rikoltanak a kormány-párt klubjában s a Ház folyosóin a háborus párt emberei. Kapacitálnak, fenyegetőznek, rimázkodnak, lótnak-futnak százfélé; dédelgetik a kis embereket, ostromolják a nagyfejúeket; szóval elkövetnek mindent, csak hogy valamiképpen lábra ne kapjon a többségben a békés hangulat.

Mi nem zavarjuk apró manővereikben ezeket az urakat. Csak a józilsunk háborodik fel e veszett kapkodás ellen, amit az utóbbi időben kifejtének. Fogásaik otrombasága, az a viharos kedélyhullámzás, amelyet maguktartása elárul, s az a mániákus szeretenség, amely akciójukat jellemzi. megmutatja, hogy vesztüket érzik. Nagyon jó, hogy az ország tisztán látja mindezeket. És még jobb, hogy a kormánypártnak józan és hazafias elemei közvetlen szemlélői lehetnek ennek a débacle-nak. Hiszen az a ház és az a cinizmus, amelylyel ellenaknáikat lerakják, föllebbenti a fátyolt ez érdekcsoporthat vétkes szándékairól és arról a hallatlan erőszakosságról, amelylyel a többségnek jóhiszemű részét eddig kezelték. De van egy határa ennek az ellenakciónak, amelyen a trón és a nemzet legnagyobb érdekeinek veszélyeztetése nélkül nem engedhetjük tulterjedni. Ez a határvonal a magyar alkotmány-nak az a sarkétele, amely szernek és sértethetetlennek mondja a koronát. Idáig csak idétlen perfidia a háborus párti csoportnak taktikázása. De e vonalon túl már merénylletté minősül a királyi trónnak felsége ellen. Pedig ma a kormánynak egyik felhívatalos ujsága hallatlan vakmerőséggel egy ilyen merényletre vetemedik. Megrágalmazza a koronát, hogy népszerűséget szerezzen báró

Bánffy Dezsőnek. Elmondja, hogy nem a király érdeme a béketárgyalások megindulása, mert a korona az alkotmányellenes kormányzás politikája mellett volt, hanem a miniszterelnök volt az, aki az alkotmány helyreállítása érdekében kérve kérte a fejedelmet, hogy adjon engedelmet a kompromisszum megkísérlésére. És hozzát teszi, hogy Bánffynak nem csekély erőfeszítésbe került az alkotmánykimelés politikájára rábírnai az uralkodót. Ezek a cifra dolgok olvashatók a *Pester Lloyd*-ban, annak a dr. Falk Miksa urnak a lapjában, aki báró Bánffy Dezsőnek bizalmas embere, s akit a király nemrég a Szent István-rend középkeresztjével tüntetett ki. Felháborodással utasítjuk vissza ezeket a felségsértő állításokat. Nincs ezen a földön magyar ember, aki el tudná hinni királyról azt a képtelenséget, hogy az abszolutizmus örvényébe akarta beletaszítani az országot s hogy csupán miniszterelnökének könyörgései bírhatták rá e szándékának feltételek elejtésére. A magyar királyról ilyesmit hinni a legnagyobb erkölcsi eltévelyedés volna; ilyesmit hirdetni róla pedig egyenesen vakmerőség. Ám magasztalják báró Bánffy Dezsőt az ő hivei, amennyire nekik tetszik; de mi jögon mernek neki reklámot csinálni a korona rovására? Aki a nemzetnek a király lelkiismeretébe vetett hitét megingatja, az csak gonosz dolgot művel; de aki oly céltalattal cselekszik ezt, hogy amit a trón fényéből elvon, abból gloriolát vonjon egy miniszterelnök feje köré, az anarkistává szegődik merő szervilizmusból. A magyar nemzet lojalitása nevében óvást emelünk az ellen, hogy Bánffy emberei a királyi trón alá rakják ellenaknáikat. Az efféle közveszélyes izléstelenlések ellen viharosan zudul fel a közvéleménynek alkotmányos érzülete. Ha a kor-

T Á R C A.

Hat kis fehér ponyy.

— A Budapesti Napló eredeti tárcája —

Írta: Thury Zoltán.

Mondhatom, hogy bizonyos megdöbbenéssel néztük a gyalogjáróról, amikor végigporoszkált az uton az új föltalálás szerint rendezett első gyermektemetés. A kofák fölláttak a kis melegedő számolyra, amiben — nagy kerek lyuk alatt — izzó parázs van a serpenyőben, a boltosok kiszaladtak az ajtókon, nemkülönbén a házmesternek és egyéb földszinten lakó asszony-népek is, tessék föl, a mi házunkból a masamódné meg a csizmadia felesége és tátottuk a szánkat. Istenem, hogy tátottuk, némelyikünknek a vére is megfagyott a szívében, különösen az olyan népeknek, mint jómagam, akinek a nyakába két lurkó kapaszkodik, ha hazakeredem és ölelnék, esőknak, beszivnak magukba, hogy már éppen csak a csizmadia sarica látszik ki belőlük. S vagyunk így némelyek. Tessék föl, a hentes a tulsó szegleten, akinek ugyancsak vigyázva kell lecsapni a tőkére a bárdal, nehogy hozzácsapjon a sonkaesontokhoz egy-egy zserket is a maga termeléséből, meg a suszter itt mellettünk, aki viszont a tüvel jár el óvatosan, mert esetleg hozzávart az én vagy az úraságot cipőjéhez egy-egy suszterfünt, annyit botorkál a lába alatt a műhelypadkán, aminek pedig szentnek kellene lenni minden avatlatlan előtt, mivelhogy ott terem bőrből, csizriből meg kis faszegzekből a kenyér. Az a gazember ugyan-csak ránk ijeszteit.

A gazember a temetéses ember volt. Komoly ur, rideg, mondhatnám, hogy ijesztő formája. Egy rémületes nagy pocak körülkötve az emberrel, fenn az are, éppen olyan széles, göm-

bölyü, mint a hasa, rajta két álmos szem meg két lefityegő oldalszakáll, s alul a lábak, egy-egy sing hosszú s talán éppen csak valamivel keskenyebb huseölopök, amelyekben ez az ember egész nap nyargalt, utcan le, utcan föl, szimatolva a szagokat, mint a vizslakutyja. Hajdan, ezelőtt tán éppen tizenkilenc esztendővel, volt egyszer nálunk is. Halottunk volt. A szegény apám behunyta a szeméit tizenegy óra nyolcvan percekor délelőtt s Ketz ur öt minutával később már beküldte a névjegytét a bátyámhoz, egy olyan névjegyét, amire felül hat lovas halottas kocsis volt rajzolva. Amikor megláttuk, eszünkbe se jutott, hogy Ketz urat az igazság szerint le kelene lóditani a lépesőn, csak sirtunk friss, nehéz gyászban.

Ketz ur akkor meg kicsi ember volt, kis cég, amely azóta már megevett két nagyot. A szörnyű mód agilis gömböc addig gurult sebes iramban szerte a városban, míg megszedte magát pénzzel. A kis boltot átvitte egy nagy, csupa ablakfalból épített nagy helyiségbe s esodálatos gazdag és finom raklatat rendezett be az úvegék mögött mindenféle halottas holmiból. Vén emberek örökig elálldogáltak az ablakok előtt, nekidülve a fényes sárgázer korlátnak, ami arra való volt, hogy a nagy ezer pengős úvegékhez ne férközön egészen közel a gyönyörű habos selyempárnák és hullámos esipkék irányában érzett áhitata azoknak a szegényhábbelieknek, akik már le szeretnének pihenni. Es vállalkozó szellemű, igazi modern üzletember lett Ketz ur. Némely befektetéseivel esztendőig is elvárakozott, amíg hasznát látta. Tessék föl, egy úvegés kocsival, aminek csak akkor jött el az ideje, amikor a csendőrpáncsok bizonyos Freiherr von Kramm elhalálozott. Akkor az egyesült katonabandák, roppant sok lovastiszt, meg pap, meg mindenféle cilinderes ur között gyönyörű volt az új kocsis. A konkurrencia ebbe a temetéses betegedett bele.

Az a temetés, amelyről a magam jószántá-

ból ime megemlékezem, szintén zseniális meglepetése volt az ötletes Ketz urnak. Valami csoda, finom gyermekjáték kocsis, akkorécska, hogy a tetéjére könyökölhetne a magamfajta nem is tulságosan nagy ember, rokokó hintőcska, csupa arany, olyan kerekében, aminek virág az agya s liliumlevelek a küllői. Az ablakai tejüveg-ből, amiken keresztül éppen csak áttetszett a kis koporsó s a sok virág, amit rászórtak. Valami ilyes kocsiban járhattak hajdanta a királyurcskák, a kis selyemharisnyás fehér babák, akiket a szellő elől hermelinek takargattak. S a kocsis előtt hat kis fehér lovacska poroszkált. A bakról egy emberke fehér gyepőlvel dirigálta őket, olyan szíjjal, ami mintha pántlika lett volna. Micsoda drága kicsi lovacskák voltak. Szentáció lett volna közülök már egy is, ha véletlenül a katonabandába kerül. Hát még hat egy párosával egymás végében. Mind fehér és egy se nagyobb, mint egy kis borjú. De fürge, semmiképpen se hajlandó arra, hogy lépésben járjon. A szügyükbe verték a fejüket, fújták a párat, formás kis fejükön rázták a csattos szerszámot, ami egy kicsit zörgősenek volt havgya, hogy a hat együtt pajkos zizegésbe verődött össze s kicsi, frissen vasalt patájuk eleven tempóban verte a kövezetet, ahogy trappolva, de azért játékos lassu tempóban végighuzták a cifra kis batárt az utcán. Azután a nagy fekete lovak majd összetaposták a sűrű tarka tömegben hullámzó gyereknépet, amely a szemével majd elnyelte a lovacskákat s szájátva, némán bukdácsolt a kocsis körül. S a kapukból új csoportok rohantak ki, hogy a gomolygó gyermekserög csipkés széle már a házak faláról surla le a kétfelől a meszet s egy hang se semerre, csak csendes bámulat, néma, áhitatos vágyakozás a lovacskák után. Hátul a menetben szép négyes rendekben az iskola jött s a plébánia-templom felé ez a gléda is megbomlott. Előbb csak egy-egy sor, aztán az egész. A kis pajtasok előre rohantak, a lovak lábai alatt,

mányelnök ur a maga cézártebolyában mamosors rabszolgákkal kórusban zeneti el dicsőségét, akkor legyen gondja rája, hogy ez a szolgahad ne öltse nyelvét a nemzet fejedelemére.

Nem vetnék ennyi súlyt erre a jellegzetes epizódra, ha nem kellene benne újabb tünetét látnunk a mostani kormány ama megrögzött szokásának, amelylyel hatalmának szilárdságát és fényét minduntalan a korona rovására igyekszik gyarapítani. De hisz ez az újabb megtámadása a király sérthetlenségének tökéletesen összevág a Bánffy-korszak egész karakterével. Csak a múlt hónapban is láttuk, hogy párthiveinek értekezletén egy héten belül kétszer is a korona rendületlenül bizalmára hivatkozott báró Bánffy Dezső. Akkoriban senki sem értette a Szent István palástjának ezt az ismételt előhurcolását. De csakhamar jött a lex Tisza és az alkotmányon kívüli állapot. Akkor aztán kitudódott minden: kiderült, hogy a miniszterelnök azt a látszatot akarta kelteni, mintha az alkotmánynak előbb elméleti, majd gyakorlati megszégése a koronától kapott volna utasítást. Most meg előhozakodnak azzal a hazugsággal, hogy a királyban abszolutisztikus hajlamok vannak s hogy ezeknek akut kitörését Bánffy csak nagynehezen tudta megszüntetni. Ismétljük, mi rágalomnak tartjuk ezt az állítást. De minél igazabb volna az, ami itt állítatik, a felhivatalos sajtónak azt annál gondosabban kellene tükölnia, sőt köteleessége volna, ha esetleg az ellenzék állítana ilyesmit, a leghatározottabb hangú cáfolatokkal előállania. A trón köré eleven miniszterhusból vont bástyát az alkotmány, hogy feltétlenül megőrizze az uralkodónak sérthetlenségét. A miniszterek arra valók, hogy ők viseljék a felelősséget mindenért, amit a korona tesz és mulaszt. Ha a korona elfogadja alkotmányos tanácsait, akkor amugy is őket terheli a felelősség; ha pedig nem a miniszterek tanácsai szerint jár el a fejedelem, akkor amazok lemondhatnak, hogy megmeneküljenek a felelősségtől, — de ha ennek ellenére is megtartják állásukat, akkor alkotmányos köteleességük a fejedelem elhatározását a maguk testével és lelkével fedezni. E helyett nálunk mi divik mostanában? A miniszterelnök a trón mögé búvik s onnan intézi támadásait az alkotmány épsége ellen;

viseli a *kényelmesebbik* felelősséget, tudniillik a politikait, de a királyra keni a *kényelmetlenebbik*, tudniillik az erkölcsit. Sőt még ezzel sem éri be. Hanem amikor már megszakadt az alkotmányos élet folytonossága, akkor a koronára fog rá abszolutisztikus hajlamokat, csupán azért, hogy magát, mint az alkotmány védőjét ünnepeltesse. Fájdalom, a trón magaslatáig ennek az otromba ódának a hangjai aligha fognak felhatolhatni. De mi, a magyar királynak hű magyar népe, méltatlankodva utasítjuk vissza ezt az izléstelen és illoyális merényletet.

Ime, ilyen eszközöktől sem riadnak vissza a többségnek azok az elemei, amelyek a békés kibontakozás ügyét minden uton és minden áron kompromittálni akarják. Igazságtalanok volnának, ha az efféle üzelmekért az egész kormánypártot tennők felelőssé. Jól esik tudnunk, hogy annak a tábornak csupán egy elenyésző töredéke az, amely retteg a békének még gondolatától is s amely lelkiismeretlenül elkövet mindent, hogy minél tovább tartson s minél pusztítóbb hatású legyen a most folyó háború. De van egy szavunk a többség többségéhez. A Tisza lex szerzői annak idején érvelésük egész súlyát arra helyezték, hogy a többségi uralom elvének megcsorbulása a parlamentarizmus végveszedelmét jelentené s hogy tehát a többség akaratának feltétlenül foganatra kell számot tartania. Tesék most ezt a tételt a maga élével a kormánypárt harcias kisebbsége ellen fordítani. Álljon talpára a szabadelvű párt többsége s követeljen feltétlenül megadást a racionáltankodó s terrorizáló kormánypárti kisebbségtől. Juttassa előbb a maga táborában érvényre a többségi uralom elvét, s meggyőződik majd róla, hogy e tettének nyomán leszereli a parlamenti kisebbség ellenszegülését. Addig nem lesz ur a parlamentben a többség többsége, míg a saját hajlékában érvényt nem szerez a maga akaratának a többség kisebbsége ellen.

BELFÖLD.

Minisztertanács. Ma délután minisztertanács volt, amelyben a kormánynak a fővárosban időző valamennyi tagja résztvett.

rohanást egymást gázolva el és sirt dűhében, aki nem tudott a kis ökleivel utat verni magának a lovascskákig. A esiklondós, kényes kis állatok pedig még fűrgébben szedték a lábukat. A támszi ember a bakon néha majd a hátsó lábaira állította valamennyit egy-egy mérges gyepelőrántással — s aztán megint kocogtak a lovascskák s mellettük a gyermekek. Ketz ur is ott lihegett a kocsis mellett. Folyt róia a verejték, hogy törülni se győzte, ha elmaradni nem akart. Vitte, hogy ugy mondjam, szárnyakat adott neki a diadal. Ehhez képest a Freiherr von Krammféle temetés szegényes eset volt a cég történetében.

És a nagy esendben, amibe éppen csak a lovak patájának és a nehéz gyászos hintóknak dübörgése adott folytonos, változatlan hangot, egyszerre egy magas kapualjából belerikoltott egy asszony.

— Gyere vissza Pista! Letöröm a derekad! A gyermeke után kiáltott, aki elrohant mellőle a többi közé. — Aztán rekedten, sírósan kiabált még: — Pista! Pistuka!

Tovább másfelé is gyermekeket szólítottak asszonyok, mosogató réklibe bujt egyszerű fehérnépek — de minden eredmény nélkül, kis fűcskák, lánykák kirontottak mellőlük és neki az utcának, el a lovascskákhoz. A temető kapujában, ahol megállott a batár, lihegve, halálra fáradtan szorongott a tömeg is és simogatták a kocsit, falánk pillantással kukucskáltak be a sok rózsaszínű párna közé s a szavuk se halasztott. Az iskolát is csak alig-alig lehetett valahogyan összeszedni.

S a kis batár a lovascskákkal egyszerre divatba jött. Ugy kell lenni, hogy a gyermekek tán lábukban beszélhettek róla össze-vissza, már a melyik abban az időtájjában betegeskedett, mert akit máskülönben sponolós embernek ismertek, az is a roppant drága lovascskákát követelte a kicsi temetésre. Később beszéltek, hogy némelyik halálfehér levő picit szív valósággal végrendekezett a lovascskák javára. — Aztán vegyen mamsukám a lovascskának cukrot — mondta, amikor már alig látogatta az ajkait. (Ketz urhoz

csakugyan érkeztek csomagok, tele finom cukorral, amelyeket azonban ő neje ő nagyságának küldött föl az emeletre.) A deliriumban ott poroszkáltak mindenütt a lovascskák. Pedig csoda, hogy ráérték, mert egész nap az utcán voltak. Órára kötötték le őket. Háromkor a Bástya-utcában, négykor a hegy alatt, ötkor a szénapiácson fűrgén rótták az utakat a kis nyihogó vadak. Az emberek dühvel, haloványan bámultak utánuk. Némelyik a szemét kimeresztve káromkodott bele a porba, amit a kis aranyos kocsis vert föl, ha gyors iramodásban, neki eresztett gyepelőröntak a lovascskák valamire újabb rakódásra — s babonás félelem szállotta meg a várost. Nem mondta senki, de ragadós volt, mint a járvány, egyik areról átsuhant a másikra a gyanu, hogy ezekben a fűrgő kis dögökben maga a csalogató, alattomos halál lakik.

Akkortájjban szóltak a polgármesternek is, hogy csináljon valamit a tanácsban, hogy tén be lehetne tiltani ezt az izét, de az öreg ur nem arra való ember volt, aki megértette volna, hogy miről van szó. Véleményt kért a tisztí orvosoktól s azok meg azt mondták, hogy torokgyík is van a városban meg kanyaró is, itt-ott együtt mind a kettő — hát nem lehet másként. Azonközben egynemely családok el is költöztek a városból, teszem föl a Gruberék, akiknek pedig igen nevezetes szerepük volt a piacon, meg a főtéri Máthék, egyszerre három testvér minden familiástól s a nagytekintetű Gáll Sándor, az árvaszéki úlnök, aki egyelőre csak szabadságra ment, de aztán végképpen elpályázott valahová a felső vidékre. És következett egy iszonyatos hat hét. A gyermekek állandóan úgy jöttek haza az iskolából, hogy a jobbik ruhájukat kérték délutánra, mert nem iskola lesz, se nem torna, se nem szépiás, hanem temetés. Belébutultunk a tömjénszagba. S némelyik ostoba kis fickó vagy leányka még azt kérdezte este, ha hazakerült, szomjas nagy vágyakozással:

— Engem mikor visznek el a lovascskák, az édesek...?

A képviselőház ülése. Télihava, Vízkereszt hara vagy télhónapja-e a január? E felet döntött ma a Ház három névszerint való szavazással s így a napirendre nem is jutott idő. A jegyzőkönyv hitelesítésénél Polónyi Géza az első elnevezést, Szilaha István a másodikat s Hock János a harmadikat ajánlotta a január helyett s mind a három indítványra nyomban szavazást is kérték névszerint. Kubik Póla azt kívánta, hogy Barabás tegnap interpellációját s a beszédét szorulszóra vegyék föl a jegyzőkönyvbe. Ez is indítvány volt s két névsorolvasást jelentett. Végül Blaskovich Ferenc kérte a Házat, hogy Egyetemi Kör helyett, Egyetemi Ifjusági Kör legyen a jegyzőkönyvben. Ez volt az ötödik indítvány: együttvéve tehát tíz névsorolvasás. Nyolcecal végzett is a képviselőház, a Hock indítványára a korelnök nem rendelte el a szavazást, mert az pótlás volt a Polónyi módosításához, amelyet megelőzőleg elvetettek.

Az ülés végén Psik Lajos előadó bemutatta az állandó igazoló bizottság jelentését, amely szerint a bizottság Schmidt József kereskedelmi államtitkár mandátumát megvizsgálta és rendben találta.

A mai napirend tárgysorozata holnapra maradt.

Radó Kálmán köszönete. Radó Kálmán országgyűlési képviselő a következő levelet intézte választókerülete szabadelvű pártjának elnökéhez, Dezse Gyula királyi tanácsoshoz:

Hálásan köszönöm választóimnak kitüntető bizalmát: őszinte örömmel várom szolgát, hogy eljárásommal és magatartásommal egyetértének. Óhajtottam volna nyílt levélben válaszolni, szomorú politikai és parlamenti viszonyainkról véleményemet elmondani, de a részemről is helyeselt és támogatott békés kibontakozás céljából folyamatban levő tárgyalások napjaiban mellőzöm ezt. Lesz alkalmam szíval nyilatkozni, most csak köszönetemet és választóim iránt érzett őszinte nagyrabecsülésemet jelentem ki, kérve részemre továbbra is megtisztelő rokonérzelmeiket.

Budapesten, 1899. január 11.

Szentmátoni Radó Kálmán s. k.

A kompromisszum felé.

— A Budapesti Napló tudósítójától —

Budapest, január 11.

A békekilátások haladnak a megvalósulás felé. Az ellenzéki pártok kiküldöttjei ma délelőtt folytatták tanácskozásukat, amelynek eredménye az, hogy teljes megegyezésre jutottak a békefeltételekre nézve. Értesüléseink szerint ezek a feltételek a következők:

Báró Bánffy lemondása és ezzel természetesen az egész kormány lemondása. Az új kormány tagjai kinevezésének joga teljesen a

S aztán egyszer egy nagy fekete kocsin hozta haza Ketz ur a lovait a temetőből, olyanon, amin a sok deszkaholmit meg a posztokat szokás elvinni a házakba. S egymásra voltak dobálva a lovascskák, a fényes acélpátkós lábuk a levegőben kalimpált — és rajtuk ült egy gyékényen a kis hülyeképű kocsis és pipált.

Ugy esett, hogy a báró Szemenyeyhez, a táblai bíróhoz voltak megbestellálva délután négyre s a kis selymesképű fűcskával poroszkáltak ki a temetőbe. Hátral az urasági kocsiban, egy sarokba dűlve, komoran bámult maga elé a báró. Sokan köszöntek neki, de oda se nézett senkire. Olyan ur volt, aki éppen csak unalomból vállalt hivatalit, mondták is: — no a büszke. Ilyenkor megalázkodik az ember. Mikor az aranyos batárból kivették a kis kopszort, a miből messze folyt el a drága csipke, csak utána bámult s még akkor is bámulta az üres utat, a mikor a népek lekanyarodtak az ösvényre, a nyitott száju éhes kripta felé. Akkor a maga kocsiját elparancsolta a kerítés mögé, nemkülönben a többi urasági hintókat meg a fiakkereket is, kivette a revolverét s a lovascskák közül az egyiknek a füle alá lött. A puffanásra megiramodott mind, de nem birtak előre. A hatalmas nagy erejű ember elkapta a keskeny fehér gyepelőt s olyan rántott rajta, hogy a két első lovascska leült a földre. Arra megint puffant egyet a revolver s egy kis fehér állat újra eldűlt. És így esendesen, nem is igen sietve a báró agyonlötötte mind a hat lovat. S aztán bedobta a vergődő állatok közé a véres pocsolóba a revolvert is és beült a kocsijába. Megint csak nem köszönt senkinek az uton s akik jobban megnézték, azt mondják, hogy fátyolos, vizes volt a szeme.

Ketz ur pedig nagyon szuszogva zökögött le fennről, a hegyoldalról és a lovascskák mellé dűlve ordított:

— A gyilkos, a gyilkos...!

Csupa vér lett a szép fekete ruhája.

koronát illeti ugyan, de az ellenzék kívánja, hogy az új miniszterelnök a kompromisszum feltételeit vegye fel programjába, mint legsürgősebb teendőket.

További feltétele a békének a választási törvény reformja, a census egységesítésével. A census leállítására nincs a feltételek közt, csupán az a kikötés, hogy az adó megfizetésének elmulasztása ne alterálja a választójogot.

Ezekhez járul a kuriai bíráskodás.

Követeli továbbá az ellenzék az összehírdetésről szóló törvény revízióját.

Ezekkel szemben a kiegyezés kérdésében az ellenzék a következő engedményeket teszi:

Keresztülboosát egy hathónapos provizóriumot; továbbá, ha a hat hónap alatt Ausztriában a kiegyezés alkotmányos uton létrejöhet, akkor a Bánffy-Badeni-féle javaslatok értelmében való kiegyezés letárgyalását az ellenzék nem akadályozza meg. Ha azonban Ausztriában csak a 14. szakasszal lehetne a kiegyezést megcsinálni, ebbe a magyar ellenzék nem megy bele, hanem megnyugszik abban, hogy az 1898. I. törvény-cikkben foglalt határozmányok önálló, egyoldalu törvényes rendelkezéssel 1903-ig meghosszabbítható, annak a világos kimondásával, hogy harmadik államok irányában Magyarország önálló vámpolitikai egység.

Ezek az ellenzék feltételei, amelyek mértéktartással kétségtelen bizonyítékát adják az ellenzék őszintén békés hajlandóságának. E feltételek elfogadása az ellenzéki pártokon biztosítva van. És ha a kormánypart ugyanannyi lojalitást tanusít, a mennyi az ellenzéki pártok részéről mutatkozik, akkor csak órák kérdése, hogy meglegyen a kibontakozás.

És a mint a kormánypart hangulatáról elő megbízható értesüléseink szólnak, s amint erről személyesen is többszörös alkalmunk volt meggyőződni, a parlamenti többség tulnyomó többségének erős elhatározása, a békét létrehozni. A párt legtekintélyesebb tagjai ma este is erősen agitáltak a béke mellett, s a párt zöme erősen hajlott a kapacitációra, sőt nagyrészt már nem is kellett kapacitálni. A harcias elemek részben még szintén agitálnak, de részben már ezek is félrevonulnak. Ma este kellemes feltűnést keltett, hogy gróf Tisza István igen higgadt, sőt békés nyilatkozatokat tett. Általában el lehet mondani, hogy a Lloyd-klubban az ellenzék békepontjai, — amelyek már ma is meglehetősen barátságos fogadtatásban részesültek, — nem fognak nagyobb nehézségekbe ütközni.

Egyébként a békepontokat véglegesen ma még nem szövegezték, s noha az ellenzék részéről való állásfoglalás már ma végleges, a szöveg megállapítása csak holnap történik s így a kormány csak holnap jut a békepontok birtokába. A kormány választát szintén írásba foglalja s az ilyenformán való üzenetváltásokat a disszidensek közvetítik. A tárgyalások befejezése után a miniszterelnök bécsbe megy. Az elutazás napját szombatra állapították meg.

A holnapi ülés.

A képviselőházban holnap tovább folynak a névszerint való szavazások. Ezenkívül lesz egy elég érdekes interpelláció is. Lukács Gyula fogja interpellálni a miniszterelnököt és a horvát minisztert a miatt, hogy szlavóniai magyarokat letartóztattak, mert a magyar országyűlésnél akartak kérvényezni.

A megváltott korona.

A Pester Lloyd ma reggeli számában egész érdekesen mondja el a mostani pourparler előzményeit. A közleményt lefordította estére a Magyar Ujság. Ez a félhivatalos fordítás így szól:

A miniszterelnöknek most követett magatartását mi érett megfontolás eredményének tekintjük, — kell, hogy lojális szándéka az ellenzék részéről hasonló lojális magatartással találkozzék, ha megegyezést elérni akarnak. Az ellenzék azonban még ma is, mint eddig, félreismeri a pártok álláspontját, főként pedig félreismeri a tárgyalások kiindulási pontját. Az ellenzék értelmezése szerint a miniszterelnöknek a korona egyenesen megparancsolta volna az

ellenzékkel való tárgyalásokat. Ezzel az értelmezéssel szemben áll azonban egy sokkal valószínűbb verzió, mely szerint a miniszterelnök volt az, aki a koronától a pourparler-k folytatására az engedélyt kikérte s, bár nem könnyű szerrel, megnyerte. E szerint a sokkal valószínűbb verzió szerint az egész helyzet más, igaz szinten tűnik fel. Világossá lesz általa, hogy báró Bánffy, aki még ma is birtokában van a korona csorbítatlan bizalmának, a közérdeket, a parlament tekintélyét, az álladalom jólétét, az alkotmány sértetlenségét fölébe helyezi minden hatalmi vágnak s szíves örömet átengedi helyét másnak, ha ezáltal mindazt megvédi, amit az ellenzék oly súlyosan veszélyeztetett.

Félhivatalos hálalkodás.

Azokat a megjegyzéseket, amelyekben ma definiáltuk a kilépeteknek a kompromisszum-tárgyalásokba való szereplését, most megtoldhatjuk még két megjegyzéssel. Mind a kettő a kormányhoz igen közel álló újságnak szól: az egyik a Nemzetnek, a másik a Magyar Ujságnak.

A Nemzet ma feltűnő mohósággal és feltűnő hangsúlyozással, egy cikkben kétszer is említi, hogy a békétárgyalásokra való kezdeményezés Szilágyi Dezsőtől indult ki. A Nemzet ezt kétszer is említi, mi pedig kétszeresen vágjuk a szemébe, hogy amit irt, az homlokgöyönest ellenkezik a valósággal.

Szilágyi Dezső szereplése a kompromisszum dolgában nem a saját iniciatívájából indult ki, hanem felkérésre és pedig úgy a kormány, mint a kisebbség részéről való felkérésre. Szilágyi Dezső kereken kimondta ugy a választóihoz intézett levelében, mint a pozsonyi beszédében, hogy a kezdeményezésnek a pártokból kell kiindulnia és ha kiindult, ő szívesen vállalkozik a béke érdekében való közreműködésre; sőt a pozsonyi beszédében egyenesen megmondta, hogy míg ez a feltétel be nem következik, ő mindaddig meg nem indul ezen az uton. Az események fejlődése tökéletesen így is történt. Hogy az ellenzék részéről felkérést intéztek Szilágyihoz a közvetítésre, azt a Nemzet nem vonja kétségbe; de mert kétszer is állítja, hogy ez a szereplése spontán szereplés, úgy tűnik fel, hogy azt a látszat akarja kelteni, hogy a kormány részéről felkérés nem történt. Ezzel szemben mi ezenel kijelentjük, hogy igenis Szilágyi Dezsőt a miniszterelnök formálisan felkérte a parlamenti béke érdekében folytatandó tárgyalásokban való közreműködésre. Ha a Nemzet ezt nem tudta, akkor kötelessége lett volna a miniszterelnöktől megtudakolni. E helyett a Nemzet vaktában olyan állítást kockáztat, amelynek a tények ellentmondanak.

Mindenesetre furcsa módja a kért és igénybe vett szolgálatok meghálálásának az, ha a kormány rendelkezésére álló lapok a való tényállás elferdítésével és kiforgatásával fonák helyzetbe akarják hozni azt az akciót, amelyet ők szolgálatképpen kértek és elfogadtak. Mi úgy tudjuk, hogy a szolgálatért köszönet jár. Ha ezt a Nemzet és az ő sugalmazói köszönetnek nézik, akkor furcsa világtatásban mutatják a lojalitásukat.

A Magyar Ujság megütözik azon, hogy a disszidensek, a mi mai közleményünk szerint, nem adnak programot a kibontakozásra nézve. Ennek a megütöközésnek sincs semmi jogos alapja. Szilágyi Dezső a pozsonyi beszédében, amelyre a Magyar Ujság hivatkozik, egyetlenegy szóval sem mondta, hogy a saját kibontakozási programjának a keresztülvitelére akar vállalkozni; ellenben választóihoz intézett levelében határozottan megmondta, hogy magát bíról fölvetni nem akarja, ezt a szerepet magának nem arrogálja. A beszédében pedig ezeket is mondta: A megoldási tervnek kifejtésére különben is nem egy ember van hivatal, hanem mindazok a tényezők, ahol a támogatásra a kellő feltételek megvannak, vagyis a pártkörök.

Tehát ha a Magyar Ujság Szilágyinak csupán a nyilvánosság előtt tett kijelentései után indult volna, hogy a saját kibontakozási programját kell, vagy pláne kötelessége propagálni.

De azok, akiknek a sugalmazását a Magyar Ujság követni tartozik, tudniillik a miniszterelnök és minisztertársai, egyenesen tudják, tudniok kell

nekik, hogy midőn a felkérés megtörtént, akkor Szilágyi Dezső kifejezetten csupán az érintkezés közvetítésére és esetleg a mutatkozó differenciák kiegyenlítésében való közreműködésre vállalkozott, határozottan megmondván, hogy ezen tulmenő szerepkört át nem veszi, s minden, ezen tulmenő felszólítást, bármely oldalról jöjjön is az, vissza kellene utasítania. Ezek szerint, ha a nyilvánosság előtt történt kijelentések után indul a Magyar Ujság, akkor megfoghatatlan módon félreírta, vagy meg nem engedett módon elcsavarintja a pozsonyi levél és beszéd világos tartalmát és szövegeit való szöveget, ha pedig nem csupán ezen a nyomon indult, hanem kérdést tett a közelében levő hírforrásoknál is, akkor egyenesen céltalosan módon elferdíti az igazságot. A hálátlanságnak ez a második részletfűzítése. Mi kötelességünknek tartjuk ezeket a valótlanosságokkal szemben az igazságot még egyszer hangsúlyozni. A Nemzet mai cikkében foglalt egyéb fejtegetésekre és állításokra rátérünk majd akkor, ha a kibontakozásra vonatkozó tárgyalások befejeződnek. Ezuttal csupán erre a két dologra nézve kívántuk az igazságot szóhoz juttatni.

Ellenzéki demencia.

A Politikai Értelős jelent: Illetékes helyről felhatalmaztattunk annak kijelentésére, hogy az ellenzéki pártok kiküldöttéinek tanácskozásáról megjelent összes hírlapi közlemények sok tekintetben hiányosak, sok tekintetben pedig tévesek és a hitelességnek jellegét teljesen nélkülözik.

A szabadelvű pártkörből.

— Kormányparti forrásból. —

Minisztertanács lévén, a kormány tagjai közül ma egyik sem jelent meg a Lloyd-klubban; de azért egész este rendkívüli élénkséggel uralkodott a teremben. Ez az élénkség valóságos lázas mozgalommá vált, amikor az esti lapokban közölt békefeltételek kerültek vita alá s a pontozatokat azok is megtudták, akik nem szereztek direkt értesüléseket az ellenzékiektől vagy a disszidensektől.

A vita során csakhamar két merőben ellentétes nézet jutott kifejezésre és mindeniknek elszánt, heves védői vannak. A pesszimisták egyáltalában nem hisznek a kibontakozás lehetőségében, ha azok a békefeltételek csakugyan hitelesek, melyek ma este a sajtó útján nyilvánosságra jutottak.

Sokan megaláznak tekintik minden képviselőre nézve, ha nem a saját pártjának a programjához ragaszkodhatik, hanem arra akarják kényszeríteni, hogy más pártok által kidolgozott programhoz csatlakozzék. Nagyobb akadály sok párttag szemében a kiegyezés kérdésének rendezése úgy, amit a feltételek torzvizik. Az 1903-ig való rendezésnél főbb, hogy nincs még tisztába hozva: vajjon a status quo fenntartása, vagy az eddigi gazdasági vívmányok épségben tartása mellett lesz-e megköthető a szövetség? Nyílt kérdés marad még mindig a kvóta.

Teljesen elfogadhatatlannak nyilvánították némelyek a kiegyezés rendezésének azt a feltételét, hogy a külföldi államokkal fennálló szerződésekre lejárta után Magyarország mindig külön szerződést kötné az egyes államokkal. Ez az a pont, amelyen a béke némely őszinte barátjának a véleménye szerint is, az egész békeakció hajótörést szenvedhet.

Szintoly lehetetlennek tartják a szabadelvű pártkörben a választási census leállítását, ellenben a census egységesítést, már amennyiben ez lehetséges és a hazai viszonyoknak megfelelő — maga a szabadelvű párt óhajta.

Mind e pontok megvitatása alatt kitűnt, hogy a pártban sok az elszánt harcias elem. A hangulat is ennek megfelelő volt, amíg más képviselők nem érkeztek, kik viszont épp oly elszánt békebarátok. Az ő információik a békefeltételekről sokban lényegesen különböznek. Siettek is felvilágosításokkal megnyugtanni a háborgó kedélyeket. Szerintük a stipulációk olyanok, hogy meggyőzik az embert a kibontakozásra való komoly törekvésről. Egnémely tulzást le kell nyesegetni a követelések terebélyes fájáról, vagy, mint az egyik optimista magát kifejezte, meg kell tenni a császárvágást, ami Bécsben nem is fog elmaradni; továbbá mintegy udvarképesé kell tenni az egész

békeajánlatot — s akkor használható alapul szolgálhat, melyen jóakarattal föl lehet építeni magát a béke templomát.

De aztán szóba került a pártklubban az a kérdés: vajon egyáltalán módosulhatnak-e az ellenzék proposíciói? Képezhetik-e alku tárgyát? Sokan attól tartanak, hogy az ellenzék pártfőnöke nem fogják redukálni, vagy enyhítőleg módosítani a követeléseket, s akkor a kibontakozás miatt hiúsulhat meg.

Baró Bánffy miniszterelnöknek bécsi utazása attól függ: mikor kapja meg a három disszidens közbejárótól a feltételek hiteles szövegét. Holnap még nem utazik Bécsbe a kormányelnök, legalább a klubban kizártnak tartják azt. Mert ha már holnap is kézhez kapná Bánffy a pourparler-k határozatát, ezeket okvetlenül bemutatja pártja főbb embereinek, mielőtt a pontozatokat a király elé terjeszti s a királynak azok elfogadása vagy visszautasítása iránt tanácsot ad.

Bécsi hang.

A *Neues Wiener Abendblatt* mai esti lapjában a következő pesszimistikus képet festi a helyzetről:

A kilátások a békétárgyalások eredményére vonatkozólag rosszabbodtak, amennyiben az ellenzék ma különböző követeléseket állított föl; így követeli első sorban a jelenlegi kabinet lemondását, mert szerinte csak egy alaposan rekonstruált kabinet volna képes garanciákat nyújtani arra, hogy a kilátásba helyezett reformok tényleg megvalósulnak. Az ellenzék további követelése az, hogy csak hathavi provizórium engedtessek meg, amennyiben pedig addig a kiegyezés perfektválása nem sikerül, úgy ki legyen zárva az, hogy a kiegyezés Ausztriában a 14. §. alapján lépjen érvénybe. Ha a kiegyezés nem létesül, úgy a jövőben csak vámszerződés volna köthető. A választások dolgában újabb annak a határozománynak eliminálását kívánja az ellenzék, amely az adóhátralék következtében elvesztett választói jogosultságra vonatkozik. Ezek a követelések azonban még nem meritik ki az ellenzék összes követeléseit, de már ezeket is a liberális pártban *elfogadhatatlannak* jelentették ki, minél fogva a békekilátások ismét rosszabbodtak.

Mondanunk sem kell, hogy az a sötét prognózis erősen sugalmazott és talán azt sem nehéz eltalálni, hogy *honnán* sugalmazták.

KÜLFÖLD.

A revízió.

Budapest, január 11.

A megbokrosodott Quesnay de Beaurepaire folytatja az *Echo de Parisban* tegnap megkezdett szemlalomharcát a semmitőszék ellen és újabb, haszontalan érveket hoz fel a revízió meg nem állhatása mellett. Így a többi közt azt mondja, hogy a hadbírószék ítéletét nem szabad megtámadni addig, amíg az akkori bírak részrehajlása konstatalva nincs. Hisz éppen azért forr a nagy düh az antirevizionisták táborában, mert évek óta folyvást konstatálják azokról a bírakról a részrehajlást, a könnyelműséget, a rosszhiszeműséget s az egész revizionális eljárást ezt van hivatva bizonyítani. Es ez az, ami Quesnay de Beaurepairenek és pártfeleinek szálla a szemében. Hogy különben mennyire igazunk volt a volt tanácselnök fellépéséről mondott véleményünkkel, bizonyítja a *Figaro* mai megjegyzése, amely szerint Quesnay de Beaurepaire eddigi fellépésével nagy szolgálatot tett Dreyfus ügyének.

A *Figaro* különben azzal magyarázza Quesnay de Beaurepaire fellépését és leköszönését, hogy ez egy ambiciójában megcsalódott, elkésredett ember lépése volt. A boulangizmus idejében, mivel Boulanger üdözésével kétségtelen érdemeket szerzett a republikánus párt körül, azt remélte, hogy feljut majd a legmagasabb polera, ha a nagy közéletben nem is, legalább a bírói karban. Ezért fordult aztán most az ugynevezett nacionalistákhoz, akik voltaképp ellenségei a köztársaságnak és akiknek segítségével kielégíthetni véli féktelen nagyravágását. Bíróársaira pedig, különösen a büntetőtanácsra azért haragszik, mert a Viviani-ügyben, amely-

ben ő huzta a rövidebbet, nem fogták olyan melegen pártját, mint ő kívánta volna.

Jegyezzük még meg róla, hogy ügyészkorában ő volt a közbíró Ravachol ellen és hogy — regényíró is. Jules de Glowet név alatt meglehetősen olvasott regényei jelentek meg: *Le forestier*, *Le Marinier*, *La famille*, *L'idéal* cím alatt s ugyanezek ő írta Lucie Herpin álnév alatt a Boulanger-ellenes *Marie Fougère* című regényt.

Mai távirataink a következők:

Páris, január 11.

Quesnay de Beaurepaire folytatja az *Echo de Parisban* a semmitőszék eljárásáról szóló cikket s új körülményeket hoz fel, amelyekről azt hiszi, hogy alkalmas alapul szolgálhatnak újabb vizsgálatra. A közvélemény, ugymond, közteli ezt a vizsgálatot. A hadbírószék ítéletét nem szabad megtámadni, amíg az akkori bírak részrehajlása konstatalva nincs. A legajást tisztelni kell. Dreyfus híveinek minden kétségen fölül álló bírakat kell követelniük s azért a büntetőtanács tagjait az egész semmitőszék tagjaival kellene helyettesíteni. Ha Dreyfus hívei ezt visszautasítják, beismerik az ő bűnösségét. Quesnay de Beaurepaire fejtegetései abban oszucsosodnak ki, hogy az igazságügyminiszter nagyszabású vizsgálatot rendeljen el.

Páris, január 11.

A *Journal* arról értesül, hogy a Dreyfus kihallgatásával megbízott bizottság megnyugtató híreket hoz. Dreyfus formálisan tagadja, hogy valaha szó volt róla, hogy őt az Ördögzigetről elvigyék.

Páris, január 11.

A *Matin* konstatalja, hogy nemcsak Picquart, hanem Roger és Billot tábornokok is részesültek abban a megtisztelésben, hogy hosszas és fárasztó kihallgatásuk alatt groggal kínálták meg őket.

A *Figaro* megjegyzi, hogy Quesnay de Beaurepaire eddigi fellépésével nagy szolgálatot tett Dreyfus ügyének.

Páris, január 11.

A rendőri büntetőbírószék Zolat 100 frank pénzbírságra és 500 frank kártérítésre ítélte, mert *Judet*-t azzal vádolta, hogy az ő atya ellen való piszkolódásaiban hamisított iratok használt fel. *Judet* ügyvédje 10.000 frank kártérítést követelt. A bíróság azért volt kénytelen Zolat elmarasztalni, mert sem ő, sem ügyvédje nem jelent meg a tárgyaláson.

Brüsszel, január 11.

Az *Etoile Belgenek* jelentik *Ligny*-ből: A francia kormány az északi vasut igazgatóságát titkos rendeletben utasította, hogy legyen készen nagyobb katonai csapatoknak Párisba szállítására. (vet.)

Páris, január 11.

Reinach védője, Labori a 27-ikére kitézött tárgyaláson tanuként beidézette *Schwarztoppen* ezredet. *Walsin-Esterházy* írásban küldötte be vallomását a semmitőszéknek, ügyvédje előszóval fogja kiegészíteni ezt a nyilatkozatot.

Páris, január 11.

A miniszterek, akiknek tanácskozása holnapra volt kitűzve, már ma délután 5 órakor összeültek, hogy a bejelentett interpellációkkal foglalkozzanak. *Lebrét* igazságügyi miniszter elhatározta, hogy a *Beaurepaire* által felhozott új dolgok ügyében vizsgálatot indít.

Páris, január 11.

A kiegészítő vizsgálatot, amelyet a minisztertanács a *Quesnay de Beaurepaire* által felhozott új dolgok ügyében határozott el, *Mazeau*, a semmitőszék első elnöke fogja vezni. Kizártnak tekinthető, hogy a kormány a vizsgálatot a semmitőszék három legidősebb tagját bizza meg, akik közül különben kettő már tagja volt annak a bizottságnak, amely a revízió ügyében az igazságügyi miniszteriumban tanácskozott. Dupuy miniszterelnök a kamarában ki fogja jelenteni, hogy haladéktalanul elfogadja a vitát a benyújtott interpellációk fölött. A kormánynek amaz elhatározása következtében, hogy új vizsgálatot indít, a tárgyalás sokat veszít jelentőségéből. Sőt az is lehetséges, hogy az interpellálók, tekintettel a kormány magatartására, bevárják a vizsgálat eredményét, mielőtt az ügyet a szószékre vinnék.

Az osztrák nyelvharó. Az osztrák legfelsőbb ítélszék teljes tanácsülésében olyan döntvényt mondott ki, amely újra föleleveníti és még hevesebbé fogja tenni a Badeni-féle nyelvrendelekek körül folyó elkeseredett harcot. A döntvény ugyanis azt mondja, hogy a nyelvrendelekek törvényes határozatokon alapulnak, amelyek szerint

mind a két nyelvnek egész Csehországban egyenlő jogai vannak.

A német pártok körében, mint bécsi tudósítónk jelenti, kínos feltűnést keltett ez a döntvény. Jogászok véleménye szerint ez a legfelsőbb bírói vélemény arra fog vezetni, hogy néhány év múlva Csehországban egyetlen német bíró sem lesz, sőt a német lakosság is ott hagyja Csehországot. A német ellenzék már legközelebb a képviselőházban is szóvá fogja tenni a döntést, amely miatt nagy az elkeseredés az ellenzéken.

A Karolinák eladása. Berlinből félhivatalos részről jelentik, hogy a Karolina-kérdés megoldása küszöbön van. Német- és Spanyolország között a tárgyalások kedvező eredménnyel kecsegtetnek s az Egyesült-Államok nem ellenzik, hogy Spanyolország eladja Németországnak e szigeteket, amelyek miatt egy ízben komoly viszály volt köztük, amikor is a pápa döntött, mint választott bíró Spanyolország javára. A Karolinák német okkupációja a spanyol-amerikai békeszerződés szentesítése után azonnal megtörténhetik.

HIREK.

Budapest, január 11.

BUDAPESTI NAPLÓ. Január 15-én új előfizetés nyílik a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejár, méltóztatassanak a megújításról idejékorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

Uj főrendiházi tag. Szász Domokos, az elhunyt református püspök helyébe főrendiházi tagul legközelebb Kiss Áron, a tiszántúli egyház református püspökét fogják kinevezni. Kiss jelenleg a legidősebb az evangélikus református püspökök között.

A német nagykövet a királynál. A király, mint nekünk Bécsből jelentik, ma délután külön kihallgatáson fogadta gróf Eulenburg német nagykövetet.

Bánffy diszpolgársága. Baró Bánffy Dezsőnek a fővárosi küldöttsége holnap délután négy órakor adja át a diszpolgári oklevelet. Az okiratot Báthory István korabeli erdélyi okirat mintájára készítették s ezüst keretbe foglalták. A keret ékkövekkel kirakott tulipánokkal van díszítve.

Sub auspiciis Regis. A hivatalos lap mai számának közlése szerint a király megengedte, hogy a budapesti tudomány-egyetemen *Zubriczky* Aladár hittudományi és *Narvati* Ákos államtudományi doktorra sub auspiciis Regis fölválasszák. A doktorra avatás napját később fogja meghatározni dr. *Zsilinszky* Mihály vallás- és közoktatásügyi miniszteriumi államtitkár, aki az ünnepen a királyt fogja képviselni.

Tisza Lajos szobra. Szeged város közgyűlése még a mult év elején elhatározta, hogy Szegeden gróf Tisza Lajosnak, akinek a város újjáépülése körül nagy érdemei vannak, szobrot állít. A szobor ügyében *László* György országgyűlési képviselő elnöklete alatt tegnap értekezlet volt, amelyen elhatározták, hogy a szobor felállítása érdekében országos akciót indítanak.

Magyar tudós a török császári könyvtárakban. Dr. *Marczali* Henrik, a budapesti egyetem tanára és kiváló történettudós most tért baza Konstantinápolyból, ahol két hónapot töltött. Marczali a török császári könyvtárakban kutatót, amelyekben igen sok nagybecsű, magyar vonatkozású dolgot talált. Így rábukkant a híres ónodi országgyűlés leírására. Ezt a magyarországi török követ görög nyelven írta meg és küldte el a konstantinápolyi udvarnak. Marczali közlése visszatért Törökországba és föl fogja kutatni Rodostót, Rákócziának egykori híres lakóhelyét. Felfedezéseit és kutatásainak eredményeit csak második utjának befejezése után fogja közzéboccsátani.

Kegyelmes asszony a foltozó-asszalnál. Nem mindennapi érdekessége lesz az Országos Ipari-egyesület vasárnapi foltozó ülésének, amelyen baró *Dániel* Ernőné, a kereskedelmi miniszter neje lesz a foltozó. A kegyelmes asszony, aki, mint torontál nagybirtokosné, sokat foglalkozott a nép háziiparának fejtegetésével s így annak legkiválóbb ismerője, a torontálmezei szövő háziiparról fog előadást tartani, amely egyszersmind szövöttmunkák bemutatásával is lesz egybekötve. Ez érdekes ülésről, amelyen az egyesület minden érdeklődőt meghívó nélkül is szívesen lát, a következő hivatalos értesítést bocsátottak ki:

Az Országos Ipari-egyesület háziipari szakosztálya vasárnap, január 15-én délelőtt 11 órakor az egyesület helyiségében (VI., Uj-utca 4. szám I. emelet) ülést tart. A napirend tárgyai: 1. Elnöki megnyitó. 2. Baró *Dániel* Ernőné ő nagyműveltségének felolvasása a torontálmezei háziiparról. 3. A torontálmezei szövőháziipar termékeinek bemutatása. — Az aradi országos ünnep. Arad város mai közgyűlésen *Barabás* Béla országgyűlési képviselő azt indítványozta, hogy a város az ötvenedik évfor-

dulón október 6-ikát országos ünneppé tegye. A polgármester hozzászólása után bizottságot küldtek ki eldönteni, hogy országos vagy helyi ünnep rendeztessék-e.

— **Szilágyi Sándor haldoklik.** A magyar történetudomány ősz munkása, Szilágyi Sándor utolsó óráit éli. Állapota még ma délelőtt is felgyógyulással bízta orvosait, de déltéjt betegségével aggasztó fordult és az öreg ur azóta eszméletlenül nyugszik ágyában. Orvosai attól tartanak, hogy nem éri meg a reggelt.

— **A Rivieráról.** Nizzában napról-napra drágábbak a lakások, rosszabbak a sültök és szemtelek, többek a pinérek, szóval megkezdődött a szezon. A siker már biztos, Viktória királynő március 11-ikén érkezik a Rivierára. Január 13-ikán kezdődnek a nizzai versenyek és a gyorsvonatok egyre zsufolva érkeznek Nizzába. A bécs-nizzai luxusvonatot, nem sok idő telik bele, bojkottálni fogják — és méltán. A szakasokat ugyanis annyira fűtik, hogy a mult heten tizenhat bécsi utas közül tizenegyet utközben, részint Pontebban, részint Genuában kiszállt, mert a hőseget nem bírták tovább. És ők tizenegyen nagy élvezettel estek el. Január 2-ikán Sarah Bernhardt valóságos csodát művelt Nizzában. Egy delutáni előadásban Phädrában játszott, ez a Frou-Frouban. A két előadás között, esti hat órától nyolcig Giacomo-t hallgatta, aki az Erzsébet királynét játszotta. Ezenkívül tanácskozásokat folytatott, szerződéseket írt alá és utasított vissza, virágokat fogadott el, vacsorázott, üdvözlő beszédekkel hallgatott és kézsorítókkal tüntetett ki egyes kiválasztott halandókat. Január 7-ikén tartotta első közgyűlését a császárszületem emlékére alapított Osztrák-Magyar Segítő Egyesület. Az ideiglenes elnököket, Kandert, Fogarvit és Norzot njobb megválasztották. Fölkérték a diszelnököt Gurovsky konzult, hogy járjon közbe, hogy a király elfogadja az egyesület védnökségét. Az egyesület célja, hogy állást keresőknek segélyt nyújtson; a játékosok segítségében nem részesülhetnek. Tervbe vették, hogy jubileum emlékoszlopot állítsanak és Erzsébet-villát építsenek.

A nizzai, monte carlo-i és cannes-i vendégek között vannak: Klementina koburgi hercegnő, Ferdinánd bolgár fejedelem anyja, Agoston szász-koburg-gótai herceg, Croy hercegnő, Mihály nagyherceg feleségével, a mecklenburgi nagyhercegnő, Hohenlohe herceg, Ursus herceg és Dolgorucki hercegnő. Ezen kívül várják még Viktória angol királynőt, a celsi herceget, Lipót belga királyt leányával, Klementina hercegnővel.

— **Kártyások botránya.** Berlinben most csakis arról a szenzációs afférről beszélnek mostanában, amelyben már eddig is több magasrangú katonatiszt van kompromittálva, s amely a császárnak is tudomására jutott. Széltében híresztelték, hogy a hamis kártyások afférrébe előkelő arisztokrata családok tagjai is bele vannak keverve. Berlinből táviratozók most a Neues Wiener Tagblattnak, hogy ma elfogták gróf Erlaufstein-Arghlittent, akiről kitudódott, hogy annak a bandának a tagja, amely kifosztogatta a kártyabarlang áldozatait. A letartóztatott gróf huszonegy éves, a berlini mértékletességi egyesület igazgatója tagja s ősnemes család sarja. A Berliner Tagblatt írja, hogy Vilmos császár nagyon meg van elégedve a rendőrség erélyességével. Hahnke mindennap jelentést tesz a császárnak az afférről. Köztudomásra jutott, hogy a császár így szólott Hahnkenek:

— Erre a botrányra világhírességet kell deríteni minden áron!

Az elfogott hamis kártyás gróf ezelőtt ulánus tiszt volt, de ki kellett lépnie a hadseregből temérék adóssága miatt. Allitólak kétszáz ezer márkáért zaklatták a hitelezői, amikor még katonatiszt volt. Miután letette rangját, hamis kártyázásra és váltóhamisításra adta a fejét. Különösen a szegény emberekre, a pinérekre, kocsisokra vetette ki hálóját, mig nem most nagyobb stilben fogott hozzá ehhez a mesterséghez abban a kártyabarlangban, amelyet a berlini rendőrség a mult hónapban szétugrasztott.

— **Megyei események.** Kossuth Ferencnek, a függetlenségi párt elnökéhez ma az alábbi távirat érkezett:

B.-Selye, január 11. Az aláírások miatt, melyeket beküldöttem, engemet és az új bukovini bíró esendőrökkel Sztalinára vittek és a közigazgatási szolgabírósnál né va gyunk zárva. Kérjük felőlünk rendelkezni, Erdélyi József, Kosica, szlatinai járás, Slavonia.

A függetlenségi párt mai értekezletén szóba került ez a távirat is és felkérték Lukács Gyula or-

szágyülesi képviselőt, hogy a Ház holnapi ülésén ez ügyben sürgősen interpellációt intézzen a kormányhoz. Magunk is kíváncsiak vagyunk a belügyminiszter válaszára és elvárjuk, hogy ebben az esetben eltekint a kormány ismert álláspontjától és siet megnyugtanni nemcsak azokat, a kik az egyéni és polgári jogok ily megsértését kizártnak tartják, de azokat is, akik ez esetben is a pártoskodó közigazgatás sajnálatos jelenségét látják.

— **Akiknek nem kell a fizetésük.** Feleslegesen kesereg Szemere Miklós a magyarság állapotán, mert az ősi virtus nem halt ki a magyar szívekben. Mert annak kell jellemezni azoknak eljárását, akik az ex-lex állapot miatt annyira haragszanak a kormányra, hogy még a fizetésüket se veszik föl, ami őket becsületlen munkájukért méltán megilleti. Egy könyomatot feljegyző most két ilyen tisztviselőnek a nevét, az egyik Maros-Tordamegye fiatal alispánja, Deésy Zoltán, ki a mult országgyűlésen a nemzeti part egyik legrokonszenvesebb, legtehetségesebb tagja volt, a másik Dániel László, Arad megye nyugalmazott pénztárnoka, volt 48-as honvéd, aki nyugdíját nem akarja fölvenni addig, amíg a költséglelőirányzatot meg nem szavazzák. No bántsuk meg a két tiszteletreméltó ellenzéki férfit érzelmet, de dicséretet sem várhatunk, már azért sem, mert példájuk könnyen ragadós lehet s olyanok is utánuk indulhatnak, akik egy napig sem hever-tethetik az államkasszában — a konyerüket.

— **Szász Domokos temetése.** Kolozsvárról táviratozva tudósítottuk: Szász Domokos temetése óriási részvét mellett, impozánsan folyt le. Jelen voltak Antal Gábor, Szász Károly és Kiss Áron püspökök, és az erdélyreai református papság csaknem teljes számban. A ravatalt a teológiai akadémia disztermében állították fel. A temet a papság, a megjelent notabilitások, valamint az összes felekezetek képviselői zsufolással megtöltötték. Megható volt a külvárosi földművesek nagy tömege, amely dalkörével együtt gyászlobogójával jelent meg. A gyászalok után, amelyeket a teológusok énekeltek, Antal Gábor imát mondott, mire Kenessey Béla nagyhatású gyászbeszédet tartott, méltatva Szász Domokos óriási munkásságát. Ezután megindult a gyászmenet. A kopersót a főgondnokok és a papság követte. Valamennyi protestáns felekezet templomainak harangjai zugtak s az utcákon a gyászfolyók gárámpák égtek. A város részéről résztvettek a temetésen gróf Bili Ákos főispán, Szecsalma polgármester, a megyei és városi tisztviselők, valamennyi polgári hatóság, az egyetem, a katonaság s a tanítványok. A sírnél Molnár Albert teológiai tanár lecsapott a sírnél mondott. Szász Domokost Nagy Péter püspök sírjával szemben helyezték el a városi fölajánlott sírhelyen.

— **Azok a ravasz tolvajok!** Van itt Budapesten egy igen jóval, hasznos társaság. Franciaországból jött, s újfölkör az Operában és a Nemzeti Színházban létesít autómatakat állított föl. Az ember egy kis skatulyába bedob egy pénzdarabot, a födél fölpatán (s a láteövet ki lehet venni. Aki ezt a hasznos és modern berendezést megátja, körülbelül kétszer kiált föl. Első fölkiáltása ez:

— Erdekés!

A másik pedig:

— No ezt ugyan el fogják lopni!

Hát persze, hogy el is lopják. Az új társaság föl is jelentette a természetesen ismeretlen tolvajokat, s följelentésében némileg esodálkozott, hogy igazán mily veszedelmes ellopni ezeket a láteöveket, mivel pirosa vannak festve. Az egész különben érdektelen lopási história, és humor benne csak ott található, mikor a társaság pirosra festi a esöveket, hogy el ne lopják. Vannak gyerekek, akik megolvassák, hogy hány cukrot hagytak az esztalon, és azzal a nyugodt kijelentéssel távoznak, hogy:

— Meg van olvasva.

Persze, aztán minden megolvassás ellenére megessi a többi acukrot. Ezt ez ese ben gyermeki naivságnak nevezik, de egy érett társaságnál már más a neve. Hisz csak egyszer kell betintáznai azt a gukkert, és már nem piros! Igazán, nagyon ravaszok azok a tolvajok, akik ellopják a láteövet, dacára annak, hogy pirosra volt festve!

— **Házasság.** Róser Edvin, Róser János fia e hó 14-én délelött fél tizenkét óraker vezeti oltárhoz a József-utcai Jézus Szent Szívről elnevezett templomban Devecis del Vecchio Anna kisasszonyt, özvegy Devecis del Vecchio Gyuláné leányát.

— **Mulatság.** A budapesti címfestők köre január 21-én, szombat este nyolc óraker a IV. kerületi kör disztermében Erzsébet királyné emlékszóbra javára hangversenyyel egybekötött tánemu-latságot rendez. — Az ó-hatásai tlynsig e hó 22-én a nagyvendéglő disztermében zartkörű táncmulatságot rendez.

— **A legenda.** Mikor a valóság olykor-olykor valami csudálatos dolgot produkál, amelyet az egyszerű parasztész nem tud megérteni, megcsinálnak azok a legendák, amelyekkel évszázadokig táplálkozik a hívő emberiség. Innen is, onnan is kerül egy-egy kő vagy gerenda, mig nem szűp, kerek mese formájában előttünk áll az egész alkotmány: a legenda, vagy ahogy a napi krónika felépti és a nép fantáziája fölelírzza. Hány ilyen mesét szöjt bele a világtörténelembe is a néphit, de hányt belejelezett ki belőle a komoly vizsgálódás! Némely legenda azonban bele sem kerül a históriába. Még mielött kiépülne az egész alkotmány, valami baleset éri, kitudódik valami, az épületből kiesik egy cövek vagy egy kő és halomra dől az egész. Ilyen félbermaradt legenda alighanem az is, amely arról a főhercegről szól, aki szerelme kedvéért otthagya a biboros ágyat, amelyben született, a fényes palotát, amelyben nevelkedett, a nevet, amelyet ábitaltal ejtett ki sok-sok millió ember, és névtelenül eltűnt a zárke milliók tömegében. Itt is susogtak valamit, ott is rebesgettek valamit és már-már kész volt az alkotmány, a számtalan meséből összerakott legenda. És most érte a malőr: az épületből kiesett egy cövek. Egy trieszti táviratunk ugyanis arról ad hírt, hogy a Caesarea nevű gőzös, amely most érkezett haza Hamburgba hosszú tengeri utról, eladásra kínálta gazdája egy hamburgi hajógyárosnak. A hajógyáros megnezte a hajót és miután alaposan megvizsgálta, nagy meglepetésére felismerte benne az ő gyárában épült Santa Margheritát, azt a hajót, amelyen a legendás főherceg utolsó utjára indult... Onkéntelenül is ábitatos hangulat vesz erőt rajtunk, midőn e sorokat írjuk. E mesékben oly szegény, prózai korak egyik legszebb legendáját látjuk szertefoszlni és szinte látjuk már, mint törnek elő a sötét homályból a valóság sugarai. Még nem ismerjük a valót, de hogy a Santa Margherita a rideg valóságot hozta meg nekünk ismeretlen tengeri utjáról, az most már bizonyos.

— **Tízezer forint állami segély.** Békés-Csabárd jelentik, hogy ma érkezett le oda Daványi Ignác földművelésügyi miniszter leirata, amelyben értesíti a várost, hogy a Békésmegyében felállítandó kenderkikészítő gyárnak tízezer forintos államségélyt engedélyez. Lukács György főispán felhívására a gyár iránt különösen a kiszázdák érdeklődnek, s közülök már sokan jelentkeztek termelés céljából.

— **Halálozások.** Kohn Miklós újpesti kocsikenyőgyárosnak, a Kohn és Fried cég egyik főnökének fiatal felesége, született König Gizella, tegnap rövid betegség után meghalt. — A tegnapelőtt elhunyt Ghyczy Emil os. és kir. kamaras. nyugalmazott miniszteri tanácsost ma temették el nagy részvét mellett. A temetési szertartást Kanovits Béla apát-plébános végezte fényes papi segédlettel, amely után a holtestet a vizivárosi temetőben helyezték örök nyugalomra. — Husztolcs Józsefné született Lechner-Fraundner Mária fővárosi tanítónő, aki tegnap fiatalon, 26 éves korában elhunyt, ma delután temették a fővárosi tanítótestületének nagy részvéte mellett.

— **Megrendszabályozott egyetemi tanár.** Lembergi táviratok jelentik, hogy Baldoun de Coursony krakói egyetemi tanár a közoktatásügyi miniszter rendelete következtében megvalik állásától. Ennek a büntetésnek állítólag az az előzménye, hogy a jeles professzor nemrég rőpiratot bocsátott ki, amelyben a galicai politikai viszonyokat megróta. Mások szerint ez az oka ennek a nagy büntetésnek, hogy a tanár konfliktusba keveredett a magyar kormányval, amikor Magyarország északi megyéiben pánzlav agitációt fejtett ki s e miatt a kormány kiutasította.

— **Az önkéntes adófizetők.** Az önkéntes adófizetők száma egyre apad. Január 10-én például csak 297-en fizettek adót a fővárosban, összesen 22.210-69 forintot. Tavaly ugyanezen a napon csaknem hűszerez annyit folyt be az adóhivatalokban és pedig 875 féltől 81.919 forint.

— **Gróf Károlyi Ferenc halála.** Londonból telegrafálják: Gróf Károlyi Ferenc lakásán a s szülők és az elhunyt két fivére, továbbá gróf Mensdorff és más nagykövetségi hivatainkok jelenlétében istentisztelet volt. A Farn-Street-kápolna fölélkése néhány imádságot mondott francia nyelven és áldással végezte az ájtasságot. Azután rekviemet énekeltek. A holtestet holnap viszik Magyarországra.

— **A kerékpáros Tolstoj.** Gróf Tolstoj Leo a minap kerékpáron fotografáltatta le magát. A kép, amelyen Tolstoj először látható kerékpáros kosztümben, rövid nadrágban, vastag harisnyával és kis kabátban ábrázolja őt, amint jobbával a kerékpár kormányrudjára támaszkodik, egy pétervári újságban jelent meg. Ennek a képpnek megvan a maga kis története. Husz évvel ezelött haziorrosa megtöltötte Tolstojnak a fölülkizést. A költő, aki életében soha sem hallgatott orvosra, akkor sem fogadta meg a tanácsot, hanem tovább biciklizett, ami egy idő óta kedves sportjává lett.

ELSŐ MAGYAR VARRÓGÉP- és KERÉKPÁRGYÁR RÉSZV. TÁRS.
ADRIA KERÉKPÁROK városi raktára, a legelőkelőbb és leg-nagyobb zárt kerékpáriskolája, ANDRÁSSY-UT 69. a Plasztikonban.

— **Megszöktették a tenoristát.** Szép neve volt, úgy hívták, hogy *Deroy* ur. Ezek után némely könnyhívők franciának tarthatnák, ma most mindjárt le nem leplezők, amennyiben tulajdonképpen *Linzer* ur a neve. Tenorista volt szegény a Somossy-orfeumban s elég jól énekelt. Egyszerre csak szerződött az orfeumhoz egy *trombitáló-kart*, amely valami *Bisera* nevű kisasszony vezérlete alatt működött. *Bisera* kisasszony meglátta *Linzer* urat, s meglátta, megszeretett őt egy pillanat műve volt. Néhány előadáson trombitált még a kisasszony, aztán végleg belebolondult *Linzer* urba. Ez, szegény, védekezett. De az igazi nagy szerelem minden akadályt legyőz — mint egy korán elhalt norvég költő mondta — és így *Linzer* hamar *Bisera* kisasszonyé lett. Most már valahol a külföldön járnak, a szegény áldozatot meggették impregnálnak, s a *trombitálókar* ezentúl egy taggal megszapordva fog

Trombitálni
Trombi-trombitálni
Trombitálni
Az eszredrombitálni!

Vagyis így jár a tenorista, ha nem vigyáz magára.

— **Az el nem ismert nazarénusok.** A nazarénusok magyarországi gyülekezeteinek képviselői és küldöttei két kérvényt nyújtottak be a közoktatási miniszterhez, amelyben a következőket kérik:

1. hogy az eskü helyett fogadalmat tehesse-nek; 2. hogy a nazarénus katonák ne legyenek kötelesek részvenni az egész haderő vallási szertartásain és az imához, illetőleg a *térdeve imához* vezényszavakat töröljék el; 3. hogy a hadköteles nazarénusokat skár az egészségügyi csapatoknál, vagy más terhes katonai szolgálatra alkalmazzák, de öldökölő fegyver használatára, hordása és gyakorlása nélkül. A második kérvénnyel az 1895. XLIII. t. c. 7. §-a értelmében kiállítandó egyházi szabályzatot terjesztették föl. A szabályzat bemutatásának nem lehet más célja, mint az, hogy a nazarénus vallást törvényesen is ismerjék el.

A közoktatási miniszter a kérvényeket a főváros hatóságának a következő leirattal küldte meg:

A beadvány első pontjában foglalt *kérelmem teljesíthető*, illetőleg a kérdésben rendeltetleg intézkedni nem szükséges és a törvényről eltérően nem is lehet, mert azokat az eseteket, amelyekben eskü helyett fogadalmat lehet tenni, törvények állapítják meg. Annak elbírálása pedig, hogy eskü helyett, a törvényben megengedett esetben, fogadalmat letétele engedélyessék meg, annak a hatóságnak a hatáskörébe tartozik, amely előtt az esküt vagy a fogadalmat le kell tenni. A katonai szolgálattal érintő kedvezmények és kérdések pedig mindaddig, amíg a nevezett felekezet nyilvános vallási tiszteletű törvényesen elismerve nincs, megfontolás tárgyává nem is lehet. Minthogy végül a folyamodók a másik kérvényükkel benyújtott vallási és egyházszabályzatok megszerkesztésével sem az 1895. XLIII. törvények 7. §-ának első pontjában foglalt rendelkezéseknek eleget nem tettek, sem pedig a bemutatott szabályzatuk, sem az egyházi szabályzat függelékében foglaltak az 1895. XLIII. törvények 8. §-a rendelkezéseinek meg nem felelnek, sőt kifejezetten azokba ütköznek, a bemutatott szabályzat jóváhagyása, illetőleg a *nazarénus vallás elismerése helyét nem foglalhat s ezzel a folyamodók másik kérelme sem volt teljesíthető.*

— **Krivány büntársai.** Krivány ügyében, mint *Aradról* táviratozzák, szenzációs fordulat állott be. Rájötték ugyanis arra, hogy Kriványnak *büntársai* vannak, akikre az eddigi vizsgálatot nem terjesztették ki. Alaposa a gyanu, hogy többen a sikasztott pénz egy részét Krivány szökésekor elrejtették. Különösen abban reménykednek, hogy azt az orgazdát, aki Krivány elfogatása előtt a pénz nagy részét tőle átvette, hamarosan elesik. Egy nő ugyanis Kriványt a bécsi *Klamser*-szállóban sokszor fölkereste és elfogatása előtt való napon idegesen tudakozódott a kávéházban, hogy mikor indul a hamburgi vonat. A nőnél fizetésekre ezreket láttak. Most kiderült, hogy ez az asszony Aradon többször találkozott Kriványval és mulatott is vele. A vizsgálóbíró adataiból azt következtetik, hogy a Krivány-ügy titokzatos asszonya — aradi. Hogy kik voltak Krivány büntársai, azt a vizsgálat folytatása érdekében titokban tartják.

— **A Szabad Lyceum** tegnap este két népszerű előadást rendezett. A *Pénztisztviselők Országos Egyesületében* dr. Erdős Béla, a magyar földrajzi társaság elnöke a szentföldet ismertette vetített képek bemutatásával. A *borbélyok ipartestületében* Keszler József tartott előadást a *fordrászat szépségtudományosságáról*. Kiindulva a *frizurának* az egyénre való szerepi jelentőségéből, etnográfiai és kulturhistóriai uton kimutatta, hogy az egész emberiség életében mily nagy szerepe volt kezdetül fogva a haj és szálkultuszának.

— **A Petőfi-Társaság pályázata.** A Petőfi-társaság lírai pályázata a kizűtött határidő 86 (nyolcvanhat) költemény érkezett. A pályaműveket megbírálasra vőgett *Abrányi Emil*, *Kiss József* és *Pósa Lajos* r. tagoknak adta ki a társaság, a jelölés levélicéket pedig,

külön borítékba zárva s a társaság pecsétjével ellátva, a titkári hivatalban őrzik.

— **Rablók a templomban.** *Esztergomból* táviratozza tudósítónk, hogy a Ferencendiek templomában és a főszékesegyház Bakács-kápolnájában ma vakmerő rablásnak jöttek a nyomára. Az oltárokról ellopták — valószínűleg éjjel — a drága terítőket. A rendőrség azonnal megindította a nyomozást, amelynek eddig csak az az eredménye, hogy *Mogyorósy Mária*t letartóztatták.

— **A kerületi betegsegélyező pénztár közgyűlése.** A budapesti kerületi betegsegélyező pénztár ma este rendkívüli közgyűlést tartott *haraszti Tellinek* Henrik elnöke alatt. A gyűlésnek két fontos tárgya volt; az új alapszabályok, valamint az új feyelemi szabályzat megvitatása. Mind a két szabályzat a kereskedelmi miniszter rendelete értelmében készült s hivatalosan a pénztár adminisztrációját tökéletesebbé tenni és az egész intézmény további fölvirágzását elősegíteni. Az új alapszabályok megzárják a pénztár anyagi helyzetét, javítják a biztosított munkások viszonyait, egyszerűsítik és olcsóbbá teszik az ügykezelést s növelik a munkások befolyását az igazgatásban. Az új feyelemi szabályzat szigorúan megvédi a pénztár, az alkalmazottak és a biztosítottak érdekeit. A két szabályzat egyben megoldja azokat a vitás kérdéseket, amelyek az intézmény nyugodt működését az utóbbi időben többször mezaravarták. A pénztár reformon ment át és a közgyűlés mai egyhangú határozatai arról tanuszkodnak, hogy a tagok meg vannak elégedve az új irányzattal és az igazgatóság működésével. Az elnöki megnyitást után dr. *Szalgyi Aurél* titkár ismertette az új alapszabályokat és a feyelemi szabályzat pontjait, amelyeket a közgyűlés egyhangulag elfogadott. Az igazgatóság a tervezeteket jóváhagyás végett fölterjeszti a kereskedelmi miniszterhez. Ezután a választások következtek. Igazgatósági tagok lettek: dr. *Léopárdy Imre*, *Concha Károly*, *Frey Gusztáv*, *Szendy Béla*, az alkalmazottak közül: *Zavaros Ferenc*, *Winternitz Dezső*, *Haon Hugó*, *Varga Imre*, *Szilák Ferenc*, *Hervath István*, *Deutsch Albert*, *Korohmaros Ferenc*; felügyelő bizott. tagok: *Krausz József*; választott bírósági tagok: dr. *Roheim Ödön*, *Kossányi Adolf István*; a biztosítottak közül *Dócsai M. Kálmán*, *Engel Tóbiás*, *Ehler Károly*, *Griesz Ede*, *Szikora Nándor*, *Engel Adolf* és *Török Ferenc*. Végül az elnök örömeinek adott kifejezést, hogy a pénztár kebelében a legnagyobb egységterés uralkodik s az igazgatóság, a küldöttek és biztosítottak közt teljes harmónia van. Ez az egyetértés, valamint az új irány — egymond — biztosítja a közhasznú intézmény további fejlődését és hatalmas fölvirágzását. Köszönetet mondott *Muchmayer Ferenc* szantancionak, *Soohr* tanácsjegyzőnek és *Schmidt* rendőrfelügyelőnek, akik a közgyűlésben mint hatósági képviselők vettek részt.

— **A főváros és a vidék.** A központi pályaudvarhoz közel, tehát Budapest egyik legjobban megközelíthető pontján van egy díszes kávéház, ahol a főváros és a vidék uri közönsége találkozik. A pontos kiszolgálás, a nagy figyelem szinte otthonává varázsolja az embernek a *Schanzer* Samu tulajdonában levő *Keleti Kávéházat*. Megtalál itt a vendég minden szórakozást. Esténként *Pege* Károly vezetés alatt álló kintű zenekara hangversenyre a kávéházban. *Pege* bandájának a játéka csupa tűz, csupa lendület, maga a művészi tökéletesség. A hogy megszólal a primás hegedűje, szinte fölír az ember lelke. Zseniális, de e mellett diskrét játékában segítő társa, *Török Pieta*, a külföldön nagy sikert aratott cimbalomművész, a kinek a szólójátéka is elragadó. A legnagyobb virtuozitással adja elő a klasszikus műveket is. A zenekar összejátéka méltó ahhoz a nagy népszerűséghez, amelynek országszerte örvend. A *Keleti Kávéház* törzsközönsége este-ről-estére ujongva ünnepli *Pege* zenekarát, az itt szórakozó vidék előkelősége pedig szinte fajó szívtel mond buszt Budapestnek.

— **Ismeretlen öngyilkos.** Ma reggel az Egressy-ut 28-ik számú üres telken egy urias külsejű öreg ember találtak felakasztva. Kiletét nem tudták megállapítani, mivel nem találtak nála semmiféle irást. Az öngyilkos 60—65 évesnek látszik, feje kopasz, szürkülő szakála van. Fekete ruhát, fekete puha kalapot viselt.

— **Az osztályorsjáték húzása.** Az osztályorsjáték mai húzásán *nyolcvan ezer koronát* nyert 83061; *húsz ezer koronát* 33402; *tíz ezer koronát* 13314; *öt ezer koronát* 35250; *kétezer koronát* 701785 2481 3828; *ezer koronát* 46097 89343 185 82955; *ötszáz koronát* 43824 58546 41430 74016 27187 70175 75079 23890 71938 22110 65482 92533 5187 25132 94450 57689 99480 90217.

Már az I-ső és II-ik osztályorsjátékban a *Török A.* és *Társas cég* (Váci-körút 4.) új szerencsés volt, hogy a legnagyobb nyereségeket verőnek kifizethette, ma pedig megint a III-ik osztályú 80,000 koronás főnyereményt a 83061. számú sorsjegyre nyerték ebben a különös szerencséjéről nevezetes fögyűjtőben.

— **Szegények ingyenes gyógyszeréi.** A betegápolási alapról hozott törvény értelmében, mely január elsején lépett életbe, a kerületi orvosok csak azoknak a szegény betegeknek rendelhetnek ingyenes gyógyszert, akik szegényégi bizonyítványal vannak ellátva. Ez okból cselezzük, ha a szegények a kerületi előjárások után már előlegesen beszerzik a szegényégi bizonyítványokat, nehogy a kerületi orvosok kénytelenek legyenek a szegény betegeket az ingyen gyógyszerért való kérelmükkel a törvény értelmében elutasítani.

Fényes farsangi multság.

— A Budapesti Napló tudósítójától. —

Budapest, január 11.

Szép és érdekes látvány a mai háborgó időben: együtt látni a magyar közéletet, a magyar társadalmat pártkülönbség nélkül, osztálykülönbség nélkül, kedélyesen összevegyülve, a legbarátságosabb harmóniában. Ennek a ritka látványnak voltak a tanúi azok, akik tegnap este *Fesztly* Árpád és neje, *Jókai* Róza szalonjaiban megjelentek. A fényes társaság kilenc óra után kezdett gyülekezni a roppant műteremben, ahol értékes műtárgyak, képek, vázlatok, csecebecsék költik fel a belépőben az igazi atellier-hangulatot. Az óriás tőrfogatu, stilszerű kandelabóban barátságosan pattogott a tűz és még barátságosabb melegség sugárzott a házigazda és felesége szeméből, akik a bejáronál, a hatalmas kandalló előtt állva, fogadták egymás után érkező vendégeiket.

Voltak ott szingzagdag keverékben szép arisztokrata-asszonyok és bájos művészek, miniszterek és poéták, híres politikusok és hírneves újságírók, gazdag amatőrök és fényes tehetségű szobrászok, disszidensek és szeretetreméltó ex-lex képviselők, intendánsok és színészek, mágnások és festők, szóval csupa arisztokraták: a rang, a szellem, a szépség arisztokratái, mind egyenlők érdemben, tehetségben és a társalgás finom modorában.

A farsang egy szabadabb pontról végig tekintetünk tizenegy óra felé ezen a hullámzó, zsongó társaságon, az elegáns toalettek és fekete frakkok fényes tömegén, birtelen, szinte válogatás nélkül, a következő nevekkel jegyeztük föl: *Wlassics* Gyula közoktatási miniszter és neje, gróf *Andrássy* Tivadar, *Emmer* Kornél és neje, gróf *Teleki* Sándor és neje, a szellemes regényíró, *Falk* Miksa nejevel és leányával, gróf *Keglevich* István intendáns, *Szalay* Imre, a Nemzeti Múzeum igazgatója, *Gyulai* Pál, gróf *Fejacevich* Tivadarné, *Bethlen* Róza grófné, *Bessenyei* Ferenc, *Fesztly* Béla, *Tuba* János, *Hock* János, ifjabb *Abrányi* Kornél, *Herczeg* Ferenc, *Berzevich* Albert, *Hegedűs* Lóránt országgyűlési képviselő, *Márkus* Emilia, *Csüllag* Teréz, *Hegyesi* Mari, *Vizvári* Gyula és neje, *Nagy* Ibolyka, *Paulay* T., *Vizvári* Mariska, *Vézi* József és neje, *Abrányi* Emil és neje, *Zilahi* Gyula és neje, *Pekár* Gyula, *Fenyő* Sándor, *Bródy* Sándor és neje, *Wohl* Janka, *Tapolcai* és *Hegedűs* Gyula a Vigzsinháztól, *Balkay* Béla, *Róna* József, *Ferenczy* Ferenc, *Stróbl* és neje, *Donáth*, *Fadruss* János és neje, *Rónai-Rippel*, *Márk* Lajos, *Rákosi* Viktor, *Roskovits* Ignác, *Kovács* Dénes, *Tarnay* Alajos, *Alexander* Bernát, *Rothauer* Miksa stb. stb.

A fényes társaságnak egy ideig *Jókai* Mór volt a középpontja, aki nyájasan szorított kezét veje és leánya vendégeivel és mindenkinek juttatott valami ragyogó ötleteiből; de a nagy költő szigorúan ragaszkodik a maga megszabott életrendjéhez és lehetőleg korán fekszik le, hogy már a hajnali órákban megint íróasztala előtt ülhesse. *Jókai* Mór tizenegy órák észrevétlenül eltűnt a zajos társaságból (nem messe mente, csak az első emeletre, ahol az ó lakószobái vannak) és átengedte a tért *Gyulai* Pálnak, aki fáradhatatlanul beszélt, vitakozott hajnalig és válogatás nélkül csipkedett mindenkit, aki közelébe jött: írók, festők, zurnaliszták, miniszter, párt-ütő disszident és három próbás mamelukot.

Előzetes program nem volt megállapítva, de ahol három előkelő színész annyi jeles taggal van képviselve, mint a tegnapi estén, ott művészi produkciók nélkül nem folyhat le a multság. Először *Márkus* Emilia lépett a rögtönzött pódiumra. *Cherubin* romancát szavalta a *Figaró házasságából*, majd *Burns* Róbert bájos kis költeményét, a *Dunbar* Fannyt. — *Zilahiné*-Singhoffer *Vilma* *Tarnay* Alajos két dalát énekelte. — *Abrányiné*-Wein *Margit* *Massenet*től egy gyönyörű chanson, *Tarnay* Alajostól egy szép balladát és egy tüzes, pikáns magyar népdalt énekelt. Az előkelő hallgatóság mind a három művésznőt valóságos tapsviharral jutalmazta. — Nagy derűltség és kacagás kísérte a *Hegedűs* Gyula számát, aki a *Budapesti Napló*-nak egy fura verskötetéről szóló elmés bírálatát olvasta föl. — A művésznöket *Tarnay* Alajos kísérte zongorán, szokott finomságával.

Éjjel után egy órák elkezddött a nagy sorsjáték, a legkomolyabb kiállítás, ellenőrző zsűrivel és tömördek nyeresémtárggyal. *Fesztly* Árpád a két legújabb történeti festményéhez készítet összes skizzeit vendégszerető előzékenységgel kisorsoltatta a jelen voltak közt. Nyert ugyezólván mindenki, rang és pártkülönbség nélkül. *Wlassics* miniszter kétszer ütötte meg a főnyereményt, egy zurnaliszta-kolle-gánk piáne háromszor. Annyi volt a nyeresémtárgy és a szerencse olyan udvarias volt, hogy csaknem mindenki vitt haza magával valami kedves, értékes rajzcsokát.

Két óra tájban megjelent az alkalmi újság, a

Kocintási Közöny. Ott a helyszínen szerkesztették, szedették és nyomatták ki a Pollas-nyomdának egyik miniatűr kézsajtóján. És hogy a fényes, vidám farsangi estnek még tartósabb nyoma maradjon: az összes hölgyeket gyönyörű csoport-képpen lefotografálták magnézium-világítás mellett a piktorok, akik erre az estére beszegődtek amatőr-fotografusoknak.

A király német ezrede.

Budapest, január 11.

A Ferenc császár nevét viselő porosz gárda-gránátoszred ma fényesen ünnepelte meg Berlinben azt a napot, amelyen *Ferenc József* király ötven évvel ezelőtt az ezred tulajdonosává lett. A Blücher-uti nagy kaszánya ünnepi díszítéssel. A bejárást egy-egy hatalmas osztrák, magyar és porosz zászló díszítette. Az ünnepnap ébresztővel kezdődött. Tizedfél és tíz órakor a Hasenhaiden épült két új helyőrségi templomban *Vilmos* császár is megjelent az istentiszteleten. A Frigyes-téren egy diszszázad állott *Hahnstein* százados parancsnoksága alatt. Késsel 10 óra előtt érkezett oda *Vilmos* császár nyitott kocsiban. Miután ellépett a diszszázad előtt, egyenest az osztrák-magyar tisztek felé tartott és első sorban *Steininger* altábornaggyal fogott kezét és gratulált neki. Azután a küldöttség többi tagjainak, *Neuhold* és *Ströber* ezredeseknek nyújtott kezét és sokáig beszélgetett velük és a többi osztrák-magyar tisztekkel. Azután kíséretével az istenházba ment, ahol *Szögyény-Marich* László osztrák-magyar nagykövét üdvözölte. Az istentiszteletet *Franke* hadosztály-lelkész végezte. *Vélics* nagykövetségi tanácsos és több osztrák-magyar tiszt a szomszédban levő katolikus helyőrségi templomba ment, ahol *Schulte* tábori lelkész nagy papi segédlettel celebrálta az istentiszteletet, amely *Assmann* tábori prépost áldásával és *Tedeummal* végződött. Az evangélikus istentisztelet után a diszszázad a *Radzky*-induló mellett a kaszányaiba vonult, a hová *Vilmos* császár is követte. A kaszányában a tiszti kaszinó reggeli adott, amely után a császár a jubiláló ezredet a Lustgartenbe vezette, ahol diszszemlélt tartott. Az ezreddel szemben a régi *Ferenc*-gránátosok egyesülete állott fel. A császár megérkezett nagy néptömeg várta. A királyi kastélyra három zászlót tűztek ki. A „régii *Ferenc*-gránátosok egyesülete” zászlaja alatt sorakozott a Lustgartenben. Ott voltak továbbá: a Berlinben időző osztrák-magyar tisztek, a tábornoki kar, *Bülow* miniszter, *Szögyény-Marich* László nagykövét, az osztrák-magyar nagykövetség tagjai, a Berlinben lévő kir. hercegek és a főhadiszállás tagjai. Tizenkét óra felé érkezett zászlóval és zeneszóval a jubiláló ezred, *Vilmos* császárral az élén, a hársok felől. A császár kezét fogott *Windischgraetz* herceggel és a királyi hercegekkel, azután a „régii *Ferenc*-gránátosok egyesülete” elő lovagolt, kezét fogott az elnökkel, majd ellovagolt az arcvonal előtt és több kiváló személyt megszólított. Azután *Szögyény-Marich* László nagykövettel és *Bülow* miniszterrel beszélgetett a császár, majd a tisztelő-induló következett, mialatt a császár ellovagolt az ezred előtt. Azután a tisztek összegyűltek és *Steininger* altábornaggyal átadták a négy zászlóra való éremszalagokat, amelyet rögtön feltűztek, továbbá számos érmet, amelyeket a tisztek tűztek föl. *Steininger* altábornaggyal azután a csapatok tisztelgése mellett néhány szót intézett a katonákhoz, mire *Schwartzkoppen* parancsnok fölolvasta *Ferenc József* királynak következő kéziratát:

Kedves *Schwartzkoppen* ezredes!

A *Ferenc* császár nevét viselő 2. gárda-gránátoszred tulajdonosává való kinevezésem napjának 50-ik fordulóján kiváló örömmel tölt el, hogy ehhez a kitünő csapatához tartozom. Erre a diesőséges napra emlékeimet adományoztam a tiszteknek és néhány altiszteknek, azonkívül arcképetem az ezrednek. Együttal szívem mélyéből lényes jövőt kívánok az ezrednek, hogy mindig méltónak bizonyuljon legfőbb hadura megelégedésére. Önnek, kedves ezredes, és a tiszteknek különös üdvözetemet küldve, maradok jóakarója

Ferenc József.

Azután *Vilmos* császár rövid beszédet mondott, amelyet *Ferenc József* királynak életével végzett, mire a zenekar az osztrák himnuszát játszotta. *Schwartzkoppen* parancsnok erre *Vilmos* császárt életette, mire a zenekar a *Heil dir in Siegeskranz*ot játszotta. Azután az ezred elvonult a császár előtt, mire a császár *Steininger* altábornaggyal és a kísérettel a kastélyba ment. Este a tiszti kaszinóban diszlakoma volt, amelyre *Vilmos* császár is megígérte megjelenését. A mai ünnep alkalmából *Vilmos* császár *Schwartzkoppen* ezredesnek, a jubiláló ezred parancsnokának a másodosztályú korona-rendet, *Schenck* őrnagynak a

harmadosztályú korona-rendet és *Hahnstein* századosnak a negyedosztályú vörössasrendet adományozta.

Berlin, január 11.

Vilmos császár *Ferenc József* ő felségétől a következő táviratot kapta:

Bécs, Hofburg, január 11.

Ausztria császára *II. Vilmos* német császár és *Poroszország* királya ő felségének, Berlinben. Ötvenedik évfordulóján annak a napnak, hogy Istenben boldogult elődöd *IV. Frigyes* *Vilmos* király azzal tüntetett ki engem, hogy legkiválóbb ezredei egyikének tulajdonosává nevezett ki, örömmel ragadom meg az alkalmat, hogy kifejezzem legbensőbb rokonszenveimet Irántad és Házad, valamint hadseregéd és ama derék csapatteed iránt. A mai, rám nézve annyira emlékezetes napon, midőn gondolatban ott vagyok a *Ferenc* császár nevét viselő derék gárda-gránátos ezrednél, a legfőbb szintben óhajtom, hogy az ezred jövődjéje fényes és diesőséges hagyományaihoz méltó legyen és meg vagyok róla győződve, hogy az ezred ezen-ten is ki fogja vinni legfőbb hadura megelégedését.

Ferenc József.

Vilmos császár a következő távirati választ küldte:

Ausztria császára és *Magyarország* királya ő felségének, Bécsben.

Midőn ma ötven esztendeje Istenben boldogult elődöm *IV. Frigyes* *Vilmos* király, Téged a *Ferenc* császár nevét viselő gárda-gránátos ezred tulajdonosává nevezett ki, bizonyára meg tudta becsülni úgy az ezred, mint az egész porosz hadsereg azt a nagy tisztességet, hogy ily fennkölt uralkodót számíthat tagjai közé. Attól fogvást mind e mai napig a *Ferenc* császár nevét viselő gárda-gránátos ezreded Tebenned nemcsak jóakaró kegyes tulajdonosát tisztelte, hanem Bennéd látta egyuttal minden férfiút és katonai éretnyket tündöklő mintaképet napról napra minden gránátos. Éppen ezért hálával eltelve a Mindenható iránt, aki Téged mind e mai napig teljes frissességben és egészségben tartott meg, s a tisztelet és szeretet érzelmeivel eltelve Irántad, felséges tulajdonosa iránt, a *Ferenc* császár nevét viselő 2. számú gárda-gránátos ezred megünnepli a mai napot. Epp most állott előttem diszben az ezred és felékesítette zászlóját azokkal az emlékljelvényekkel, amelyeket *Steininger* altábornaggyal utján küldtél neki. E tábori jelvényeket látva, az ezred a jövőben még inkább emlékeztetésben fogja tartani, hogy abban a szerencsében részesül, hogy élén ily fennkölt tulajdonos áll. Valamint eddig, úgy ezentul is mindig abban fogja keresni legfőbb büszkeségét, hogy becsületére válják annak a névnek, amelyet visel. Az ezreddel együtt kiáltom: *Ferenc József* császár ő felsége még sokáig éljen!

Vilmos.

A sürgős intézkedés

vagyis mit mondott ki mai ülésén a fővárosi mérnökhivatal műszaki szakosztálya, s ennek következtében kiket és mily eredménnyel mozgósított egy világlap szerkesztője.

- Halló!
- Halló!
- Ön az, szerkesztő ur?
- Én vagyok. Parancsol?
- Ma sürgős intézkedés történt. Kérem, küldje a gyorsírót.

A gyorsíró a telefonhoz rohant és leírta a jelentést. A szerkesztő pedig léghajók, sürgönyök, spirítisták, telefon utján egymásután mozgósított egy csomó élő és már elhalt írást, egy óra alatt a nyomdába röpült a sok kézirat, úgy, a hogy az itt következők:

ZOLA EMIL KÉZIRATA.

A gyapju-utcai színház előtt nagy volt a tolongás 1889. december harmincadikán. *Jacques Lantier* röhögött, kezében a tüzes csóvával. Arcát elfutotta a vér. Künn hemzsegett a közönség. *Lantier* felgyújtotta a színházat. Rohanás, örületes zavar lett. A lángok fölőrösödtek az égig. Szép puha asszonyok szénné égtek. Egy hölgynek a karja úgy égett, mint a fákiya. Astán megérkeztek a tűzoltók...

TACITUS NYILATKOZATA

egy táncoló forint utján.

A színház leégése után tíz nappal a városi tűzoltóság főparancsnoka levelet intézett a város hatóságaihoz. A levélben szükségesnek mondá azon tűz-

biztonsági intézkedéseket, melyek a jövőben megakadályozhatják egy színház leégését. Kérte, hogy a tanács sürgősen intézkedjék, ezt szükségesnek lenni vélte.

A KÜLÖNFÉLÉK

rovatvezetőjének számításai attól az időtől, a mai napig.

+ Egy kis statisztika. Egy jökevdűv stasztikus — mint egy külföldi folyóiratban olvassuk — kiszámította, hogy 1889-től 1899-ig hány év telt el. Tíz év, ez lett kutatásának eredménye. Ez idő alatt eltelt 3650 nap, 87,600 óra, 525,600.0 perc, 315,360.00 másodperc. Ha minden másodperc — mondja a jeles stasztikus — egy ujságlap volna, s ezt szalagokra vágánk, e szalagokkal 2164650 év alatt lehetne körülhajtani a földet. Ha minden hajó, amelylyel utközben találkozánk, csak egy méter hosszú volna, ezeket egymásra rakva a holdig érnének föl. Egymásután rakva őket vissza tudánk nyulni a történelemben a pápák avignoni fogságáig, s ha meggyújtánk ezt a hajókölcsöszt, a füstje 124,652,487,646,788,200,000,000 trabukká, 216,314,516,423,242,625,324,465,000,000,000 britannika füstjének felelné meg. — Aki nem hiszi, számítson utána!

A KÖNYOMATOS.

1889. december 30-án tíz nappal a gyapju-utcai színház leégése után a tűzoltó főparancsnok kimerítő jelentést tett a színházégés alkalmából a színházak tűzbiztonsága ügyében szükséges tennivalókról. Egyebek között sürgős intézkedést kért a színház szellőztető készülékének tűzveszedelem idején való kezelésének rendezésére, mert a szellőztető készüléknek fontos szerepe van tűz esetén az amugy is rekedt levegőjű nézőtérben. Az előterjesztésre ma adta meg a választ a mérnöki hivatal műszaki osztálya, kijelentvén, hogy a kérdés megoldásához nem ért, a színházi ügyek nem tartoznak a reszortjába s így kéri, hogy a kérdéses nem kis fontosságu előterjesztést az arra illetékes építési szakosztálynak adják ki. (Fővárosi Értesítő.)

MARK TWAIN

mit szól ehhez?

(Kébellátvrat. Érkezett 11 óra 40 perckor.)

Oen azt kerdi tőlem, mit szolok ehhez? Hihih! Hahaha! Huhuh! Furcsa toertenet! Ezt nevezik oenok swergoes intezkedesnek? Mark Twain.

ROBIDA NYILATKOZATA.

A jövő század regényének zseniális írója hirtelen a következő fejteztékét csatolta regényéhez.

XXXIV.

1999-ben Ismét összegyűlt az építészeti szakosztály.

- Nem határozunk még.
- Miért?
- Mert.
- Ez nem ok.
- De ok.
- Önök késlekednek.
- Nem.
- De igen.
- Ráérünk a jövő században is, hisz sürgős!

BELLAMY EDE

aki a *Visszapillantás 2000-től* című regényét írta, művét a következő végszóval gazdagította:

Végszó:

Most pedig, 2000-ben, éppen december 20-ikán, egy havas téli napon fölült a léghajóca *Pintcamp*.
— Hová megy? — kérde felesége.
— Úlére.
— Milyen úlére?
— Szakosztályi úlére. Ma halasztjuk el ugyanis a tűzoltóparancsnok kérdésére adandó választ. Még ráér, mert sürgős.
— Ez más — mondta a nő, s durcusan fordult el tőle.

FLAMMARION

megígérte, hogy legközelebbi könyvét így fogja kezdeni:

Bevezetés.

Az emberiség kihalt. Az egykori emberek a föld kihalásától számított 400 000 év múlva a Marsra folytatták életüket. Zölden díszített le a Vénus és a marszterdőben halvány sugárzással jött fel a Föld, amelynek világánál szentimentális költők írták *Földvilág* című verseiket. Egy csoport ember együtt repült el halk szárnyacsatogással:
— Hová? — zenélte az egyik, mert a Marson zenehangon érintkeztek az emberek.

— Szakszabályi gyűlésre . . . — zenéle a másik. Az első, úgy látszik, türelmetlen volt, mert megkérdezte:
— Sürgős?
— Sürgős — felelt a másik és tovább repülték.

Az igazat megvallva, kissé szomorú volt az az egész. Ha a Fővárosi Értesítőben nem olvastuk volna szó szerint úgy, ahogy fennebb leközöltük, el se hinnék.

FŐVÁROS.

(*) Az Örökmozdás temploma. Ma délelőtt előkelő urnók küldöttsége járt Halmos János polgármesternél, kérve, támogassa azt a mozgalmukat, amelyet az iránt indítottak meg, hogy Erzsébet királyné emlékére az Örökmozdás templomát óhajtsák fölépíteni. A küldöttségben ott voltak: özvegy Cziráky János grófné, Pallavicini Ede grófné, özv. Semsey Pál báróné és Kiss Aladárné. A polgármester megígérte, hogy minden lehető módon előmozdítja a szép célnak.

(*) Jótékony egyesületek. A jótékony célu egyesületek ellenőrzése tárgyában Halmos János polgármester nagybizottsági hatósági akciót indított meg. Még ezen a héten az összes kerületi előjárókkal tart ebben az ügyben értekezletet.

(*) Az új járvány-barak. A főváros hatósága, a Bécsben fölmerült pestises megbetegedések alkalmával elrendelté, hogy a Szent László-kórház közelében levő térségen barak-kórházat építsenek, amelybe a betegeket járvány esetén el lehet helyezni. Ez a barak-épület a napokban teljesen elkészült s ma délelőtt Viola Imre tanácsos és Melly Béla tanácsjegyző átvette a vállalkozóktól.

Konfliktus a kormánnyal.

Budapest, január 11.

A közigazgatási és közlemezési bizottság ma délután ülést tartott Hermann Béla tanácsos elnöklése mellett, hogy tárgyalás alá vegye a rég vadudó javadalmi díjgyezék ügyét, amely vita tárgya a főváros s a belügyminiszter — és illetőleg a pénzügyi és kereskedelemügyi miniszterek között.

Emittették, hogy a főváros részéről a javadalmakról ujonnan alkotott s a közgyűlésen elfogadott díjszabályzatokat a belügyminiszter több tekintetben kifogásolta.

A miniszter már mindjárt azt sem helyesli, hogy a bemutatott díjszabályzatokban a főváros részéről közeletvám helyett városi vámost alkalmaztak, mert — szerinte — a városi vámdíjtelek megállapításán egészen más rendszeren kell alapulnia, mint a közeletvám díjnak s kívánatos, hogy a városi vámról egységes díjszabás alkottassék s hogy abban az árak tarifálásánál azok forgalmi értéke vételessé figyelembe s ennek alapján a díjak fokozatosan (progresszíve) állapíttassanak meg.

A belügyminiszter a bemutatott díjszabályzatot föltétlenül s átmenetileg mégis hajlandó jóváhagyni. Kijelenté aztán a miniszter, hogy külön díjszabályzat lesz alkotandó: a behozott szesz folyadékok és hús után fizetendő városi fogyasztási adóról; a városi vámról; az állás- és helyilletékről; a kikötés- és rakodó hely díjairól; a túzifa után szedett városi illetékről; a külterületi fogyasztási adópótlékról.

Fölhívja végül a miniszter a fővárost, hogy a díjgyezékek gyökereves átalakítása iránt minél előbb tegye meg az intézkedéseket, s hogy az így átalakított díjgyezéket hozzá legkésőbb 1899. évi december 31-ig terjessze föl, mert a díjgyezékeket a mostani alakjukban s tartalmukkal továbbra nem hagyja jóvá.

A miniszter leirta megtekte a jelentését a főszámvevő s vele a legtöbb tekintetben egyetértő javaslatot tesz most a tanácsoshoz a közlemezési s közigazgatási ügyosztály.

Első sorban is meglepetését fejezi ki az ügyosztály azon, hogy a kormány részéről folytonosan újabb és újabb nehézségeket görditenek a főváros s jelentékeny bevételi forrását biztosító jogának jóváhagyása elé. Az ügyosztály attól tart, hogy az elhuzódó tárgyalások nem a főváros javára dőnek el.

Attér az ügyosztály azután a miniszter jelezte kívánalmak fejtegetésére s határozottan kimondja, hogy a miniszternek az egyes díjtelekekre vonatkozó megjegyzése a legtöbb esetben a főváros s e cimeken élvezett jövedelmének egyenes megcsökkentését in- volválja.

A miniszter kívánja, hogy — mivel a denaturált szesz ipari célokra szolgál s az állami szeszadól is föl van mentve — általában a városi fogyasztási adó alól is mentesítendő. Szóval, a kormány meg akarja szüntetni ezzel a fővárosnak a denaturált szesz után való közszégi adó szedési jogát, amelyből eddig 80.000—100.000 forint bevétele volt s később, a fogyasztás emelkedésével, még többet is.

Ez ellen határozottan tiltakozik az ügyosztály s kéri a tanácsot, hogy a főváros ennek adószedési jogát a leghatározottabban védje meg. Ez az adó nem ugyanis teljesen önálló jogosítványa a fővárosnak s nem pótléka valamely állami adónak s ebből a szempontból teljesen közömbös a fővárosra, hogy az állam milyen adót szed a szesz után s hogy ez alól kinek milyen kedvezményt ad.

A denaturált szesz — köztudomásúlag — különben sem szolgál kizárólag ipari célokra, mert főzésre, fűtésre, tisztításra és világításra, valamint tudományos célokra is használják. A főváros az adószedési jogából nem hajlandó az ügyosztály semmit sem engedni. Hasonlóképpen nem tartja elfogadhatónak az

ügyosztály a nyers ásványolaj (ásvány-kátrány) után megállapított 4 krajczár díjnak 2 krajczárra leendő mérséklését.

Meglepetését fejezi ki az eljárás felől az ügyosztály; mert míg a petroleumgyárak a fővárostól nem nyerhetnek kedvezményt, a kormány a kérelmük teljesítését egyszerűen elrendeli.

A javadalmak értékesítése tekintetében javasolja az ügyosztály, hogy az állás- és helyilletékek, a kikötés és rakodó helydíjak s a Dunán érkező árak után való városi vámdíjak szedési jogát, az 1899. évi április hónap 1-től 3 órára, ismét berbeadás után értékesítsék és az árverést minél előbb írják ki; a kikialtási ár 24.000 forint lenne.

A közigazgatási és közlemezési bizottság ma, az előzményeknek Folkusházy Lajos részéről történt előadása után, elhatározta, hogy a miniszter kívánalmait pontonként tárgyalja.

A denaturált szesz s általában a szeszemű cikkek után való adószedés jogát föltétlenül fönn kívánja tartani a bizottság: kivételt az ipari célokra szánt denaturált szeszre nem akar tenni, legalább addig nem, amíg tudja nincs, hogy az e címen való engedmény milyen összegre rughat.

A vadhus után megállapított díjakat nem hajlandó a bizottság leszállítani ez idő szerint, noha kijelenti, hogy — amint általában foglalkozik a közlemezési viszonyai javításával — annak idején rá fog térni a vadhus s általában a hús fogyasztási adójának a mérséklésével.

A túzifa után való közszégi illetékeknek a városi vámba leendő beolvastását tartaná vélszerűbbnek a bizottság.

Már most jelzi a bizottság azt a kívánatát, hogy ezentul a javadalmi díjgyezék, az eddigi szokásos három év helyett, hat évre állapíttassék meg, mert nem lenne célszerű, ha a már a jellegüknek fogva bizonyos államadósággal bíró tarifák, rövid három évi időközben változozzanak; ez sem a kereskedelmi köröknek, sem a kezelésnek előnye nem volt. Nem járul hozzá a bizottság ahhoz, hogy a bértől esetleges tulkapásai szabályrendeletileg kibágással minősíttessenek; mert a vállalkozó eléggé kötve van a szerződéssel, amely a közönséget kellőleg megvédelmezi a vállalkozó tulkapásai ellen. Nem fogadja el a bizottság a miniszternek azt a kívánatát, hogy a nyers ásványolaj után eddig megállapított 4 krajczárnyi díj 2 krajczárra szállíttassék le.

Megtette végül a bizottság megjegyzéseit a miniszternek az általános határozománya tekintetében nyilvánított kiránataira.

Az ügyosztály többi javaslatait elfogadta a bizottság.

SZÍNHÁZ, MŰVÉSZET.

** V. filharmoniai hangverseny. Ma este tartották meg a Vigadó nagytermében az 35. évi filharmoniai hangversenyt, amelynek előre hirdett műsorából elhagyták Schumann: Genoveva nyitányát, nehegy Richter János, akinek holnap reggel már ismét Bécsben kell lennie, a tíz órai személyvonatról lekessen. A műsor első száma Dvorzák: Szimfóniai változatok című műve volt, amelyet Budapestben még nem hallottunk. A jeles szerző, aki a kamara- és a szimfonikus zene egyik legkiválóbb művelője korunkban, sok kitűnő kompozícióval annyira elkényeztetett bennünket, hogy bizonyos csalódással fogadtuk a Szimfóniai változatokat, ezt a különben sok tekintetben kvalitásos munkát, amely — mert inkább alapul matematikai számításon, mint elfogadatan inveción, — sokkal inkább elmés, mint mély. A téma, amelyet Dvorzák vagy harminezes variál, hogy végül a régi olasz szonettek módjára, egy kodális záradékkal befejezze, számtalan ritmikai ötlet, az ezermesterkedő instrumentális bévészkedések és a hangfestés káprázató rakatái között tér újra meg újra vissza chameleon módjára változó formában. Az ilyen bravur bámulatra készíttet, de nem ragad el és azért talán nem is való olyan hangversenyterembe, ahol laikus közönség lelki gyönyörűségeit keres. — A műsor második száma Dohnányi Ernő: Zongoraversenye volt, amelynek zongoraszertét maga a jeles fiatal szerző játszotta. Dohnányi tudommal huszonkétéves és idestova csaknem tíz éve, hogy mint virtuóz és mint zeneszerző magára vonja a legiogosultabb figyelmet. Most Angliából tért vissza, ahol dicsőséget szerzett a magyar névnek és magamagának is, — ma este pedig a filharmonikusok pódiumára lépett, hogy bemutassa honfiainak, hogy mi lett belőle, amióta nem hallották. De annál a kérdésnél, hogy micsoda Dohnányi ma, sokkalta érdekesebb: mi lesz belőle? Ime egy gyermekarcu ifjú, akinek művészete annyira érett, hogy technikája tükélyeről, mint magamagától értődő dologról beszélni se kell, — és aki raffináltan érdekes kompozíciókat alkot, a nélkül, hogy élettapasztalatok az ehhez szükséges blazirtsághoz juttatták volna! Hogy fejlődik majd ez az ifjú, akinek a to-

hetsége olyan rejtélyes, mint valami természeti túnemény, amelynek törvényeit nem ösmerjük? A műsor utolsó száma Volkman: I. szimfóniája volt, amelyet közönségünk már sokszor hallott. (G—ly.)

** A második feleség olvasópróbája. A Vigszínházban tegnap délelőtt egy nagyon érdekes darabnak, Pinero angol drámairól A második feleség című szín- művének az olvasópróbáját tartották meg. Ez a darab, amelynek címszerzőjét Duse Eleonora is felvette a műsorába, az idei színházi évadnak egyik legérdekesebb eseménye lesz. A Vigszínházban, értesülésünk szerint, Lányai Ilka fogja kreálni a címszerzőt. A daraból különben párbuzamosan kezdik meg a próbákat Gondinetnek Gardar és Bodard című bohózatával, amely a Vigszínház legközelebbi üdön-sága lesz.

** A Magyar Színház új naivája. A Magyar Színház, mint értesülünk, új naivát szerződtetett Ráskay Emma személyében, aki már nem egészen ismeretlen a budapesti közönség előtt. A fiatal művész két évvel ezelőtt, mint a Budai Színház tagja erősen magára irányította a figyelmet izmos tehetségével. Ráskay kisasszony, aki azóta a kolozsvári Nemzeti Színházban is egyik legkedveltebb tagja volt, Herrzeg Ferenc új vigjátékában, a Gyurkovics lángokban fog a Magyar Színház közönségének először bemutatkozni.

** A kétnyelvű színtársulat és Pozsony. Egy pozsonyi táviratunk jelenti, hogy az ottani színügyi bizottság ma tartott ülésében a kétnyelvű előadások mellett foglalt állást és az erre nézve beadott pályázati ajánlatot fogja pártolólaga a tanács, illetve a városi közgyűlés elébe terjeszteni.

Ez a hír nem lep meg bennünket. Eleve értesülve voltunk róla, hogy Pozsony, amely nem akar allandó otthont adni a magyar színésznek, bizonyos előszerzetettel nézi azt a pályázati ajánlatot, amelyben a pályázó, Relle Iván, a Magyar Színház volt igazgatója, arra ajánlkozik, hogy kétnyelvű társulatot szervez, amelyvel felváltva magyar és német drámái, vigjátékai, bohózatai és operet-előadásokat kész tartani. Eltekintünk ezuttal minden egyéb szemponttól, amelyből ez a terv kérdés alá jöhet, most csak a fölött akarunk csodálkozásunknak kifejezést adni, hogy azoknak a vezető egységiségnek, akik Pozsonyban ennek a tervnek lelkes harcosai, legelőbb argumentumuk, hogy ezt a kétnyelvű társulatot hazafassági szempontból kell támogatni.

Ezt olvassuk legalább a pozsonyi Westungarischer Grenzbotenban, amely legutóbbi számában ezzel a kérdéssel foglalkozik s egyuttal egy meglehetősen éles kirohanást intéz az Országos Színész-Egyesület központi tanácsa ellen, amely legutóbbi ülésében a pozsonyi kétnyelvű társulat tervére kimondta, hogy ez mar csak azért is képtelen, mert az Országos Színész-Egyesület soha sem fogja beleegyezését adni abba, hogy tagjai — ha mindjárt csak kardsalokróról van szó, — német nyelven is működjenek s abban a nyomban ki fogja azokat rekeszteni kebeléből, akik a pozsonyi kétnyelvű társulatban ilyen segítő szolgálatokat lesznek készek teljesíteni a német színésznek.

Ez az, ami a pozsonyi németiség újságjának retentenesen fáj, s „dalketer Schovinismus“-nak nevezi a színészegyesület tanácsának ezt az álláspontját. Egyuttal kijelenti a pozsonyi újság, amely úgy látszik szócsové az ottani hazafianságnak, hogy az Országos Színész-Egyesület alapszabályai nekik nem törvényük. Hat ez bizonyos! Ezek miatt az alapszabályok miatt a jó Kraxelhuberek akár betrunhét nyelvi színtársulatot is szervezhetnek, de arról megfelekedeznek, hogy igenis köteleznek ezek az alapszabályok minden magyar színészt, aki az egyesület kötelékébe tartozik, tehát az egész vidéki színészetet. Már most minden egyéb kérdéstől eltekintve és csak az operet-kórusról szólva, honnét fog a kétnyelvű társulat igazgatója olyan kórust szervezni, amely magyarul és németül énekeljen neki, mikor a színészegyesület kimondta, hogy ilyen kétnyelvű tagokat egy pillanattig sem fog megtűrni a kebelében. Annyit pedig csak tudnak mégis a pozsonyi színházi emberek, hogy vidéki magyar igazgató nem működöttethet olyan tagot, aki nem tagja az egyesületnek. Nem maradna tehát más hátra, mint külön magyar és külön német kórust szervezése, ez pedig pénzügyileg lehetetlen.

A többek közt ezért is belegezte a színészegyesület tanácsa a pozsonyi tervet teljes képtelenségnek. Az is! Minthogy pedig fentközött legújabb hírünk szerint a pozsonyi színügyi bizottság állást foglalt a kétnyelvű társulat mellett s Kraxelhuber urék makaességát ismerve, nem tartjuk lehetetlennek, hogy a pályázatot is ilyen értelemben fogják oldón-teni, ebből a kétnyelvű társulattól — meg merjük jósolni, — olyan országos kis botrány fog kerekedni, amely a pozsonyi Kraxelhubereket még nevétségesebbé teheti, amelynek máris, mikor egy ilyen képtelen tervet megvalósítani próbálnak.

Erre a saját maga reputációjából előre figyelmeztetjük Pozsony városa komoly törvényhatóságát.

Vendégszerelés a Várszínházban. A Várszínházban pénteken a Mignon operát adják elő Várady Margit vendégszerelésével, aki a címszerepet éneke. A többi szerepekben Blätterbauer Gizella, Payer Margit, Arányi, Dálnoki, Benk és Kornai lép fel.

Uj primadonna. A Magyar Színház igazgatósága — amint értesülünk — szubretnek szerződtette Vukovich Arankát, Horváth Zoltán, a Nemzeti Színház tagjának elvált feleségét. A művész hangjáról és énekművészetéről sok jól beszélnek a fővárosi társaságban, amelynek sajátos szépségével egyik legérdekesebb alakja volt.

Vidéki színészet. Ámon Margitnak, a temesvári társulat tehetséges szubrettjének, a mint a temesvári lapokban olvassuk, szombaton fényesen sikerült jutalomjátéka volt. Ez alkalommal Planquette: A varázsgyűrű című operettje került színre a zsufozásig megtelt színházban és a kedves énekesnő sok virágcsokrot, koszorút és értékes ajándékot kapott tisztelőitől.

Uj színház a Székelyföldön. A székelység derek metropoliséban, Szepszi-Szent-Györgyön új színház épült, amelyet az odaváló uralmából került műkedvelők nyitnak meg e hónap tizenegyedikén ünnepi előadással. A megnyitó előadás programja, mint a hozzánk beküldött szinlapból látjuk, a következő:

I.

Nyitány. Egyveleg az „Anatol” című operettből. Szerző: Kelemen Lajosné: Zathurecky Berta urasszony, előadja a helyi zenekar.

II.

Frológ. Irt: Ifj. G. F., szavalja: Sükösd Vilma k. a.

III.

A HÁROM TESTŐR.

Böhszát 3 felvonásban. Irt: Hercegy Ferenc, előadják a sepi-szent-györgyi műkedvelő-egyesület tagjai.

A műkedvelői előadásban részt vesznek: Dobay Lajos, Sükösd Vilma k. a., Miske Lászlóné u. a., Fejér István, Miske László, I. Szász Béla, Szabó Kálmán, Benkő Mór, Hidegházy Béla, Istvánffy János, Melli István, Hidegházy Béla, Benkő Mór, Hadnagy Antal, Müller Lajos, Bede Sándor, Müller Lajos, Deak Erzsike. Innét a messze távolból üdvözlőjük a derek sepi-szent-györgyi műkedvelőket, akik a magyar kultúrának és a művészetnek ezt az új templomát felavatják. Ez az új színház ismét egy erős vára lesz a magyarságnak az ország legszeles határain.

A gyermekszínházban holnap, csütörtökön a budapesti tanítványok alapja javára az *Erejeje vagy A varázsvilág esodái* és *Az anyalok karácsonya* című látványos varázsszereket adják. A jótékonycein előadás iránt városszerte nagy az érdeklődés és így valószínű, hogy a tanítóórák alapja szép összeggel fog gyarapodni. Jegyek már délutól is kaphatók. Az előadás délután fél óra kezdődik.

Gyermekhang-estény. A Telefon Hírmondó holnap (csütörtök) gyermekhangversenye egyike lesz a legszebb és nemü koncerteknek. Nemesak a műsor lesz igazán érdekes és változatos, hanem a közreműködők is kiváló művészek és művésznők lesznek. Mesék és versek elmondásával, ének- és zeneszámok előadásával részt vesznek ugyanis a koncertben: Aranyossy Anna, Gyöngyi Jolán, Vredey Emília, Gyöngyi László, Kalmár József, Nánády Géza, Zsigmond Mihály, no meg természetesen a rendező Basa bécsi (Balassa Jenő). Kezdeté délután 5 órakor lesz. — Este a felhívott szerzőkötésére az Operaházban az *Ábla* előadását; azután pedig a rendes cigányzenét közvetíti a Hírmondó.

TUDOMÁNY, IRODALOM.

○ A Földrajzi Társaság ülése. A Magyar Földrajzi Társaság e hó 12-én csütörtökön délután 5 órakor az Akadémia heti ülésében felolvasó ülést tart. Tárgy: Dr. Lóczy Lajos tisz. tag bemutatja *Gabányi Károly* mandu-oroszai levelet. — Dr. Török Aurél v. tag előadást tart Amerika művelődéséről a Kolumbus előtti és utáni időkben.

○ A budapesti filológiai társaság közgyűlését tartotta ma délután hat órakor az Akadémia disztermében. A közgyűlést Ponori Theuerer Emil elnök nyitotta meg, akinek beszéde a kegyeletés megemlékezésnek volt szentelve. Első sorban a királyné emléket dicsőítette, aztán elbucsuazta Zichy Antalt és Tilly Ivánt, a társulat e két elhunyt jelesét. Azután *Pindzsy Ernő* első titkár terjesztette elő évi jelentését. Eszerint a társaságnak 1898-ban 8 fizetlethebi, 13 alapító és 425 rendes, valamint 84 rendkívüli tagja van, tehát 27-tel több, mint az előző év végén. A társaságot a múlt évben az Akadémia 1000 forinttal, a közoktatásügyi miniszter 100 forinttal támogatta. Adományokat tettek Hegedűs István és Reményi Ede (100—100 forintot). Az idén honosította meg a társaság felolvasó ülésein a tudományos vitaközösöket. Végül a választásokat ejtették meg.

TÖRVÉNYSZÉK.

§§ Az Engel-cég borai. A pécsi Engel-cég ellen a budapesti köztisztviselők fogyasztási szövetkezete igazgatójának főljelentésére vizsgálatot indítottak mesterséges bor gyártásának kihágása miatt. A borvizsgáló-bizottság kimondotta, hogy az Engel-cég borai mesterséges borok. Az V. kerületi kapitányság kihágás címén vád alá helyezte az Engel testvéreket.

mint az Engel József fiai cég beltartójait, valamint Dirner Béla ügyvezetőt, akit a borok egyrésznének forgalombahozása terhelte. Tegnapelőtt kezdődött a tárgyalás a kapitányságon. Engel Adolff Friedmann Bernát dr., Engel Mihály Leopold Kornél dr. ügyvédek védtek. Megjelent még *Kállay* tanácsjegyző, a kerületi borenörző-bizottság alelnöke és *Messinger* Simon, a tisztviselők fogyasztási szövetkezetének képviselője. A tárgyalást *Boda* Dezső dr. kerületi rendőrkapitány vezette, a jegyző *Petrovics* Béla volt. Engélék az első nap azt bizonyították, hogy a szövetkezet borát *Dalmáciából* hozatták. Egész sereg tanut jelentettek be. Délután újra folytatták a tárgyalást és az ügyvédek előterjesztést tettek egy újabb vizsgálat elrendelésére. Dr. *Boda* Dezső kapitány kihirdette, hogy újabb vizsgálatnak nincs helye, sem a tanuk kihallgatásán sem rendelheti el, mert valamennyien a cég alkalmazottai. Dr. *Friedmann* és dr. *Leopold* bejelentették ez ellen a fölbebeszüket.

Dr. *Boda* Dezső kapitány, miután a tárgyalás adatait kimerítve látta, kihirdette az ítéletet, amely így szól:

Mesterséges bor gyártásával vádolt ifjú *Engel* Adolff büntetlen multu borkereskedő, az *Engel* József fiai pécsi borkereskedő cég tagját, valamint *Engel* Mihály büntetlen multu borkereskedő, hasonlóképpen az *Engel* József fiai pécsi borkereskedő cég tagját *vétkesnek találom* és mondom ki az 1893. évi XXIII. törvények 1. szakaszába ütköző kihágásban és elitélem mesterséges borigyártás miatt a törvények 6. szakasza alapján egyenkint egy hónapi elzárásra és háromszáz forint per-büntetésre. Ez a büntetésépnz 14 nap alatt fizetendő, nemfizetés esetén újabb 30 napi elzárásra változik. Elitélem továbbá őket a fölmerült és még fölmerülő költségek viselésére.

Dirner Ede szepes-olasi születési nős ügyvezető ellen mesterséges bor forgalomba hozása miatt indított kihágási ügyben az ítélekkézfelfüggesztem. A hatóságí zár alatt levő 51 hektoliter és 76 liter mesterséges borokra nézve a hatóságí rendelkezést a *Dirner* ellen hozandó ítéletig felfüggesztem.

Az ítélet főképpen a borvizsgáló bizottság véleményére támaszkodik indoklásában. *Dirner* Edét illetőleg az ítélet azért kellett fölfüggeszteni, mert a hatóságí vizsgálat alkalmával a szövetkezet pincéjében öt különböző borból vettek mintát és az állandó borvizsgáló bizottság csupán az egyik borbmintát mondta mesterségesnek; a másik négy mintára nézve eddig nem érkezett szakértői vélemény, bár a kapitányság megsürgette. Az eljárás fölfüggesztendő volt addig, míg a borvizsgáló bizottság mind az öt mintára nézve közli a véleményét. Miután az 51 hektoliter és 76 liter bor a szövetkezeté, annak folytán e borknak a bizottság kívánta hováfordítása iránt a rendőrkapitányság a hozandó ítélet alkalmával fog rendelkezni.

Az ítélet ellen Engélék képviselői fölbebesztek. A fogyasztási szövetkezet képviselője is fölbebeszett, mert enyhének találta a büntetést.

§§ Életkép. A vidékről került a fővárosba cselédnek *Kopf* Mária. Egy városmajori korcsmába szegődött el s csakhamar áldozata lett a koszmát látogató katonák egyikének, *Schmid* Jánosnak. Mikor gyermeke megszületett, dajkaságba állt és havi bérének felét a gyermek tartására költötte. Egy év múlva újra cseléd lett s egy ideig hely nélkül is maradt. Két hónapig nyomorgott, gyerekeért sem birt fizetni többé.

— Kimentem vele a Dunapárra, — mondotta el a mai végítárgyaláson, — mert nagyon bánatos voltam. Leültem a föbe és sirdogáltam. A gyerek lent a viznél játszott. Egyszerre, mintha valaki felrántott volna, felkeltem és belelöktem a gyermeket a vízbe.

— De maga azért nem lett öngyilkos? — kérdezte az elnök.

— Előbb a ruháimat akartam elküldeni a testvéremhez.

— Igen és sonkát vett, megetté, aztán nyugodtan haza ment a szállására.

A csinos leány azonban sirva erősítette, hogy öngyilkos akart lenni és ha akkor délután mindjárt el nem fogják, végrehajtja a szándékát. Azt határozottan tagadta, hogy előbb gondolt a gyermeke elpusztítására. Megtörtén, sirva egyre csak azt hajtogatta, hogy szerette a gyereket és csak az keserítette el, hogy olyan nyomorban látta.

Piros-posztag bakagyerek állt most a bírak elé. A *Kopf* Mari Don Juanja; rá se nézett a sirdogáló leányra, mintha nem is ismerté volna.

— Ismeri a leányt? — kérdi az elnök.

— Soha se láttam.

— Itt igazat kell mondania.

— Hát táncoltam vele.

— Maga miatt került ide ez a szerencsétlen leány.

A baka vállat vont és cinikusan hallgatott. Az

elnök fölolvastatta a boncolási jegyzőkönyvet és *Kopf* Mária tóra nyitott szemmel, sápadtan hallgatta a rettenetes részleteket. Egyszerre csak hátraesett, majd sikoltott és elterült a terem padlóján. Amig eszméletre tért, fölfüggesztették a tárgyalást. Majd a vádló ügyész és a védő szölkak s a bíróság ítéletet hozott. Öt évi fegyházra ítélték *Kopf* Marit. Az elnök megkérdezte az ítéletkihirdetés után:

— Van-e valami kívánsága?

— Zárják be a koferramat a szállásonon.

Ez volt a jellemző válasza.

§§ A lengyel gróf. A staniszlai törvényszék megkeresésére néhány hó előtt letartóztatták *Koritovszky* Vladimirt, a sokat emlegetett álgrófot. Csálás miest köröztek mindenfelé, mert egy lengyel kereskedőt több ezer forint erejéig megkárosított. A staniszlai törvényszék *Koritovszky* kiadatása iránt megindította az eljárást. A budapesti ügyészség a kiadatás megtagadását indítványozta s egyuttal azt is, hogy *Koritovszky* azonnal bocsássák szabadon. Az ügyészség indítványa a törvényszék vádtanácsa elé került, s a vádtanács a következő érdekes végzést hozta: *Mint*hogy *Koritovszky* Vladimír ellen a panaszos visszavonta panaszát, és később csak azért csatlakozott a staniszlai bíróság által hivatalból folytatott bünyvizsgálathoz, mert *Koritovszky* fizetési kötelezettségének nem tett eleget; *mint*hogy a csalásnak ez a neve a magyar törvények értelmében magánvádra üldözendő, *mint*hogy a fennálló gyakorlat szerint csak akkor adható ki a külföldi, ha külföldön elkövetett bűncselekménye a mi törvényeink szerint is büntethető; *mint*hogy végül *Koritovszky* ellen visszavonatván a panasz, a magyar büntető törvénykönyv szerint ellene bünyvádi eljárás ez irányban nem folytatható, a kiadatás iránti kérelmet megtagadja s *Koritovszkyt* szabadlábúra helyezi.

A törvényszék ezt a végzését az igazságügy-miniszterhez terjesztette fel, mert a kiadatás kérdésében véglegesen a miniszter határoz.

Amikor a finánc becsip.

— Vámbátoru. —

I.

Későn süli ki, hogy milyen érdekes, szellemes és találekony ór a pénzügyör.

II.

Amint ma a törvényszéknél kislült, a mult év öszén becsipett két pénzügyör, *Vas* Nándor és *Piller* György. Ugylátszik, hogy a finánc, ha berug, katonának képzei magát; ugyanis e két pénzügyör előhozta a bődeből szoronyos-puskáját, és csatázni akart.

— A golyóról be kell számolni... — sajnálkozott a Vas.

— Van szurony, — mondta a *Piller*.

És *Vas* meg *Piller* föltützte a szuronyt.

III.

Jött arra a virstilis ember, *Kovács* Károly. Nem is kérdezték tőle, hogy miképpen vélekedik a fogyasztási adó fölöl, hanem inkább megpiszkálták a virstilis szatyort. *Kovács* mit tehetett egyebet? — tiltakozott.

— Adta spenóthuzására... — valami ilyesfélet mondhatott.

Erre a fináncok megfordították a virstiliszkálójukat és a puskatussal püflölni kezdték a virstilit. *Szegény* *Kovács*, — az okosabb enged — megszalai.

És innét kezdve a cselekvény párhuzamosan folytatódott.

IV.

Kovács Károly, meg az összeszurkált virstilis szatyort szalai, cél nélkül...

V.

Vas és *Piller* elmentek a száguldó *Kovács* lakására. Az üldözött feleségét fölverték az ágyból, azután az ágyakat összeszurkálták.

Szegény *Kovács* né nagyon sirt és kiszökött az utcára.

VI.

Rendörök vetettek véget a hősködésnek. És ezenközben megérkezett *Kovács* is. A két pénzügyör már rendőri fölügyelet alatt voltak.

VII.

Az elnök ma a tárgyaláson enyhítő körülmények után kótorászott.

— Itas volt maga *Piller*?

— Én is, meg a *Vas* is, meg még három kollégánk.

A *Pillért* is, meg a *Vast* is elitélték két-két évi fegyházra magánlakértés miatt.

Azonkívül talán el is csapták őket, ami nem mindegyik vámbátoristával esik meg.

Amerikai bünösök.

(Gyilkosok statisztikája. — 30 gyilkosság napenként. — A mérgezett bombonniér. — A huszáraló. — Chicagói tüzoltók. — A csinos szolgáltó. — A spiritiszta komédiája. — A farmer tragédiája.)

New-York.

Az amerikai igazságszolgáltatás statisztikájában a nyugateurópainál jóval nagyobb teret foglalnak el az ember élete ellen elkövetett bűnösek számadatai. Mert amíg Európában az összes bűnöseknek alig egynegyed vagy legföljebb fél százalékát teszik a gyilkosságok egy-egy államban, addig az amerikai bűnügyek legutóbbi statisztikája a főbenjáró bűnösek számát az összes esetek *húsz százalékaként* tünteti föl. Ez a statisztika azonban 1890-ből való s azóta a lakosság 20%-kal szaporodott; hogy a kriminalitás arányai hasonlóképpen növekedtek, azt az amerikai viszonyokkal ismerős ember nem tagadhatja. Mert az évek minden napjára 30 gyilkossági pör tárgyalása esik. New-Yorkban vannak lapok, amelyek kizárólag a szenzációs gyilkossági pörökkel foglalkoznak s csakis ezekről hoznak tudósítást. S hogy mindig van elég érdekes anyaguk, azt óriási kelendőségük bizonyítja.

Az újabb szenzáció-pörök közt előkelő hely illeti meg a *Dunning-Botkin-féle* mérgezési esetét. *Dunning* kereskedő ember *DeLaure* államban. Üzleti ügyekben sokat kellett utaznia és gyakran *Kaliforniáig* is elkalandozott. *Dunning* család ember volt, de utazásai közben szívesen megfordult az ismeretlen földön. Legutóbb is *San-Francisco*-ban bizalmas ismeretségre jutott a csinos özvegy *Botkin*-nével. A fiatal özvegy a gazdag kereskedő nevére szeretett volna lenni s hogy célját elérhesse, elhatározta, hogy törvényes vetélytársát elpusztítja. Levelezni kezdett *Dunning*-nével s mint ismeretlen jó barátja figyelmeztette a férje halálára, amelyeket messzi idegenben elkövetett. A levelezés egyre bizalmasabb lett s az ismeretlen és névtelen jó barátja egyszerre pompás doboz cukorkát küldött a férje hűtlenségén bántódó asszonynak. Másnap *Dunning*-né és nővére is meghaltak. A cukor mérgezett volt, a két áldozat halála oly gyors körülmények között állt be, hogy a vizsgálatot elrendelték s a cukor és a névtelen levelek írása elég nyom volt a szemfüles amerikai rendőrségnek, hogy a bűnösöt a *Csendes Óceán*tól az *Atlanti Óceánig* terjedő 3000 mérföld dacára is megkerítse. A kis özvegy ilyenformán nem jól számított. *Dunning* ur pedig tovább utazik *Kaliforniában*...

A chicagói bűnecek közt mostanság a legborzalmasabbak a *Luetger* és *Rollinger* nevű német hentesek nevéhez fűződik. *Luetger* rosszul élt a feleségével, aki folyton szemére hányt, hogy szeretőt tart. Végre ördögös tervet eszelt ki, hogy az asszonytól megszabadulhasson. Odacsalta a hentesüzletbe, ott orozva meggyilkolta s a holttestet — a huszáraló gépben szétmorzsolta. Védője a tárgyaláson azt állította, hogy az asszony elűnt s a vádolt is váltig azt erősítette, de a huszáraló gépben talált jegygyűrű és egyéb női ékszerek csalhatlan bizonyítékai voltak a borzalmas gyilkosságnak. A *Rollinger* esete csak annyiban tér el ettől, hogy ez a feleség holtteste fölül a szobában magyárt rakott mindenféle ócska ruhákból és butorokból, azt petróleummal leöntötte és meggyújtotta. Arra persze nem számított, hogy a tűz kitérése után öt perccel ott termett a chicagói tűzoltóság s eloltotta, mielőtt a lángnyelvek a holttestet érthették. A tárgyaláson persze kitűndött minden, mert a hentes csinos szolgálója elmondta, hogy a gazdája még a felesége életében házasságot ígért neki s biztosította arról is, hogy „frigyüknek minden akadályát elhárítja”...

Az előző eseteknél tragikomikusabb színezetű az alábbi *spiritiszta gyilkossági pör*. *Ascher*, a pör hőse ravasz fickó, aki modern *Cagliostro*-ként bejárta az országot és spiritiszta mesterkedéssel csalta törbe áldozatait. Legutóbb *Michigan* államban vendégszerepelt, ahol egy *Nichols* nevű farmerre vetette ki a hálóját. Elhitette vele, hogy birtokán aranyat áshat, ha vele és általa a szellemekkel érintkezik. Az ügyügy és hiszékeny farmer lépre ment és szigorúan követte *Ascher* utasításait. Nyakára illesztette az övet, amelyet a spiritiszta utasítása szerint aranyokkal kellett körülraknia. *Nichols* hűségesen körülteremtette arany dollárokkal a nyakára illesztett övet és várta a földidézeti szellemek jelenését. El is jött — *Ascher*, az övet jól megszerzotta s a seance véget ért. Másnap a nagy vízesség mellett fogták ki a szegény farmer hulláját...

EGYESÜLETEK.

(A budapesti tanítók segítő egyesületének) igazgatótanácsa tegnap a Magyar Tanítók Kaszinójában rendkívüli ülést tartott abból az alkalomból,

hogy elnöke, dr. *Veredy* Károly kir. tanácsos, tanfelügyelő, hivatkozva sokoldalú elfoglaltságára, elnöki tisztéről lemondott. Az igazgatótanács, minthogy időközben *Vajdaff* Gusztáv alelnök is beadta lemondását, *Lád* Károly elnökele alatt egyhangulag elhatározta, hogy *Veredy* lemondásának visszavonására kéri föl, mert az ő elnöksége anyagi és erkölcsi hasonlónal van egybekötve; távozása esetén pedig az egész igazgatótanács beadja lemondását. Az igazgatótanács e határozatáról dr. *Veredy* Károlyt értesítették s a küldöttség vezetőjének, *Lád* Károlynak beszédre *Veredy* kijelentette, hogy meghajlik az igazgatótanács kérése előtt s lemondásának elvi fenntartása mellett az elnökséget továbbra is megtartja.

(**Jótekingyűlési mulatság.**) A *Budapesti Kereskedő-Szolgák Egyesülete* január 8-án fényesen sikerült jótekingyűlési mulatságot rendezett a Sas-kör helyiségeiben az egyesület segítőalapja javára. Az anyagi és erkölcsi siker főérdeme az egyesület buzgó alelnökét, *Mészáros* Sándort illeti meg.

TÁVIRATOK.

Királyunk orosz ezredé.

Vasár, január 11. A *Kexholm-féle* testőrezred december 28-án (január 9-én) ünnepelte 50 ik évfordulóját annak, hogy *Ferenc József* király az ezred tulajdonosává lett. A király képviselőjében *Dietrichstein* herceg szarnységét jelent meg az ünnepen.

A német határzár.

Berlin, január 11. A *birodalomgyűlés* ma folytatta a vitát *Wangenheim* interpellációja fölött.

Stolle szerint a szociáldemokratáknak kötelességük a termelők érdekeit védő konzervatívokkal szemben a fogyasztók érdekeit érvényre juttatni. A lakosságnak tápláló, jó husra van szüksége.

Nissler tagadja a hushíányt és megjegyzi, hogy a mezőgazdaságnak egy létkérdéséről van szó.

Posadowsky államtitkár szintén tagadja a hushíányt és statisztikai adatokkal mutatja ki, hogy a lakosság hussal való táplálkozása emelkedik. A birodalmi kancellár és a szövetséges kormányok egytől-egyik készek figyelembe venni a fogyasztók érdekeit. Arról van szó, hogy a városi lakosság olcsóbb húst kapjon-e, vagy a vidéki lakosság mérhetetlen, állandó kárt szenvedjen-e. Amíg be nem bizonyítják, hogy a nép táplálkozása rossz, a kormánynak a vidéki kisebbség érdekeiért kell sikra szállnia. (Helyeslés jobbról.)

Pasche megnyugtatónak és a helyzetet tisztázónak mondja a kormány azokat a nyilatkozatát, hogy nincs hushíány, a berlini városi tanács petíciójában van egy pont, amely passzos hangon szól arról, hogy a külföldön hanyatló a marha ára. A húsárakat különösen a marhakereskedők emelik. A kormány a legjobb uton halad, ámár el kell ismerni, hogy a bebocsátandó marha mennyiségének korlátozása nem a legjobb eszközök közül való.

Rosieker reméli, hogy jövőre a külföldi marhát egészen ki fogják zárni. Sajnálja, hogy annyi képviselő van a birodalomgyűlésben, akik inkább bíznak a külföldi kormányokban, mint a magukéban.

Az amerikaiak Havanában.

Madrid, január 11. Havanából érkezett jelentések szerint, mikor az amerikaiak elfoglalták a várost, néhány spanyol áldozat eseti az erőszakosságoknak. *Pinarío* marquisit, akinek házát lerombolták, a csövelék majdnem megölte. De sikerült a marquisnak Spanyolországba menekülnie. Sok család az üldözés miatt Európába költözik.

A kongói harcok.

Brüsszel, január 11. A *Petit Bleu* részleteket közöl arról a vereségről, amely a független Kongó-állam csapatait Rabambarro mellett érte. Két ágyú löszorrel és a máhával együtt a lázadók kezébe került. Rabambarrét, a kerület székhelyét, nyolcszáz ember védte, akik átpartoltak az ellenséghez. A harcban öt fehér ember esett el. A vereség után valóságos pánik támadt. A sebesülteknek a nagy zavarban nagy utat kellett megtenniük, míg végre apólasban részesülhettek. *Wangermée* fő kormányzó a Kongó-folyó vízeseinél volt, mikor a vereségről értesült. A folyó mentében *Niangvaig* szándékozott előrenyomulni, hogy maga vegye át *Manyemában* a csapatok parancsnokságát.

A Filippini szigetek.

London, január 11. Mint a Reuter-ügynökségnek jelentik *Hongkongból*, a Filippini szigetek lakosságának ottani bizottsága a hongkongi bíróságnál panaszt tett az amerikai konzul ellen 47.000 dollár kifizetése iránt, amely összeget 1898. június havában tettek le nála, mint a Filippini szigetek függetlensége érdekében létesített alap kezelőjénél. Ennek következtében szenzációs leleplezéseket várnak, amelyekből kiderülne, hogy az amerikai kormány a Filippini szigetek lakosságát hadviselő hatalomnak jarmerte el.

nekik fegyvereket szállított és erkölcsileg is támogatta ügyüket azzal, hogy a múlt év április havában *Aguinaldóval* Szingapóréban szerződést kötött.

A német flotta-törvény.

Berlin, január 11. A birodalomgyűlés költségvetési bizottságának mai első ülésén *Tirpitz* államtitkár határozottan kijelentette, hogy eddig egyetlen egy helyen sem nyilvánult az a szándék, hogy új flottatervet terjeszzenek elő. Ellenkezőleg, minden illetékes helyen az a szándék nyilvánul, hogy a flottatörvényt a megszabott határok között hajtsák végre.

Közgazdasági táviratok.

Bécs, jan. 11. A tőzsdekamara mai ülésén újra megválasztotta elnöké *Müller von Aichholzot*, első alelnöké *Lieben* Lipótot és második alelnöké *Wollheim* Lajost.

Frankfurt, január 11. (A *Budapesti Napló* tudósítójának távirata.) *Esti forgalom*, *Osztrák hitelrészvény* 225.60. *Osztrák-magyar államvasút* 154.50. *Déli vasút* 27.30. *Magyar aranyjárdék* —. —. *Magyar koronajárdék* —. —. *Osztrák aranyjárdék* —. —. *Osztrák ezüstjárdék* —. —. *Osztrák papírjárdék* —. —. *Bécsi bankgyejesület* —. —. *Alpesi bányarészvény* 196. —. *Olasz járdék* 53.45. *Diskontó-bank* 197.50. *Laura-kohó* 216.20. *Harpeni* 178.75. *Szilárd*.

Berlin, január 11. (A *Budapesti Napló* tudósítójának távirata.) *Esti forgalom*, *Négyosztályos magyar aranyjárdék* 100.40. *Magyar koronajárdék* 98.15. *Osztrák hitelrészvény* 225.40. *Oszták-magyar államvasút* 154.60. *Déli vasút* 27.25. *Északnyugati vasút* —. —. *Elbavölgyi vasút* —. —. *Orosz bankjegy készpénz* 216.47. *Buschtiehradi* 325.50. *Orosz bankjegy* —. —. (Ultimo.) *Lombard* —. —.

New York, január 11. *Liszt* helyben 275. *Buza* helyben január —. —. márciusra 78.2/2, májusra 75.2/2. *Tengeri* január 41.7/2.

Chicago, január 11. *Buza* január 70. —. *Tengeri* január 37.2/2.

Nyiltér.

(Az e rovat alatt közöltettek nem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

Még 5 huzásra érvényes

UJÁGIRÓ SORSJEGYEK

mindenütt kaphatók.

Ára 50 kr. Legközelebbi huzás Ára 50 kr.

1899 január 17-én.

Vidéki megrendeléseket pontosan eszközöl a sorsjáték kezelősége Budapest, IV. ker., Kossuth Lajos-utca 1. sz.

Kohn Miklós úgy saját, valamint gyermekei: Sándor, Olga, Mártha és Jenő és az összes rokonság nevében megtró szívvel jeleníti a felejtethetlen legjobb hitves, illetve anyja,

KOHN MIKLÓSNÉ
szül. KÖNIG GIZELLA

f. hó 11-én reggel 1/6 órakor életének 30-ik, boldog házasságának 10-ik évében rövid betegség után történt gyász elhunytát.

A megboldogult hült tetemei f. hó 13-án d. e. 10 órakor fognak a gyászszobából (V., Váci-ut 14. sz. Frankl-palota) az üpesti úr. tetemébe kísértetni és ott örök nyugalomra helyeztetni.

Budapest, 1899. január 12.

Áldás és béke hamvaikra!

König Adolf, mint anyja.
Kohn Jakab, Kohn Miksa, Köllár Ferenc, Pollák Ignác,
Funk József, mint sógorok.
ö. v. Kohn Sámuelné, mint anyós.
Kohn Jakabné szül. Löwensohn Adél, Kohn Mikszáné szül. Hirsch Giza, Funk Józsefné szül. Kohn Flóra, mint sógorok.

(Csenedrésztől és koszorúk mellézésre kértik.)

Úri Emberek,

Milkó Izidor új könyve,
március végén jelenik meg

kiváló nyomdai díszsel.

Ára 1 forint.

Az előfizetés díja a szerző címére Szabadkára küldendő,

KÜLÖNFELEK.

Azt mondod . . .

— Feleki Sándor fordítása. —

Azt mondod, hogy vígan élek
S az öregnek ez megárt.
Oh te jámbor, bamba lélek,
Sirba nem visz ez, né várd.

Száraz elved hirdossed ki
S felelik majd itt, meg ott:
Ifjan még nem halt meg senki,
Ki véaségig mulatott.

Mirza Shaffy.

† **Gyógyítás hidegséggel.** Raoul Pictet francia tudós megvizsgálta az alacsony hőmérsékleteknek fiziológiai hatásait és arra az eredményre jutott, hogy a nagy hideget fel lehet használni a gyógyítás céljaira. Pictet egy irt állított elő, amelyet hidegség-aknának nevezett el, s amelyben a hőmérsékletet azaz, szűzít foknyira a fagypontra alá tudta leráztatni. Alkatokat vitt be ebbe az aknába, melyeket meleg bunda burkoltt, s azoknak a testi melege rövid idő múlva jelentékeny emelkedést mutatott s csak, miután legalább negyedóra elmúlt, állott helyre rendes hőmérsékletük. Némi állatok — 40 foknál csaknem végképpen megfagyának s mégis újra felélednek. Halaknak megfagyása husz-harminc foknál még nem zárja ki az életre való visszatérést, békák negyven fokot is kibírnak. Csigák tíz napig voltak kitéve 100 foknak és újra feléledtek. Mikroba és egyes növényeknek a csirák kibírják a 213 fokot is. Emberekre végzett kísérletekből kitűnt, hogy azokon, akik tizenöt percet kibírtak a hidegség aknában, miközben a külső levegőt szivták, olyan reakciók mutatkoztak, amelyek az emésztési szervek betegségénél, nevrasztániánál kívánatosak a gyógyulás szempontjából. Különösen nevezetes, hogy alacsony hőmérsékletek a test melegének gyors emelkedését és az ütőer sebesebb lüktetését idézi elő. Pictet meg van győződve arról, hogy az alacsony hőmérséklet alkalmazásával a táplálkozás szerveinek működését elősegíti és azt hiszi, hogy ez a módszer különösen nevrasztániánál, gyomorgörösnél és hasonló betegségeknél alkalmazható sikerrel. A módszert frigotherapiának nevezi.

† **Szegény Áriel.** „Kétkerékű taliga meg egy szegény pára” . . . Akárossak szegény Áriel, Thiesson is kétkerékű taligán járt Oréyból, ahol veteményes kertje volt, minden reggel, kora hajnalban meg Párisba a vásárcsarnokba. És most tegnapelőtt megtalálta a taligáját gazdátlanul egy árokban, a nagy országút mentén. Keresik a holttestét is, meg a gyl-

kosokat is, ezt is azt is, hiába. A taligát pedig hazaküldték Thiessonnak, úgy ahogy volt, gazdátlanul. „Jehova, adj erőt neki! stb.”

† **A csillagkeresztes rend halottjai.** A hivatalos lap mai száma közli a csillagkeresztes rend iródjának statisztikai adatai alapján azoknak a hölgyeknek névsorát, akik a múlt esztendőben haltak meg a rend tagjai közül. Huszonegy halottja van a rendnek s közöttük Erzsébet királyné. A halottak névsora a következő:

Erzsébet Császárné és Királyné ő Felsege, született bajor hercegnő, a főnemes csillagkeresztes-rend tizedik vé'asszonya, *Mária Antónia* toskánai özvegy nagyhercegnő, mindkét Szicília született királyi hercegnője; *Franciska Karolina* orléans hercegnő, Joinville hercegnő, született brazilai császári hercegnő; *Kaunitz Mihályné* grófné született Woracziczky Eleonora grófnő; *Widiana* Antalné báróné született Sedlnitzky Mária Leopoldina grófnő; *Herberstein* János Zsigmondné grófné született telnai Festetich Julia grófnő; *Miska* Imréné báróné született Forgách Paulina grófnő; *Schlönbom-Buchheim* Ervinné grófné született Trauttmansdorff Franciska grófnő; *Schall-Rancour* Ottóné grófné született eringeni Leutrum Franciska Romana grófnő; *Raczpösky* Károlyné grófné született Oettingen-Wallerstein Karolina hercegnő; stritzei *Deym* Frigyesné grófné született Buquoy Karolina grófnő; *Lazansky* Prokopné grófné született Hoyos Szidónia grófnő; *Goëss* Antalné grófné született Wiczek Terézia grófnő; *Henckel-Donnermark* Györgyné grófné született Frankenberg Eleonora grófnő; *Thun-Hohenstein* Leoné grófné született Clam-Martinitz Karolina grófnő; *Szapáry* Istvánné grófné született Raday Borbála grófnő; *Harburál-Chamaré* János Antalné grófné született Schlabrendorf Terézia grófnő; *Wenckheim* Ferencné grófné született Forgách Ilona grófnő; braudenfeli *Buttler* Rikhardné báróné született Moscov Mária báróné; *Auersperg* Vincéné hercegnő született Colloredo-Mannsfeld Vilma grófnő; *Thun-Hohenstein* Ferencné grófné született Schwarzenberg Anna hercegnő.

† **Hobson veszedelme.** *Hobson* hadnagy, aki amint már többször említettük, jelenleg hazafias csököruon van hazájában, az Egyesült Államokban, a napokban kilátásba helyezte megérkezését *Demer* város hölgyeinek. Erre a városka polgárai a következő falragaszokkal diszitették fel az utcasarkokat:

Denveri polgártársak!

Megelégtünk az izléstelenséggel! *Hobson* ur csököjait ma már neveti az egész művelt világ! Nem akarjuk, hogy feleségeink és leányaink is riszalgáljanak a köznevelésre! Ha netán a *denveri* nőkben nem volna elég tisztességtudás, elég önzert és elég jó izlés, majd megmutatjuk mi a hadnagy urnak, hogy a *denveri* nőikkel nem lehet könnyűszerrel csokolózni! És pedig nem féltékenységből, hanem tisztán a józsis, és asszonyaink hírnevének érdekében!

Fel tenát *Demer* polgárai, legyünk mi is jelen a pályaudvaron, mikor *Hobson* ur megérkezik!

Ezek után azt ajánlanók *Hobson* urnak, hogy kerülje el inkább *Denver* városát!

REGÉNY.

SÁTÁN KAPITÁNY.

(Cyrano de Bergerac kalandjai.)

(35) — LOVAGREGÉNY. —

— Hogy az ember lámpavilágnál verekedjék, ahhoz pompásan kell érteni a mesterséget. Azt hittem, hogy valami kis csirkével kerülök szemben, de látom, hogy ez alapos kis kakas!

— Huh, ha megölné őnt!

Esteban elégtlenül mosolygott:

— Legyen nyugodt, barátom. Ma este meg fogja látni, hogy mint fektet az ember korrektil végig a földön egy másikat!

Castillan a nap hátralevő részét szobájában töltötte, ahol hosszú levelet irt Cyranonak.

Amikor elkészült ezzel a levéllel, egyik segédjének adta, azzal a megbízással, hogy ha szerencsétlenül jár, vigye rendeltetési helyére. A tisz ezt szívesen megígérte.

Aztán elővette a kardját és néhány vágást tett a levegőbe. Meg volt elégedve magával, — hisz Cyranótól tanult vívni — ami pedig a lámpavilágnál való verekedést illeti, nem félt egy csöppet sem a párbajnak eme furcsa módjától.

Amikor pedig a párviald ideje közeledett, az íródiák segédeivel lement a közös terembe, ahol már várta Esteban és két cimborája.

— Minden rendben van?

— Minden.

— Induljunk.

Elindultak. A vendéglő mögött egy kis udvar volt, amelynek keményre és egyenletesre tapasztott földje alkalmas vívőhely volt.

Itt is állottak meg, s elhatározták, hogy

jobb, ha a közönség nem is vesz tudomást a dologról. Nem jó az ilyesmit nyilvánosan végezni.

Esteban a földre tette lámpáját és mosolyogva szólt Castillanhoz:

— Ezuttal mégis csak kezébe kell vennie a kockát, mert az fogja védekezési módjainkat megállapítani . . .

— Oh, kérem . . .

— Tessék. Önön a sor.

Sulpice megpörgette a kockát.

— Hat és kettő!

— Ez jó jel — mondta Esteban.

— Négy és hat — szólt aztán, miután ő is dobott. Kettővel több, mint az öné, tehát én választok.

Azzal megfogta a lámpát, és a kardját kihuzta. A lámpavilágnál vívott párbaj nagyon sok ravaszsgot és ügyességet igényel. Az egyik vívónak lámpa volt az egyik kezében, kard a másikkban. Majd a lámpával vakította el ellenfelét, közel tartva azt szeméhez, majd kardjával sújtott. Az ellenfél a kardesapásokat karddal verte ki, a lámpa villanásai előtt pedig egy köpönyeggel takarta el mindig hirtelen a szemét. Szóval az egyik karddal és vakító fényvel támad, a másik karddal és posztóval védekezik.

— Én készen állok — mondta Castillan, balkarján a köpönyeggel.

— Én is!

A lámpafény egyszerre eltűnt. Esteban hirtelen maga mögé tette a lámpát.

Nagy sötétség borult a vívókra, s az első csapás, amelyet Esteban Castillanra mért, megmutatta, hogy nem mindennapi vívó. Castillan szeme lassankint hozzácsokott a homályhoz. Alig bontakozott ki azonban előtte a sötétből Esteban alakja, a hirtelen előkapott lámpa fénye elvakította, kissé megtántorodott, de akkor már mellén érezte ellenfele kardjának hegyét.

A szurás jelentéktelen volt. A köpönyg föltartotta az előre hatoló kardot.

Esteban azonban úgy számított erre a szu-

† **Fejedelmi párok ezüstlakodalmá.** Ebben az esztendőben Európa három fejedelmi házaspárja éri meg ezüstlakodalmát. Épp ma lett huszonöt esztendeje annak, hogy a szász-köburg-góthai pár hűség esküdtöt egymásnak. Augusztus hó 16-ikán Wladimir nagyherceg üli meg házasságának huszonöt esztendő jubileumát. Mária Paulowna, II. Ferenc mecklenburg-schwerini nagyherceg legidősebb leánya, az első hercegnő volt, aki egy orosz herceggel való házassága alkalmából nem tért át a katolikus vallásra. A harmadik ezüstlakodalmat Károly Tivadar Bajor herceg fogja megülni április 29-ikén Mária Jozefa braganzi hercegnővel.

† **Kellemetlen helyzet.** Kellemetlen helyzetbe jutott a párisi tudományos akadémia titkára. *Kilenczer* pályázó jelentkezett a megüresedett karosszékekre, és a kilenczer pályázó közül több mint kétezer nő! Eltekintve attól, hogy a pályázatok rendezése is elég tekintélyes munka, de sőt attól is, hogy a legtöbb férfpályázónak is nem egy protektora akad; legtöbb gondot a szerencsétlen titkárnak még is a hölgyek okozzák.

Mindegyik hölgy érdekében legalább is néhány kiváló író, néhány senátor, néhány akadémikus, egy két képviselő és esetleg egy kiváló orvos jelentkezik a titkár urnál, és a hölgy-pályázók száma, mint már említettük, több kétezerrel!

A párisi tudományos akadémia titkára ezek szerint nem élvez színekurát.

† **Az ismertetőjel.** Egy elkésett adomát olvasunk a párisi *Le Journalban* a német császár keleti utazásáról.

A császár és a császárné egy leányárvaházat üntettek ki legmagasabb látogatásukkal, és végig hallgatták a kis leánykák ünnepi dalát, amelynek minden stórfája azon lelkes kiáltással végződött:

Éljen a császár!

A dal végeztével, a császárné, — talán nem minden malicia nélkül — megkérdezte az árvákat, hogy ki tudja közülük, melyik a sok ur közül Vilmos császár? Kinos csend következett a kérdésre, míg végre előállott egy örmény leányka, és rámutatva a császárra így szólt:

— Ez az! Megismerem, mert nagyon sok haj van az orra alatt!

† **A répacukor jubileuma.** A répacukor ma jubilál. 1799. január 11-ikén adott át *Achard* Ferenc Károly, a porosz akadémia elnöke, III. *Frigyes* Vilmos porosz királynak egy kis mintát egy új fajta cukorból, amelyet ő vegyi uton repábol készített. A király január 15-ikén azt felelte *Achardnak*, hogy a cukor izlett neki, ezért el is rendelte, hogy azokon a gyarmatokon, ahol repát teremtenek, tegyenek kísérletet a cukorgyártással. A kísérlet bevált, az első

rásra, hogy visszahuzta hardját, és várta, hogy Castillan elesse.

— Nem esett el! — kiáltott egyszerre.

— De nem ám! — mondta Castillan, és hatalmas erővel rontott neki.

A lámpával újra megkezdődött a játék. Ugy táncolt Esteban kezében, mint valami lidéreláng, egyre máshonnan világitotta meg Estebant, majd tetőtől talpig, majd oldalról, úgy, hogy az ellenfél sohse tudhatta biztosan, hol áll.

Felelni kellett erre a taktikára.

Castillan fölemelte balkarját s forgatni kezdte a köpönyg a levegőben, mint valami nagy éji madár a szárnyát. A lámpa lángja lobogni kezdett és Esteban már félt, hogy egyszerre csak kialszik. Egyszeren vágott Castillannak.

A köpönyeggel kiütötte Esteban kezéből a lámpát s kardját a torkába döfte.

A spadassin elbukott.

Rinaldo föléje hajlott:

— Mondtam . . . — hörögte Esteban — hogy nem esik, . . . hanem . . . kakas.

Ez volt az egész. Esteban de Poyastruc meghalt.

Castillan segédjéhez fordult:

— Uram, adja vissza a leveletem.

Aztán nyugodtan tette hozzá:

— Most már semmi szükség sincs rá.

XX.

Alig jutott ki ebből a nagy veszedelemből Castillan, már egy másik felé közeledett.

Amint két segédjével visszavonult a párbaj színhelyéről, Rinaldo és Ben Joel összesugott. Uj tervet eszeltek ki.

Visszamentek a vendéglőbe, a nagy terembe, ahol Castillan nyugodtan vacsorált segédei társaságában.

Rinaldo megszólította:

— Uram, azért mi jó barátok maradunk.

Azzal a szerencsétlen urral csak az uton találkoztunk. Késég lehetett az istennél . . .

(Folytatás következik)

gyáros maga Achard volt. Az 6 idejéig ugyanis Európában csak a cukornádból készített cukrot ismerték, amely roppant drága volt. Annaira, hogy V. Károly harmadik felesége bevettette végrendeletébe, hogy négy kis süveg cukrot a keresztálynának hagy. Amikor Achard kísérletezni kezdett, vajjon lehet-e répából cukrot csinálni, akkor a nádeukor métermázsája körülbelül kétszáz forint volt. Mindamellett Európában évenként körülbelül két millió métermázsát fogyasztottak el belőle. Manapság negyvenöt millió métermázsá cukrot gyártanak Európában, míg cukornádból csak harminc millió métermázsát készítenek. A nádeukorgyártók, amikor értesültek Achard találmányáról, nagyon megrémültek. Ötven ezer tallért ígérték neki, ha kimondja, hogy csatlakozott találmányában. Achard visszautasította a pénzt. Erre újra szerencsét próbáltak. Kétszáz ezer tallért ajánlottak föl, nem kértek érte egyebet, csak azt, hogy írja meg, hogy amint nagyban tett kísérletet a répával, kitünt, hogy az cukorgyártásra hasznavehetően. Achard kitartott találmánya mellett, ő vezette az első cukorgyárat, mégis mint szegény ember halt meg.

Kibontakozás.
 — Szeretném tudni, mikor fogja már kifizetni a számláját. Nem jöhetek én, kérem, el minden nap!
 — Ugy! Hát melyik nap a legalkalmasabb magának?
 — A szerda.
 — Nagyon helyes. Hát akkor jöjjön el, kérem, minden szerdán.

A BUDAPESTI NAPLO ALMANACHJA.

A Budapesti Napló szerkesztősége, hogy olvasóinak egyrésztől kedveskedjék, másrésztől pedig hasznos, értékes legyen az ajánlója, elhatározta, hogy a lap minden előfizetőjének (ha egy hónapra is fizetett csak elő) negyedévenként megküldi a

Budapesti Napló Negyedéves Almanachját.

Az így évenként négyszer megjelenendő kis kötet magát fogja dícsérni. E helyen csak bejelentjük a megindulását, s pár szóban ismertetjük a tartalmát. Benne lesz minden hasznos és fontos tudnivaló arra az évnegyedre, amelynek első napján megjelent. Benne lesz az elmúlt negyedév képekben, rövid, de kimerítő szöveggel. Minden érdekes eseményt, minden nevezetes embert, aki csak az elmúlt negyedévben a külföldön, vagy hazánkban szerepelt, képen mutatunk be. Az elmúlt negyedév találmányai, felfedezései ugyancsak képekkel, lexikonyszerű pontos rövidséggel mutatkoznak be az almanachban. Lesz azonban benne jegyzék-naptár is, ahová kiki a teendőit írhatja be. Azonkívül számtalan hasznos apró közlemény, minden, ami csak egy családot, háztartást érdekelhet. — Ez a terv vázlata. Összegezve: egy évben négy hasznos, idővel nélkülözhetetlenné váló illusztrált kötet, valóságos kis aktuális lexikon.

A Budapesti Napló Almanachját előfizetőink minden negyedév első napján kapják meg, teljesen díjtalanul. (Aki a Budapesti Naplónak nem előfizetői, az Almanach egy-egy kötetét csak 1 forintért kaphatják meg.) Az Almanach első kötetét az előkészületek és a nagy anyagtorlódás miatt január folyamán küldjük szét.

KÖZGAZDASÁG.

Ipar és kereskedelem.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület állattenyésztési szakosztálya Forster Geza előnökele alatt ülést tartott, amelyen a fővárosi tanács által a tejellenőrző vizsgálatok ügyében véleményezés végett beküldött javaslatot tárgyalták. Ennek a javaslatnak, amelyet a fővárosi tápszervizsgáló intézet terjesztett a fővárosi tanács elé, az a célja, hogy a tejhamisítások megállítására érdekében a tejgazdaságok tulajdonosait tiltásuk el a vizenyős takarmány használatától, mert az ilyen takarmánnyal való etetés következtében gyengébb tej kerül forgalomba. Amennyiben ez nem volna keresztülvihető, azt javasolja a tápszervizsgáló intézet, hogy a normális tejekre megállapított minimális határvámok csökkentését kérjék a földművelésügyi kormánytól. — Az ügyet Jeszenszky Pál előadó ismertette és a szakosztály kimondta, hogy a zöldség takarmánnyal való etetés betiltását lehetetlen kívánságnak tartja. A tápszervizsgáló intézet második kívánságát sem tartja a szakosztály teljesítőnek, mert a normál tej összetételére törvényileg kiszabott határvámok a legalacsonyabbban vannak megállapítva, sőt a leszállítással szemben határozottan állást foglal. A szakosztály még a sertésszállítási tarifák ügyével foglalkozott. A sertésszállítási díjak nagyon magasak, csaknem még egyszer olyan nagyok, mint a szarvasmarhaszállítási díjak. Minthogy a sertésszállítási díjtelek ilyen módon való megállapítására jogalap fenn nem forog, a szakosztály a díjtelek leszállítását illetve a szarvasmarha szállítási díjtelekek egyenlően való megállapítását fogja kérni a kereskedelem miniszteriumtól.

Mezőgazdasági szesztermelők akciója. Nyitra-ról táviratolozták: A nyitra-, bars- és trencsénmegyei mezőgazdasági szesztermelők ma Nyitra a vármegyei Gazdasági Egyesület meghívására folytatott értekezletre gyűltek össze, hogy a kontingens hiánya miatt beállt válságos helyzetet megbeszéljék. Hosszas és beható tanácskozás után elhatározta az értekezlet, hogy testületileg fog megjelenni a pénzügyi és földművelésügyi miniszterek előtt s föl fogja kérni őket arra, hogy az ipari szeszgyáraknak kiosztott kontingensből az illeték méltányos kártalanítása után végtessék el az a mennyiség, amelyet pótkontingensnyánt a mezőgazdasági szeszgyárak szükségének, hogy termelt burgonyájukat földolgozhassák, továbbá, hogy félig hízott marhájukat ne kelljen potom áron elveszítgetni. A három vármegye összes szesztermelői a jövő hét elején fognak a miniszterek elé járni. A Nyitrai mezőgazdasági Egyesület ez uton szólítja fel a magyarországi összes mezőgazdasági szesztermelőket a küldöttséghez való csatlakozásra. Akik a küldöttségben részt akarnak venni, jelentkezzenek 14-ikéig a Nyitrai mezőgazdasági Egyesület titkáránál.

Fizetéseképtelenségek. A bécsi Creditoren-Verein a következő fizetéseképtelenségeket jelenti: Schlessinger József kereskedő Krompach, Wolf Adolf ruhakereskedő Budapest (Kerepesi-ut 71.), Gerstl József Budapest (Király-utca 14.), Pollák Gábor kereskedő Szabolcs, Lauer Márk kereskedő Ósdlány, Poto István Ságvár, Szabados Testvérek Budapest (Örmövy-utca 33.), Pollák Izák kereskedő Déva, Szekeérák János üvegkereskedő Eger, Mogan Henrik ruhakereskedő Ujvidek.

Szeszárak. A kontingens nyersszesz ára Budapesten 17.75 forint pénzben, 18.— forint áruban. — Bécsben 17.70 forint pénzben, 17.80 forint áruban.
Budapesti sertés-konsumvásar. A ferencvárosi petróleum-rakodónál lévő székes-fővárosi sertéskonsumvásar árjegyzése 1899. január 9-én. Készlet 468 darab. Erkezett 1077 darab. Összesen: 1545 darab. Eladottat 805 da.ab. Maradt 134 darab. — Napi árak: 120—150 kgr. súlyban 43—45—krajcáng, 220—280 kgr. súlyban 43½—46 krajcáng, 320—380 kgr. súlyban 44—46—krajcáng. Öreg nehéz páronkint 400—500 kilos 44—45—krajcáng. Malacok 38—42 krajcáng különkint. A vasár hangulata élénk volt.

A budapesti gabonátözsde.

Budapest, január 11.

A buzaüzletben a hangulat ma ismét kedvtelen volt. A malmok tovább nem képesek több életet önteni az üzletbe, ami pedig esetleg a lisztüzlet fellendülését is maga után vonná. Ellenkezőleg, azon tanácskoznak, hogy további általános üzemmegszorítás nem-e járulna hozzá, hogy az üzlet egészségesebbé tévessék. A ma elkelt 7000 mm. buza csak 5 krral olcsóbb árak mellett talált vevőre.

Rozs lanya. Ugy látszik, a rozsliszt sem igen kelendő, miután egy helybeli malom rozskészletét

áruba bocsátja, a helyett, hogy feldolgozná. Helyben 8 forint 5 krajcárért, paritáson 8 forintért kelt. Zab valamivel jobban keresett.

Tengeri szilárd, a kereslet mindig erősebb, Helyben 4 forint 60—4.35 krajcár, paritáson 4 forint 50 krajcárért fizettek. Elkelt 3 forint 92½—3.95 krajcárért Versecen, 4 forintért Zombolyán, 3 forint 95 krajcárért Vínigán, 4 forint 20 krajcárért Gyomán, 4 forint 30 krajcárért januárra, 4 forint 40 krajcárért februárra Szegzardón.

Eladott:
 Buza. Tiszavidéki: 300 mm. 70 k. 10 frt 45 kr, 200 mm. 79.5 k. 10 frt 45 kr, 100 mm. 79 k. 10 frt 45 kr, 100 mm. 78.3 k. 10 frt 35 kr, 100 mm. 77.8 k. 10 frt 35 kr, 100 mm. 78.5 k. 10 frt 10 kr, 200 mm. 76 k. 10 frt — kr.
 Bácskai: 200 mm. 74.5 k. 10 frt 02½ kr, 100 mm. 75 k. 10 frt 12½ kr.
 Pestvidéki: 100 mm. 77 k. 10 frt 15 kr, 100 mm. 77.5 k. 10 frt 15 kr.
 Felsőtiszavidéki: 100 mm. 80 k. 10 frt 25 kr, 700 mm. 78 k. 9 frt 85 kr.
 Bánáti: 400 mm. 76 k. 9 frt 70 kr.
 Tiszavidéki: 100 mm. 78 k. 10 frt 10 kr.
 Szerb: 2000 mm. 77 k. 8 frt 52½ kr, 1800 mm. 77.5 k. 8 frt 37½ kr.

Mind 3 hónapra.
 Zab: 100 mm. 6 frt, 100 mm. 5 frt 90 kr, 100 5 frt 87½ kr.
 Rossz: 300 mm. 8 frt 05 kr.

Készpénzfutás mellett.
 A készáru hivatalos jegyzése a budapesti áru- és értéktözsde szokásai szerint, készpénzben 100 kilogrammonkint. — A minőség hektoliterenkint és kilogrammonkint.

Buza (uj)	75 k.	6.70—6.80	70 k.	6.85—6.95	77 k.	10.—10.05
bánáti	78 k.	10.10—10.20	70 k.	10.26—10.30	80 k.	10.26—10.29
Arpa	76 k.	6.85—7.00	70 k.	10.70—10.77	10.20—10.25	
Tiszavidéki	78 k.	10.30—10.40	70 k.	10.46—10.50	80 k.	10.55—10.56
pestvidéki	78 k.	9.80—10.25	70 k.	10.—10.15	77 k.	10.15—10.20
fejmérnyi	70 k.	9.50—10.—	76 k.	10.05—10.15	77 k.	10.20—10.25
bácskai	78 k.	10.30—10.40	70 k.	10.45—10.50	80 k.	10.55—10.60
román	78 k.	10.10—10.15	70 k.	10.15—10.23	77 k.	10.25—10.30
szepi	78 k.	10.35—10.40	70 k.	10.40—10.45	80 k.	10.50—10.55
bolgár	78 k.	10.—	70 k.	10.—	77 k.	10.—
Rozs	(uj) l. r.	70—72 k.	8.15—8.20	fr. r.	8.05—8.10	
Arpa	(uj) ink.	62—68 k.	6.10—6.40	fejtelt	6.20—6.30	
	(uj) szilárd.	64—68 k.	5.70—5.80	való	6.20—6.30	
Zab	(uj)	30—41 k.	6.70—6.05	(6)	6.25—6.50	
Tengeri	(uj) bánáti	—	6.55—6.60	(6)	6.25—6.50	
Ropos	—	—	—	—	—	
Köles	(6)	—	—	(uj) bánáti	4.25—4.50	

Határidőszület. Az irányzat csöndes volt és mérsékelt forgalom mellett az árak alig változtak.

Forgalomban került:

Buza márc-ra	9.45—9.42—9.47
Buza áprilisra	9.32—9.30—9.34
Rozs márciusra	8.06—8.04—8.09
Tengeri májusra 99.	4.86—4.92—4.90
Zab márciusra	5.76—5.78
Káposztarepce	—

Déli egy órák a következő záróárakat állapították meg hivatalosan a tözsden:

Buza márciusra 99	9.46	pénz	9.47	áru
Buza áprilisra	9.33		9.34	
Rozs márciusra	8.07		8.09	
Rozs októberre	0.—		0.—	
Tengeri októberre	0.—		0.—	
Tengeri májusra 99	4.89		4.91	
Zab márciusra	5.76		5.78	
Zab októberre	0.—		0.—	
Repce augusztusra	12.20		12.30	

Este 1/5 órák záruai:

Buza márciusra 99	9.46—9.47
Buza áprilisra	9.33—9.34
Rozs októberre	0.—0.—
Rozs márciusra 99	8.06—8.07
Tengeri októberre	0.—0.—
Tengeri májusra 99	4.89—4.91
Zab októberre	0.—0.—
Zab márciusra 99	5.75—5.77
Repce augusztusra	12.15—12.25

A budapesti értéktözsde.

Az előtözsden magasabb külföldi és bécsi jegyzésekre az összes nemzetközi értékek árfolyamai megszárdultak, a zárlat realizációkra némileg elgyengült. A forgalom mérsékelt maradt.

A helyi értékek piacán közúti vasút-részvények szintén 1 forinttal emelkedtek.

A déli tözsden berlini jegyzésekre csöndes üzlet következtében az árfolyamok lemorzsolódtak, az irányzat tartott maradt. A valuta- és ércárak változatlanok.

Az előtözsde javult.
 Jegyzetek: Magyar hitelrészvény 391.50—392.—
 Osztrák hitelrészvény 360.—360.75. Osztrák-magyar

LODEN Iskola-öltöny	3.50
LODEN Fiumencsikóff	7.—
LODEN Férfs-köpeny	12.—
LODEN Kocsis-köpeny	10.—
LODEN Havelok	8.—
LODEN Rövid kabát	8.—
LODEN Vadász-öltöny	10.—
LODEN Téli-öltöny	14.—

LODEN Sacco vattával bélélye	6.—
LODEN Szőrme-sacco	10.—
LODEN Vadász-sacco	9.—
LODEN Vadász-bunda	18.—
LODEN Kocsis-bunda	20.—
LODEN Utazó-bunda	35.—
LODEN Szőrme-mencsikóff	40.—
LODEN Gazdasági bunda	16.—

RENDELJENEK CSAK
a „TIROLI“-nál
JUSTITZ LEOPOLD
 specialista loden-öltönyökben
Bécs. IX., Währingerstrasse 48.
 Mintákat és képes árjegyzékeket ingyen és bérmentve.

államasú részvény 361.75—362.50. Jelzálogbank részvény 248.75—249.75. Közúti vasút részvénytársaság 379.50—380.—. Adria tengerhajózási részvény 226.——226.50. Városi villamos vasút 227.—. forinton.

A déli tőzsde: Jegyzetek: Magyar hitelrészvény 390.——391.30. Osztrák hitelrészvény 359.70—360.30. Osztrák-magyar államvasúti részvény 361.50—362.20. Jelzálogbank részvénytársaság 248.60—249.—. Rimamurányi vasúti 297.25—298.—. Déli vasút 60.——60.25. Közúti vasút 379.——379.75 forinton.

Az utótszde irányzata csekély üzlet mellett tartott maradt. Jegyzetek: Magyar hitelrészvény 390.75—391.50. Osztrák hitelrészvény 359.70—360.15. Osztrák-magyar államvasúti részvény 361.60—362.90. Rimamurányi vasúti 297.50 forinton.

Déli tőzsde zárlat: Osztrák hitelrészvény 360.10 forinton. Díjbiztosítások: Osztrák hitelrészvény holnapra 1.50—2.—; nyolc napra 4.—5.—; utolsó januárra 7.—8.— forinton.

Lezárt árfolyamok:

Table with 2 columns: Instrument name and price. Includes Magyar általános hitelbank, Osztrák hitelintézet, Budapesti bankgyűlés, Pesti m. kereskedelmi bank, etc.

A hivatalos zárlatok a következők voltak:

Államadósság.

Table with 2 columns: Instrument name and price. Includes Aranyárjádék 4%, Koronajárjádék, Keleti vasúti kötvények 5%, etc.

b) Osztrák Államadósság.

Table with 2 columns: Instrument name and price. Includes Egyes. papírjárjádék 4%, Egyes. ezüstjárné, 3% aranyárjádék 4%, etc.

c) Idegen Államadósság.

Table with 2 columns: Instrument name and price. Includes Bolgar vasúti kölcsön 9%, Más kölcsönök, Budapesti fővárosi kölcsön 4%, etc.

Záloglevelek és kölcsönkötvények.

Budapesti intézetek kibocsátása.

Table with 2 columns: Instrument name and price. Includes Belföldi takarékp. zálogl. 4%, Egyes. főv. takarékp. zálogl. 4%, Készletkövető zálogl. 4%, etc.

Elsőbbségi kötvények.

Table with 2 columns: Instrument name and price. Includes Adria elsőbbségi kötvény 4%, Közúti vasút 4%, Budapest-pécsi vasút 4%, etc.

Bankok részvényei.

Table with 2 columns: Instrument name and price. Includes Bankgyűlés, M. ip. bank, Pénzüri hitelbank, Fővárosi bank r., etc.

Biztosító társaságok részvényei.

Table with 2 columns: Instrument name and price. Includes Bécsi biztosító társ., Bécsi élet- és balesetbiztosító társ., etc.

Gősmalmok.

Table with 2 columns: Instrument name and price. Includes Concordia, Elő budapesti, Ersebet, László, etc.

Takarékpénztárak részvényei.

Table with 2 columns: Instrument name and price. Includes Belföldi, H. kertvárosi, Ersebetvárosi, Budapesti tak. és zálogl. r. társ., etc.

Könyvnyomdak részvényei. Athensum, Franklin, Kosmos, Pallás, Pesti könyvnyomda, etc.

Vasművek és gépgyárak részvényei. Gazdasági gépgy., Danubius, Ganz, Nicholson, Schlick, Weitzner-waggon, etc.

Bányák és téglagyárak részvényei. Brassói bányá, Budapesti téglagyár, Egyesült téglagyár, etc.

Különböző vállalatok részvényei. Ált. vagr. kölcs., Bpesti villamos, Elő magyar serfőzde, etc.

Közlekedési vállalatok részvényei. Adria tengerhaj., Bpesti közúti vas., Elő magyar serfőzde, etc.

Sorsjegyek. Bazilika, Bőrvárosi, Budavárosi, etc.

Pénznekem. Vert arany, 20 frankos arany, 20 márkás, Németbankjegy, Olasz líra, etc.

Külföldi váltók (átra). Amsterdam, London, Német piac, etc.

Határidőre kötött értékpapírok.

Table with 2 columns: Instrument name and price. Includes Aranyárjádék, Koronajárjádék, Magyar hitelbank, etc.

A budapesti pótdíjnyomtatás.

Szilvánban gyenge volt a forgalom, azonban szilárd irányzat mellett az árak változatlanok maradtak. Eladott: Szerbia szokványára 8.24 forinton, 100 darabos 9.82 forinton és 85 darabos 13.39 forinton.

Jegyzetek: Heremag: lucerna 46.—56.— forint, vörös tiszai, alföldi és felvidéki 41.—44.— forint. Középszemű 45.—49.—, Nagyszemű 50.—52.—. Disznószir: budapesti 55.50—56.— forint, vidéki 57.—58.— frt. Balta-szalonna: légenszáritott vidéki 4.— városi 4 darabos 46.—46.50 forint, 3 darabos 48.—48.50 forint, füstölt 53.—53.— forint. Szilva: boszniai, szokás szerinti minőség 8.— forint, 120 darabos 8.—8.25 forint, 100 darabos 9.50—9.75 forint, 85 darabos 13.—13.50 forint azonnali szállításra. Szerbiai szokás szerinti minőség 7.—7.25 forint, 100 darabos 8.75—9.— forint, 85 darabos 12.75—13.— forint. Szilvaiz: szlavóniai 13.50—14.— forint, szerbiai 11.50—12.— forint azonnali való szállításra.

A bécsi gabonátözsde.

Fécc, január 11. (A Budapesti Napló tudósítójának telefonjelentése.) Jegyzetek: Tavaszi buza 9.40—9.46—9.45. Tavaszi rozs 8.22—8.21—8.23. Tengeri majus—juniusra 5.20—5.19—5.21 Tavaszi zab 6.08—6.10. forint.

A bécsi értéktőzsde.

Az előtőzsde kedvező hangulat uralkodott. A déli tőzsde tartott a kedvező irányulat és az üzletek változatlan árfolyamok mellett folytak, dacára a berlini szilárd irányzatnak.

Zárlatok csendes volt az üzlet, de tartott.

Bécs, január 11. (Magyar értékek zárlata.) 4% aranyárjádék 119.50. Tiszai és szegedi kölcsön sorsjegye 139.50. Magyar vasúti kölcsön ezüstben 100.25. Magyar keleti vasúti állami kötvény 121.—. Magyar leszámlított pénzváltóbank 261.—. Rimamurányi vasútrészvény 297.25. Magyar koronajárjádék 97.95. 4% Magyar fővárosi kötvény 95.80. Magyar hitelbank részvény 389.50. Magyar nyemeresi kölcsön sorsjegye 100.—. Kassa-oderbergi vasúti részvény 139.50. Magyar kereskedelmi bank 1434.

Bécs, január 11. (Osztrák értékek zárlata.) 4% papírjárjádék 101.50. 4% osztrák aranyárjádék 120.20. 1% arany sorsjegye 140.25. Osztrák hitelsorsjegye 198.—. Angol-osztrák bank 153.50. Bécsi bankgyűlés 267.50. Osztrák-magyar bank 94.—. Déli vasút 69.75. Dunagőzhajózási részvény 40.—. Dohányrészvény 121.50. Császári és királyi arany 5.71.—. Német bankváltók 59.02. 4% ezüst járjádék 101.40. Osztrák koronajárjádék 102.15. 1884-iki sorsjegye 109.—. Osztrák hitelintézeti részvény 359.75. Unionbank 295.—. Osztrák Länderbank 239.25. Osztrák-magyar államvasút 362.63. Elbavölgyi vasút 259.—. Alpesi bányarészvény 197.30. 90 frankos arany 9.53 1/2. Londoni váltóár 120.55. Bécsi tramway 560.50. Az irányzat szilárd.

Bécs, január 11. (A Budapesti Napló tudósítójának telefonjelentése. A délutáni magánforgalomban a zárlatok a következők voltak: Osztrák hitelrészvény 360.— Magyar hitelrészvény 390.50. Angol-osztrák bank 154.50. Union bank 295.—, Länderbank 239.25, bankgyűlés 163.75. osztrák-magyar államvasút részvény 362.87. eszaki-magyar vasúti részv. 244.—, elbavölgyi vasút 259.—, dunagőzhajó részv.—, alpesi bányarészvény 196.70. májusi járjádék 101.50. osztrák koronajárjádék —, magyar arany —, magyar koronajárjádék 97.95. német birodalmi márká januárra

59.02. február 58.97. török sorsjegyek 68.—. rimamurányi vasúti 298.—, déli vasút —, dohányrészvény 121.50. Napoleon d'or 9.53 1/2.

Külföldi értéktőzsde.

Berlin, január 11. (Tőzsde tudósítás.) A megnyitás barátságos. Bankok és bányarészek élénke. Járjádék szilárd. Magánamatláb 4% 9/10.

Berlin, január 11. (Zárlat.) 4% papírjárjádék —. 4% osztrák aranyárjádék 101.75. Elbavölgyi vasút —. Magyar koronajárjádék 97.90. Osztrák-magyar államvasút 154.—. Kassa-oderbergi vasút —. Bécsi váltóár 169.16. Magyar vasúti beruházási kölcsön 101.—. Alpesi bányarészvény —. Disconto-Commandit 282.25. Általános villamosági Edison 183.—. Gelsenkircheneri 216.25. Laurakohó —. 4% ezüstjárjádék 100.90. 4% magyar aranyárjádék 109.40. Osztrák hitelrészvény 235.25. Déli vasút 27.40. Károly Lajos vasút —. Orosz bankjegy 216.45. 4% új orosz kölcsön 100.75. Török dohányrészvény —. Olasz járjádék 83.40. Magyar hitelbank —. Dynamit Trust 173.50. Harpeni 177.—. Az irányzat csendes.

Frankfurt, január 11. (Zárlat.) 4% papírjárjádék 101.—. 4% osztrák aranyárjádék 101.70. Magyar koronajárjádék 98.50. Osztrák-magyar bank 156.90. Déli vasút 27.30. Elbavölgyi vasút 127.—. Londoni váltóár 204.02.—. Bécsi bankgyűlés 132.60. Villamos részvény 159.—. 3% osztrák magyar aranykölcsön 87.50. 4% osztrák ezüstjárjádék 100.85. 4% magyar aranyárjádék 100.40. Osztrák hitelrészvény 245.30. Osztrák-magyar államvasút 153.70. Eszaki-magyar vasút 117.50. Bécsi váltóár 169.25. Párisi váltóár 810.63. Unionbank —. Alpesi bányarészvény 196.—. Az irányzat szilárd.

Hamburg, január 11. (Zárlat.) 4% ezüstjárjádék 101.25. 1880. sorsjegye 142.—. Déli vasút 27.—. 4% osztrák aranyárjádék 101.60. Osztrák hitelrészvény 225.30. Osztrák-magyar államvasút 154.50. Olasz járjádék 93.10. 4% magyar aranyárjádék 100.40. Az irányzat nyugodt.

Páris, jan. 11. (Zárlat.) 3% francia járjádék 101.57. Olasz járjádék 82.50. Osztrák-magyar államvasút 157.—. Francia törleszt. járjádék 100.35. 4% magyar aranyárjádék 100.50. Török dohányrészvény 261.—. Osztrák Länderbank —. 3 1/2% francia járjádék 104.—. Osztrák földhitelintézeti részvény 129.7.—. Déli vasút —. 4% osztrák aranyárjádék 101.60. Otmomanbank 547.—. Párisi bankrészvény 629.—. Alpesi bányá részvény 420.—. Az irányzat tartott.

Budapesti-kőbányai sertés-kereskedelmi csarnok jelentése.

Január 11. A hizott sertés üzletirányzata kissé kellemebb.

A Hizott sertés ára: I. A Magyar elsőrendű: Oreg nehéz (párnikont 400 kilogramm felüli súlyban) 45/2—46— krajcárjék. Oreg közep (párnikont 251—320 kilogramm terjedő súlyban) 45—46 krajcárjék. Fialat nehéz (párnikont 320 kilogramm felüli súlyban) 48 1/2—49— krajcárjék. Fialat közep (párnikont 251—320 kilogramm felüli súlyban) 48—48 1/2 krajcárjék. Fialat könnyű (párnikont 250 kilogramm terjedő súlyban) 47—48 krajcárjék. II. Magyar szedett: Nehéz (párnikont 360 kilogramm felüli súlyban) 47—47 1/2 krajcárjék. Közep (párnikont 240—260 kilogramm súlyban) — krajcárjék. — Könnyű (párnikont 240 kilogramm terjedő súlyban) — krajcárjék. — III. Romániai: Nehéz (párnikont 320 kilogramm felüli súlyban) — krajcárjék. — Közep (párnikont 250—320 kilogramm terjedő súlyban) — krajcárjék. — Könnyű (párnikont 250 kilogramm terjedő súlyban) — krajcárjék. — IV. Romániai eredeti (Stachl). Nehéz (párnikont 240 kilogramm terjedő súlyban) — krajcárjék. — Könnyű (párnikont 250 kilogramm terjedő súlyban) — krajcárjék. V. Szerbiai: Nehéz (párnikont 260 kilogramm felüli súlyban) 47—47 1/2 krajcárjék. — Közep (párnikont 240—260 kilogramm terjedő súlyban) 46 1/2—47 krajcárjék. Könnyű (párnikont 240 kilogramm terjedő súlyban) 44—45 krajcárjék.

Sertésleltétel szám: 1899. január 9. napján volt készlet 33.310 darab, 1899. évi január 10. napján felhajtott 130 darab, 1899. évi január 10. napján elszállított 482 darab, 1899. január 10. napjára maradt készletben 32.958 darab.

Kivonat a hivatalos lapból.

— Január 11. —

Kinevezések. A miniszterelnök a budapesti m. kir. központi díj- és ill-tékkiszabási hivatalnál alkalmazott Molitorisz Gyula számítászt a fővárosi közmunkák tanácsához a XI. Btési osztály 2-ik fokozatába számítászt nevezte ki. — Az igaz-ügyminiszter Módi Károly teleki járásbíró-sági segédtelek-nyelvezőt a hidalmási járásbíróhoz telek-nyelvezőté. Könyves Gábor szilgyeési járásbíró-sági telek-nyelvezőté átálakított díjnot a szilgyeési járásbíró-sághoz irukta. Ovári Dező pénzügyi vizgatót a sol-mecsbányai és Jány Lajos leibici lakost a mezőcsáti járásbíró-sághoz végrehajtóká nevezte ki. — A vallás- és közoktatásügyi miniszter Reteyán Pál okleveles tanítót a gajtásos állami elemi népiskolához rendes tanítvá nevezte ki. — A győri itélőtábla elnöke Sztanyai Jenő poszonyi járásbíró-sági titkár joggyakorlatot a győri itélőtábla kerületébe díjas joggyakorlatokká nevezte ki.

Berendelés. Az igazságügyminiszter dr. Kürber Zsigmond kulai járásbíró-sági abírot a szegedi itélőtáblához tanácsjegyzőül rendelte be.

Megerősítés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Farkas Sándor budapesti állami elemi iskola tanítóképző-intézeti segédtanárt jelenlegi állásában végleg megerősítette.

Áthelyezések. Az igazságügyminiszter Rédyi Károly, valamint dr. Beck Károly budapesti kereskedelmi és váltótervezési aljegyzőket a budapesti, dr. Koós József és dr. Farbak István budapesti törvényszéki aljegyzőket a budapesti kereskedelmi és váltó törvényszékhez, Rhénes Elek nagykövetségi törvényszéki aljegyzőt a csurgói járásbíró-sághoz, Fazekas Henrik abadás-teleki járásbíró-sági irnokot a debreceni, Honner Mihály alibunári járásbíró-sági irnokot a pancovai királyi törvényszékhez, Csongrádi Fülöp mezőcsáti járásbíró-sági végrehajtót a mező-örségi járásbíró-sághoz helyezte át. — A vallás- és közoktatásügyi miniszter Kernő szillettet Toleszky Mária topánfalvi állami elemi iskolai tanítónt az úrmósi állami elemi iskolához jelen minőségében áthelyezte.

Ügyvédi kamara. Az aradi ügyvédi kamara dr. Szalay Arnold ügyvédet Arad székhelyre, az ügyvédi lajstromba felváltatva felvetté. Koczky János tükés-csahai ügyvédet az ügyvédek-köztestületi történt énként lemondása alapján, a kamarai lajstromból kiírta. — A szatmárnemethi ügyvédi kamara közhírral teszi, hogy Korostics Sándor szatmári lakos ügyvédet, elhalálása következtében, az ügyvédek névjegyzékéből törölté a hódmezővásárhelyi

nokul ifjabb dr. Farkas Antal szatmári lakos ügyvédet rendelte ki; továbbá dr. Sereghy Béla ügyvédet, Nagy-Károly székhelyel, az ügyvédek névjegyzékébe folytatónak felvette.

Névváltoztatás. Pipics István magyar királyi belügyminiszteri hivataloslag budapesti lakos, valamint Aranka és Gyula kiskorú gyermekei Földvárira változtatták nevüket belügyminiszteri engedéllyel.

Pályázatok. Aljegyzői állásra a borosjenői járásbírósnágnál 2 hét alatt. — Ellenőri állásra az alsó-kubini királyi adóhivatalnál 14 nap alatt.

N a p i r e n d.

Naptár. Csütörtök, január 12. — Római katolikus: Tacian vt. — Protestáns: Tacian. — Görög-orosz: (december 31.) Molánia. — Zsidó: Sebath 1. R. Ch. — A nap két reggel 7 óra 30 perccel. — Nyugszik délután 4 óra 15 perccel. — A hold két reggel 7 óra 43 perccel. — Nyugszik délután 5 óra 11 perccel.

A közhatalossági miniszter fogad délután 4 órától. A belügyminiszter fogad délután 4—5 óráig. A honvédelmi miniszter fogad déli 12 órakor. Pestmegye közigazgatási bizottságának ülése délelőtt 10 órakor a vármegyeház dísztermében. A budapesti oroszok szövetségének ülése délután félhat órakor. (Szentkirályi-utca 21.) A budapesti (budai) tanítóegyesület tisztújító közgyűlése d. u. 3 órakor. (Margit-körúti elemi iskolában.) A Vízszínház színésziskolájának vizsga-eladása a Kisfaludy-színházban.

„Szabad Lyceum. Dr. Hegedűs István felolvasása „Prometheus a világirodalomban” címen este 7—8-ig, a magyar tanítók kaszinójában. (József-körút 8. sz. I. em.) Dr. Kovács Gyula előadása „A pénz keletkezése és természetéről”, este 7—8-ig, a pénzintézetki tisztviselők országos egyesületében. (V. József-tér 1. sz. I. em.)

A magyar földrajzi társaság ülése a magyar tudományos akadémia heti ülésében, délután 5 órakor.

Téli tárlat az új múcsarnokban. Nyitva délelőtt 9-től délután 4-ig. Este 6—11-ig sötétverseny. Belépődíj 50 krajcár.

A Nemzeti Szalon kiállítás nyitva délelőtt 9-től este 9-ig, a Kossuth Lajos-utcai Cziráky-palotában. Belépődíj 20 krajcár.

Nemzeti múzeum. Természettudományi tár. Nyitva délelőtt 9 órától 1-ig. A múzeum többi tárlai 1 korona belépődíj mellett meglekinthetők.

Múzeumi könyvtár nyitva délelőtt 9—1-ig. Akadémiai könyvtár nyitva délután 3—8-ig. Egyetemi könyvtár nyitva délelőtt 9—12-ig. Délután 3—8-ig.

Teknológiai iparmúzeum nyitva délelőtt 9—12-ig és délután 3—5-ig.

Az Iparművészeti Múzeum és az Iparművészeti Társulat állandó bazarja az Ultsi-úton nyitva délelőtt 9—1-ig. Szabadalmi levéltár (Erzsébet-körút 19.) nyitva délelőtt 9—1-ig.

A Hódoló díszfelvonás. Eisenhut Ferenc óriási körképe, látható Városliget, Andrásy-ut végén, reggel 9 órától este 5 és fél óráig. Belépő díj 50 krajcár, gyermekjegy 30 krajcár.

A magyar királyi központi statisztikai hivatal nyilvános könyvtára és térképgyűjteménye nyitva délelőtt 10—1-ig. Magyar Kereskedelmi Múzeum. Állandó kiállítás, kereskedelem-történeti múzeum és keleti mintatár az Iparcsarnokban délelőtt 9—12-ig és délután 2—5-ig van nyitva. Az igazgatóság hivatalos órái ugyanott délelőtt 9-től délután 2 óráig. Magyar házi-ipar központi bazar. Kerepesi-ut 22. I. emelet délelőtt 9-től déli 1 óráig és délután 3-tól este 7 óráig. Tudakozó iroda és nyilvános szakkönyvtár, Kerepesi-ut 20. szám, délelőtt 9—12-ig és délután 3—6-ig. Állatkert nyitva egész nap.

I d ő j e l z é s.

— A m. kir. országos meteorológiai intézet jelentése. — Budapest, január 11.

Az északi depresszió utjában érinti Európa északi szélét, a maximum meg Kelebre húzódik vissza. Együttel a spanyol felzsigorog új maximum mutatkozik, amelyvel kapcsolatban Felső-Olaszországban másodlagos depresszió fejlődött.

A kontinens középső és keleti részén száraz és uralkodik. Eső volt Angliában, a francia tengerparton és Európá északi szélén.

Hazánkban gyenge délkeleti szelek mellett az idő száraz és jobbára enyhe, fagyot csak Erdélyből jelentenek.

Küldés: Állandóan enyhe idő várható, az ország délnyugati részén esővel.

Titkos betegségek ellen

25 évi, részben katonasorvisi (a bécsi és budapesti katonakórházakban), részben magánorvisi tapasztalatai után legmelegebben ajánlható

DR. KAJDACSY,
v. cs. és k. ezredorvos.

Electrotherapial rendelő intézete
Budapest, Váci-körút 4. sz. 1. em.

A legelhanyagoltabb Hughes-folyásokat, bujakóros sebeket, syphilit, az önfertőztetés utóbjait

Elygengült férfierőt
az orvisi világ által legújabbban olyannyira felkarolt és hatásában páratlan sikerű

Electro-Massage

által. magömléseket, nőknél fehér-folyást befecskendezés nélkül, a legmakacsabb bőrbetegségeket, valamint ifjukori hünek következtében beállott ideg és ennek utókövetkezményekképp létrejött hágerinebajokat gyógyít a legújabb gyógy mód szerint alaposan és biztos, állandó sikerrel.

Rendel: délelőtt 9 órától 4 óráig; este 7—8 óráig. Nőeknek úgy mint férfiaknak külön be és kijárat. Külön váróterem.

Levelekre díjtalanul azonnal válaszoltunk; esetleg gyógyszeréről is gondoskodva lesz.

Minden házi-asszony

vegye meg Zilahy Agnesnek valódi magyar szakácskönyvét, mely teljes háziúkrászatot is tartalmaz. Az ára igen szépen bekötve 1 frt 80 kr.

Megrendelhető: a „Budapesti Napló” kiadónivalában

Magy. kir. államasutak. 184901/98. számhoz.

Pályázati hirdetés.

Az alulírott igazgatóság a m. kir. államasutak részére a jövő 1890. évben, illetőleg 1901. év végéig a következő csoportokba sorozott irodai anyagokból selemülő tényleges bizottságnak szállítást biztosítani kívánván, ezennel nyilvános pályázatot hirdet, m. p.

Irodai anyagok, nevezetesen különféle borítékok, pecsétjegyek, rajzpapírok, másoló papírok, másoló vászon, különféle ténták, pecsétviaszok, varró-selyem, varró-zsineg stb.

Iroda célokra szánt papírosok, nevezetesen fogalmazási-, posta-, levél-, korona-, merített-, csomagoló-papírok stb.

A kúras tárgyat képező egyes cikkeket előtérítve jegyzék, mely egyszerűsággal ajánlati mintául szolgál, valamint a szállítási-krá vonatkozó részletes módokat valamennyi hazai kereskedelmi és iparkamarának megtekinthető és a magy. kir. államasutak igazgatósága anyag és leltár beszerzési (A V) szakosztálynál, Budapest, Andrásy-ut 73. szám I. em. 40. ajtó szám kaphatók.

A szabályzattal kiállított, ivenként 50 kros m. kir. okmánybellel ellátott ajánlatok lepecsételve, legkésőbbben jövő év január hó 17-én déli 12 óráig a m. kir. államasutak anyag és leltár beszerzési szakosztályban átadandók, illetőleg posta útján oda küldendő és a boríték ezen külcimmel látandó el: „ajánlat 184901/98. számhoz”.

A bánatpénz pedig jövő év január hó 16-án déli 12 óráig a magyar kir. államasutak főpénztáránál letendő.

Később benyújtott ajánlatok, valamint olyanok, melyek nem pontosan a részletes módokat betartása mellett állítanak ki, nem vételnek figyelembe Budapest, 1898. december hóban.

Az igazgatóság Utányomás nem díjazatik.)

336. sor. 50. sz. Osztrák vöröskereszt-sorsjegy 1898. évi Julius 1-én 40 ezer koronát nyert.

Ezen sorsjegy bankházamban részletfizetésre vásároltattott.

Főnyeremények évenként 1 millió korona.

7 korona ingyen.

Évenként 16 húzás.

Aki

ezen hirdetésre hivatkozik, 7 korona engedményben részestül olyképpen, hogy a következő 10 sorsjegyek 36 havi 7 koronás részletre való lefizetése mellett, 1 részletnek lefizetése vagy postautalványon való bektüldése után nemcsak 7 frtot kap nyugtázza, hanem már a legközelebbi húzásban a teljes nyerevényre lesz feljogosítva. A sorsjegyek a következők:

Egy millió korona

1 drb 4% magy. jels. nyerevényjegy,
1 drb 3% osztr. földh. nyerevényjegy,
1 drb magyar vöröskereszt sorsjegy,
1 drb bazilika-sorsjegy
1 drb olasz vöröskereszt-sorsjegy,
5 drb jószív-sorsjegy.

Beifeld József
Budapest, Károly-körút 1.
Alapít. 1874.

Évenként 16 húzás.

7 korona ingyen.

Főnyeremények évenként 1 millió korona.

336. sor. 50. sz. Osztrák vöröskereszt-sorsjegy 1898. évi Julius 1-én 40 ezer koronát nyert.

Ezen sorsjegy bankházamban részletfizetésre vásároltattott.

Legszébb Legjobb Legolcsóbb PAP-ian PAP-ian PAP-ian

1 szőnyeghájtás vasgőz 3	1 asztali szőnyeg 5-10	1 asztali szőnyeg 10-15	1 asztali szőnyeg 15-20
1 matrac 10.-	1 asztali szőnyeg 20-30	1 asztali szőnyeg 30-40	1 asztali szőnyeg 40-50
1 drb rouge paplan 1.70	1 asztali szőnyeg 50-60	1 asztali szőnyeg 60-70	1 asztali szőnyeg 70-80
1 drb cachmir paplan 2.50	1 asztali szőnyeg 80-90	1 asztali szőnyeg 90-100	1 asztali szőnyeg 100-110
1 drb satin cachmir paplan 3.50	1 asztali szőnyeg 110-120	1 asztali szőnyeg 120-130	1 asztali szőnyeg 130-140
1 drb atlasz cachmir paplan 4.80	1 asztali szőnyeg 140-150	1 asztali szőnyeg 150-160	1 asztali szőnyeg 160-170
1 drb atlasz selyem paplan 7.50	1 asztali szőnyeg 170-180	1 asztali szőnyeg 180-190	1 asztali szőnyeg 190-200
1 drb fodrosat. sely. paplan 12.-	1 asztali szőnyeg 200-210	1 asztali szőnyeg 210-220	1 asztali szőnyeg 220-230
1 drb jó vászon agylepedő 1.20	1 asztali szőnyeg 230-240	1 asztali szőnyeg 240-250	1 asztali szőnyeg 250-260
1 drb jó vászon chifon paplan 1.80	1 asztali szőnyeg 260-270	1 asztali szőnyeg 270-280	1 asztali szőnyeg 280-290
1 drb jó vászon lepő 1.80	1 asztali szőnyeg 290-300	1 asztali szőnyeg 300-310	1 asztali szőnyeg 310-320
1 drb flanel takaró pokróc 1.80	1 asztali szőnyeg 320-330	1 asztali szőnyeg 330-340	1 asztali szőnyeg 340-350
1 drb jó lópkörte 1.80	1 asztali szőnyeg 350-360	1 asztali szőnyeg 360-370	1 asztali szőnyeg 370-380

GICHNER JÁNOS és TÁRSA
paplan, matrac és kárpitoszat gyárosok, szőnyeg, függöny, ággy- és asztaltérítő stb. nagy vai asztalokban.
Budapest, VII. ker., Erzsébet-körút 20. szám.
Arjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küldünk.
Nem tetsző árakat kicserélünk, vagy a pénzt visszaadjuk.

Bőrgyógyász, szépségápolás, ideg-, nem- és húgyászati betegségek szakorvosa.

Med. Dr. Révész Benő
univ. Dr. Révész Benő
Budapest, VIII. Kerepesi-ut 63. sz. I. em.

25 évi gyakorlat, a berlini és bécsi kórházakban szerzett tapasztalatai alapján, gyorsan és alaposan gyógyítja a

titkos betegségeket,
bujakóros bajok, gyengeségi állapotok, kifolyás, székületek, női betegségek stb. és azok következményeit. Továbbá: bőrbetegségek, szépségápolást (szepülő, anya-májfolt, pattanás, szemölcs, fagyos végtagok, hajkorpa, hajhullás, sebek stb.).

Rendel: délelőtt 9—12, d. u. 3—5 és este 7—8 óráig. Külön váróterem nők és férfiak részére. Levelekre azonnal válaszol. Gyógyszerekről is gondoskodik. Mindenkor mély diszkrétció.

50 év óta

küzkedvőlegnek örömezőnek köhögés, rekedtség, torok- és légzőszervi működési zavarnál a kitűnőnek bizonyult

Egger-féle mellpasztillák
(1 doboz 50 kr. és 1 frt. Próbadozoz 25 kr.)
Bérmontesítés 29 kr. — A gyomor rendetlen működésén 1 radikális hatásnak bizonyultak

EGGER SZÓDAPASZTILLAI
(1 doboz 30 kr.) Bérmontesítés 20 kr. Mindkét szer kapható minden gyógyszerárban. Fő- és szék. raktár Magyarországon.
NÁDOR gyógyszer. Budapest, Váci-körút 17.

Titkos betegségeket

bujakóros bajokat, bőrbetegségeket, húgyászati szűkület, húgyászati betegségeket, a legújabb szerint befecskendezés nélkül, ha elévült. Tehetetlenséget, elyngengült férjertőt az electropaticus gyógy mód szerint, biztos eredménnyel gyors és gyökeresen, 31 évi gyakorlat alapján gyógyít

Besenbek Alajos
sebész-orvos és szűléssz.

Rendelnaponta: reggel 9 órától délután 4 óráig, este 7—8 óráig. Díjazott levelekre is válaszol. Lakik BUDAPEST, Király-utca 14. sz., II. emelet 17. ajtó. Külön be- és kijárat

Hofmann Rudolf
gummiáru gyári raktára
Bécs, VI., Margarethenstrasse 38 b.

OFFICINÁJOS MALATA-KIVONATA

SÜRITETT

legjobb ajánlható időbetegségeknek, torokkatarrusnál, ugyanint régi köhögésnél. Főképp kitűnő hatást gyakorol a gyermekek légzőszerveinek bajainál. Kellemes ízénél fogva szivesen szedik a gyermekek.

Egy üveg ára 1 forint; 5 üveg ára bérmentve 5 frt.

Kapható az összes gyógyszerárakban, drogu, osemge és fűszerkereskedésekben Magyarországi kizárólagos főraktár: Török József gyógyszerár Budapest, Király-utca 12.

GUMMIKÜLÖNLEGESSÉGEK

A tanítóházegyletnek, a turistaklubnak és a es. k. állami hivatalnokok szállítója

Színházak, szórakozó helyek.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Csütörtök, 1899. évi január hó 12-én.

Az ember tragédiája.

Dramai költemény, írta Madách Imre. Színrő alkalmas Paulay E. Zenéjét szerzte Erkel Gyula.

Személyek:

Az Ur	Eva	Márkus
Rafael	Maróthy	Tóth
Gábor	Gerő L.	Somló
Mihály	Paulayné	Szigeti
Lucifer	Gyones	Mihályfi
Ádám	Pálfi	Abonyi

Kezdete 7 óraker.

Pénteken Királyi házasságot. (1-ször).

M. KIR. OPERAHÁZ.

Csütörtök, 1899. évi január hó 12-én.

Aida.

Opera 4 felvonásban. Zenéjét szerzte Verdi. Szövegét írta Ghislanzoni.

Személyek:

A király	Kornai	Ramphis	Szendrói
Amneris	Diósné H.	Amnastro	Beck
Radames	Vasquez	Küldött	Ney B.
	Larizza	Főpapnő	Berts M.

Kezdete 7 óraker.

Pénteken zárva.

VÁR-SZÍNHÁZ.

Csütörtök, 1899. évi január hó 12-én.

Válás után.

Vígjáték 3 felvonásban. Írta Bisson A.

Kezdete 7 óraker.

Pénteken Mignon.

VIGSZÍNHÁZ.

Csütörtök, 1899. évi január hó 12-én.

A galamb.

Bohózat 4 felvonásban. Írták: De Gas, Péricaud, Hesse és De Berny. Fordította: Ambrus Zoltán.

Személyek:

Bourdichon	Szathmáry	Culture	Gál
Germaine	Harasathy	Mirandole	Kazaliczky
Gabrielle	Pécsy	Beaupoil	Balassa
Diane	Hettyey	Beaupoilné	R. Rostagni
Vainastard	Fonyvesi	Onésimo	Szerémy
Gandillac	Tapolczai	Durbec	Bárdi

Kezdete 7 1/2 óraker.

Pénteken A hátókocsik ellenőre.

NÉPSZÍNHÁZ.

Csütörtök, 1899. évi január hó 11-én.

Blaha Lujza asszony, mint vendég.

Az édes.

Népszínmű 3 felvonásban. Írta és zenéjét szerzte ifj. Bokor József.

Személyek:

Özv. Pörgéné	Blaha L.	Huszthy Benő	Tollagi
Sárika	Blaha S.	Mándrucz A.	Solymsi
Bezeg Dani	Szabó	Fürge P.	Lubinszky
Galamb Ferkó	Vidor	Kökier Pista	Ujvári

Kezdete 7 óraker.

Pénteken Diákissasszonyok.

MAGYAR SZÍNHÁZ.

Csütörtök, 1899. évi január hó 12-én.

A qésák

vagy: Egy Japán teaház története.

Énekes játék 3 felvonásban. Írta Owen Hall. Fordította Fái J. Béla és Makai Emil.

Személyek:

Reginald	Szentmiklósy	Bolton	Bérea M.
Bronville	Palásthy	Vun-Csi	Sziklai
Cunningham	Odry	Imári mári	Boross
Grimston	Kardos	Mimócs, gésa	Viád G.
Downey	Simon	Molly Seamore	Szalóczy

Kezdete 7 1/2 óraker.

Pénteken A bolond.

KISFALUDY SZÍNHÁZ.

Csütörtök, 1899. évi január hó 12-én.

Kukli prédikáció.

Utána:

Ördögűző huszártiszt.

Kezd. t. 7 1/2 óraker.

Somossy Mulató

Albrecht Ferenc, bérlo.

Kezdete 8 óraker, vége 12 óraker.

Ma

Rendes helyárák mellett. — Uj fényes kiállítással.

fél 10 óraker:

RECLAM ASSZONY

nagy modern szenzációs balett, énekek, 3 képpben, rendezi Somossy Károly, betanította Holzer balett-mester, előadja 180 személy, az újonnan szerződött énekesnők közreműködésével, továbbá Augustin Poldi k. a., Froida k. a., Franceschini, valamint Signorina Sozo prima-ballerina, Chadal, Diegruber és Trebitsch urak.

Valamint a nagy szenzációs művész-programm.

Vasárnap, január 15-én, utoljára!

Bianca Des-Roches.

Minden Ünnepe és vasárnap két előadás.

Csak 14 frt 75 kr.

4 köbméter (1 öl) selejtes kemény

tüzi-fa

felaprítva, házhoz szállítva, pincébe hordva.

Lustig és Tsa Tüzifa-raktár Felső-rakpart 2/3. Városi iroda: Erzsébet-tér 15.

Telephon 29 69. sz.

Miniatur-harmonium

3, 4 és 4 1/2 kottával. Árak 24 füttől 60 frtig.

Sternberg Armin és Testv. hangszergyár, cs. és kir. udv. szállított

BUDAPEST,

Kerepesi-ut 36. sz. Zongora-termek: Kossuth Lajos-utca 22. Zenepalota.

Vidékre árjegyzéket díjmentesen küldünk.

6 évi jótállással 6

GRÁK

arany ezüst láncok.

EKSZEREK csekely.

RÉSZLET-FIZETÉSRE

PÁRTOS LAJOS BUDAPEST

Erzsébet körút

Képes árjegyzék ingyen

Kiss József

összes költeményei.

Első teljes kiadás, mely a Jehova és mese a varrógép-ről című hosszabb költeményeket is tartalmazza. Ára a költő arcképével díszes vászonkötésben 1 frt 50 krajcár.

Ez a legszebb, legértékesebb s legkedveltebb **ALKALMI** ajándék.

Vidékre postai bérmentes küldéssel 1 frt 60 kr., ha ez összeg előre keltetik be. Kapható a „BUDAPESTI NAPLO” kiadóhivatalában.

Katona-ügyekben

legjobban, leggyorsabban és legelőszerebban eljár és elintézi reklamációkat,

megszerez utólevelet, idő előtti növelésre engedélyeket, elár a tiszt urak és önkéntesek összes személyes ügyeiben stb. a Dománka János r. ezred. és kir. százados tulajdonát képező

KATONAÜGYI IRODA

Budapest, VII., Kerepesi-ut 6. sz.

Dr. GÖLLIS-féle EMÉSZTŐ-POR.

(1857. óta kereskedelmi cikk.)

Étrendi szer, kitünő hatása van a különösen nehezen emészthető ételek feloldására, valamint az általános emésztésre és így a test táplálására és erősítésére is. Naponta kétszer hasznáva, evés után 1 kávéskanálnyi tevé a nyelvre s a szokásos itallal leöblítve, kedvező befolyást gyakorol a hiányos emésztés következtében fellépő jelenségeknél, minők gyomorégés, nyálkakepződés, székrekedés, aranyeres bántalmak és altesti pangás stb.

Ásványvíz-gyógyomlónál mint elő- vagy utókurára vagy egyidejűleg a gyógyomlónál kitünő hatást fejt ki.

Minden doboznak dr. Göllis peeséjével és a bejegyzett védjegyvel kell lenni s mindenkor határozottan dr. Göllis-féle emésztő-por kérendő a vétel alkalmával.

A dr. Göllis-féle egyetemes étke-por központi szétküldése:

BÉCS, I., STEFANSPLATZ 2. (Zwettlhofer)

Főraktár: 6076

Budapest, Király-utca 12. TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerháza.

Egy nagy doboz ára 1 frt 26 kr., egy kis doboz ára 84 kr.

A Kőbányai Királysörfőző

Dr. Korányi és Dr. Kétyl egyetemi tanár urak által gyógyszerelőkre ajánlott

GOLIÁT MALÁTASÖRE

Idegbajokban, véréngességnél, emésztési zavaroknál, gyengeségnél stb. kiváló sikerrel használtatik és egyuttal

Legkellemebb tisztító ital.

Ára helyben házhoz, vidékre Kőbányai vasuti állomáshoz szállítva: nagy palack 19 kr. kis palack 13 kr. fogyasztási adóval együtt. Vidékre legkisebb szállítmány 30 palack.

Betét: nagy ládért: 1 frt 60 kr., kis ládért: 1 frt 20 kr., palackért 6 kr., mely azoknak bérmentes visszaadásakor visszaszolgáltatatik.

Megrendelhető: a gyári irodában Kőbányán, a városi irodában VII., Kertész-utca 40. és a vidéki raktársoknál.

Budapesten kapható minden nagyobb fűszerkereskedésben és poharankint a Quisisana automata buffet-ekben is.

Uj! Komogén! Szenzációs!

Sok beszélnék sok az alja! Komogén, az én újonnan feltalált, törv. védett, tekintélyeltől megvizsgált haj- és szakképződött, a Komogén az egyetlen szer, amely elmulasztja a hajhullást és amely a haj növeését meglegelőn előmozdítja. Egy próbatételei 1 koronásért meggyőző a biztos sikeréről és a gyárónál

Winter Herminánál, Bécs, IX., Bleichergasse No. 1. kapható. A Komogénit egyuttal kívánatos mindenféle utólevél, vagy a mi a portó végett ajánlatosabb, az ősz-szer előzetes beküldése mellett, kézzelírtan szétküldjük. Sok elismerő irat áll rendelkezésre. Írni kiváló siker: szelhető gyermekeknek legye hajlatajal Nagyszó, A hajpomádóval, a Komogén-nal nagyon meg vagyok elégedve, kérek további 4 tégelyt utólevél. Dr. Girardi A. Trient, — Nagyszógyó aszonym, Kötéses gemnek érzem, hogy teljes elismeréssel nyilvánítom a pomádéja felől, a hajhullás már az első tégely után egészen megszűnt, kérek még két tégelyt MAIER RÓZA, Bécs, I. Weiburggasse 15.

Dr. GLÜCK-féle

vizgyógyintézet és sanatorium

Budapest, városligeti fasor 11.

Az intézet következő gyógyszerközkökkel rendelkezik: vizgyógyintézet hőfokokra szabályozható zuhanyokkal, medencékkel, valamint a vizgyógykezeléshez szükséges összes felszereléssel.

Villanyos fény és izzasztófürdő

nők és férfiak számára külön helyiségben. Sikerrel alkalmaztatnak elhízás, izomzat, közsúly és sápkór esetében, különösen idegbajoknál.

Gaertner-féle villanyos fürdő

villanyos masszázs, villanyos vibrációs gépek. Elektromedicamentosus kezelés (Chlorosis, luus stb.)

Mechanotherapeutikus osztály: gyógytorna Zander-gépekkel (Frenkel Jacob-féle készülékek, a hátgerincorvadásos járás-zavar kezelésére.

Étréndi osztály Weir-Mitchell-féle hízáló gyóymódom funkcionális idegbajok kezelésére. Kukurbantalom diatetikus kezelése Noorden szerint.

A tudomány mai elvei szerint berendezett sebész műterem az intézetben kezelt sebész betegek számára.

Sanatorium kitünő ellátás és szép szobakkal. Árak mérsékelték leginkább azok számára kiszabva, kik nincsenek azon helyzetben, hogy drága intézetet felkeressenek. A kezelt vagy műtörvos szabadon választható. Folytonos orvosi felügyelet, jó közlekedés a várossal. Felvételnék bennlakók és bejárók. Prospectus kívánatra küldetik.

Kávemagazin Budapest.

KÁVÉ

elvámlva, költségmentesen házhoz szállítva.

4 1/2 kg. Kuba kávé	frt 6.50	Bamula- jós m'énység
4 1/2 kg. Mokka kávé	frt 6.50	
4 1/2 kg. Jáva kávé	frt 6.50	
4 1/2 kg. Gyöngy kávé	frt 6.50	
4 1/2 kg. Portorikó kávé	frt 6.50	
1 kg. Császárkoveret tea	frt 1.50	
1/2 kg. Törmelék tea	frt -90	

Postán utólevél: vagy a p. sz. előleges beküldésével naponta sz. küldés bérmenten.

Egyes fajokat vegyesen is küld:

BELÁK ISTVÁN

kávé- és tea kivittell üzlet,

Budapest, VII., Rottenbiller-utca 4. sz.

Telefon 61-75.

Átmeneti raktár Fiume.

Minden szö egysszeri beiktatása postá-
bütökből 2 kr. Címmelellősi hírdetése-
kért külön 30 kr. kincstári
bélyegdíj jár.

APRÓ HIRDETÉSEK

A hirdetésekre díjmentesen ad fel-
világosítást a kiadóhivatal: József-
körút 18. szám.

Levelelbeli tudakozásokra ingyen adnak felvilágosítást, csak a válasza arányos bélyeg kell mellékelni. Tudakozásoknál a hirdetés számát a kiadóhivattal mindig körülni kell.

APRÓ HIRDETÉSEK és előfizetések

felvételnek a
BUDAPESTI NAPLO
részére a
kiadóhivatalban
József-körút 18.
valamint a következő ok-
mánytöredékekben:

- Breuer nővérek, Teréz-körút és Podmaniczky-utca sarkok.
- Adler Leona, Lipót-körút.
- Posch József, Váci-körút 80. sz.
- Özv. Weber Vilmosné, Váci-körút 15.
- Feldmann Mórné, Marokkó-utca 1.
- Mesch utódja, Dorottya-utca 2. Magyar királyi szálló.
- Kürthy Kálmáné, Harmad-utca 1.
- Weitzfeld Jakab, Király-utca 1.
- Reálisk Szidónia, Király-utca 69.
- Bendó Józsefné, Andrásy-utca 59.
- Deutsch Miksáné, Andrásy-utca 33.
- Schneller Mórné, Dob-utca és Károly-körút sarkok.
- Sopronyi V., dohány-nagy-térsze, Kerepesi-utca 1.
- Özv. Hallada Anna, Múzeum-körút 10.
- Szántó MÓF, Kees-keméti-utca és Kálvin-tér sarkok.
- Deutsch Julia, József-körút 50. Baross-utca sarkok.

„Jeanette.”

Ma este 196-ko a multkor Kegred által megjelölt helyen lesznek. 6 óráig a II. teremben maradok. Ha nem jöhetne el, értesítsen bordár utján délután 4 óráig. „A” alatt lakom I. 3. Ismeretlen jelű vegyen magához szögfürt. 3570

Halló! Boss!

Mr. H. left a Saphir's book by me. If you want it drop in for it. Good morning!
Your s. of a B. G.

Rózsá.

Szeretlek, ha felismertél, rautass jelölő egy nem égő gyertyát. 3477

Állami alkalmazott

27 éves szőke fiatal-ember néhaiján elhalt egy 25-30 éves, 800 ft hozományjal bíró leány-nyal. Valóság és nemzeti-ség nem jó tekintetbe. Leveleket „T. J.” jellegre szent további kiadóhivatal. 3574

A

Budapesti Napló előkelő olvasóköröskéje között bizonyára van olyan család, amely a kellő fizetésért hajlandó egy intelligens fiatal embernek e **EBÉDET** e adni. Súlyt fektetek arra, hogy lehetőleg ne csupán haszon indítsa a házasságot ajánlatának megvételére, ámótor— ismétlem— hajlandó vagyok a szokásos börtölözöget megadni. Am valami olyasfélért is szeretnék, ami pénzzel nem fizethető meg: szives vendéglátást, figyelmet, szóval olyan családnál szeretnék élekezni, ahol otthonosan érezhetném magam. Így szavakban ez valami cselekedni igény kérészet kell, pedig lényeg maga a szerető igénytelenség. Szives ajánlatokat, lehetőleg az Erzsébet-körút környékéről „D.” jellegre alatt kérek a kiadóhivatalba. 2091

Drága kis kutyám.

Nagyon, de nagyon boldogtalan vagyok a két-
bérebeesem határánál. Nagyon féltlek a nem lesz egy nyugodt percem sem, mivel nem beszélhetek. Ne fogadj senkit. Itj minél előbb, sokat. Csókol és ölel boldogtalan, de hű Mucosod.

Két csinosan

butorozott szőba egy gyer-
mektelen családnál a Lipót-körút és Andrásy-ut közlőben azonnal kiadó. Cím a kiadóban. 2070

Fiatallány

bármínő irodai foglalkozást keres, ki a Yost-féle gépiráshoz is ért. Cím a kiadóhivatalban. 3476

Fabutorok,

matrócok, divánok olcsó árban kaphatók József-körút 18 sz. a házmester-nél. 3545

Egy fiatal

kocsi, ki már urasági helyen szolgál, ajánlkozik. Cím a kiadóhivatalban. 3568

Február hó

1-ére vagy 15-ére kiadó egy szép tágas két ablakos utcai szőba a IV. kerületben, egy vagy két úri ember részére, esetleg teljes ellátással, szives tudakozás és lap kiadóhivatalban tudható címen. 2092

Korrepetitor

keresték ebéd és vacsora kóstort két fu mellé. Jelentkezhetni 9-12-ig. Cím a kiadóban. 2093

Kitűnő fűszer-üzlet,

közel a fővároshoz, gyárak közelében 40000 ft évi forgalommal másfél évvel kiadó szabad kézzel eladó. Cím a kiadóhivatalban. 2089

Ügyes szabóné

méréséket díjazásért ajánlkozik házakhoz és házon kívül is a legújabb divatu ruhák elkészítésére. Cím a kiadóban. 2087

Egy bolthelyiség a Német-utcaban

azonnal kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 2088

Kitűnő szabóné

ajánlkozik a n. é. hölgyközönség figyelmébe. Méréséket érti készít divatos és jól álló ruhákat. Cím a kiadóhivatalban. 5003

Egy modern,

majdnem új, 300-400 m² heti munkafeladat malom-borrendezés jutányosan, kedvező fizetési feltételek mellett eladó. Cím a kiadóhivatalban. 2081

Egy csinosan

butorozott szőba, gyermek-
telen családnál a Lipót-körút és Andrásy-ut közlőben külön bejárattal azonnal kiadó. Cím a kiadóban. 2070

Gyorsírástaban,

magyarban és németben, egy tanfolyamban, mint magánórátban kiképez és vizsgára előkészít okl. gyorsírásnár. Cím a kiadóhivatalban meg tudható. 2090

Bizományos

keresték egy jól beren-
dezett és jó forgalom ró-
vid és szűvűt áru üzlet-
ben, ki a szakmát alaposan
érti és 8000 ft óvadékot
adhat. Ajánlatok „G. J.
Miskolc, 2857.” Posto re-
stanto küldendők. 2091

Gyorsírás

tanítására kezdőknek vagy
instruktorok, kóstort, es-
etleg lakásért ajánlko-
zik joghallgat. Megkere-
sések „Lokkissmeret”-
jellegével a kiadóba. 3564

Egy csinos

szőlid leány fizetbe vagy
mészárszékbe felirónó-
vagy pénztárosnőnek
ajánlkozik. Címe a ki-
adóban. 2062

Egy Clayton-féle

8 lőeresű, 6 atm., 4 éves
kötűnő karban levő gőz-
eséplő garnitúra teljesen
felszerelve eladó. Cím
meg tudható a kiadóhiva-
talban. 3475

Correpetitornak

ajánlkozik egy bölcsész-
hallgat. Cím a kiadóhiva-
talban. 2094

Három reált

végezte, gimnáziumi érettsé-
gét óhajtának szerzeni.
Megkéréssek „B” alatt
a kiadóba kéretnek. 2061

Egy intelligens

izr. családnál és Andrásy-
ut közlőben egy kisebb
iskolás fiu teljes ellátást
nyerhet. Cím a kiadóhiva-
talban. 2059

Intelligens

családnál teljes ellátást
keres egy fővárosi tanít-
óné. Leveleket „Tanító-
nő” jellegével közzvetít a
kiadóhivatal. 2086

Angolt

alaposan lehet megtanul-
ni egy több évi gyakor-
lattal bíró nyelvmester-
nél, ki az itteni job kö-
rökben már fényes eredmé-
nyt ért el halgatóival. Ajánlatok „English”
jellegére a kiadóba kéret-
nek, ahol a cím is meg-
tudható. 2086

Kétjárú malom

35 collos és egy 17 soros
Nicholson-féle vetőgép
használatú jó karban el-
adó. Cím a kiadóhiva-
talban. 2039

Jó és szépírású

fiatal ember bármínő me-
glelő állást keres, vagy
írásbeli munkát. Cím a
kiadóhivatalban. 2048

Lakást keresek

másra 4-5 szobásal
földszinten vagy I-6 eme-
leto. Lehetőleg minden
szőba különbejárattal le-
gyen fűrdőszobával a
hozottartozékkal és a
mennyeire lehet, a VIII.
kerületben. Méréséket ber-
megkivántatik. Dérő eset-
leg hosszabb időre szer-
ződést köt. Ajánlatok „Bér-
lő” jellegével a laphoz ké-
retnek. 2069

Jó forgalmu

cukorka, esemesé és tej-
üzlet egy fővárosi iskola
mellett nagyon élénk hely-
en 1899. január, esetleg
február hó 1-ére olcsón a
eladó. Cím a kiadóhivatal-
ban. 2068

Házasság-

közvetítő címe meg tud-
ható a kiadóhivatalban. 2061

Egy megbízható,

szőlid 34 éves, nős ki-
szólid katona (örmester)
szőp írással bíró ember
pénzbeszedő, raktárnok
vagy hivatalnok állást ke-
res szeryen fizetés mellett
esetleg cautional is ren-
delkezik. Cím a kiadóhiva-
talban meg tudható. 2068

I. és II. oszt.

köt gimnazista fiam mellé
instruktor keresek. Fran-
cia nyelv ismerete szük-
sleges. Cím a kiadóhiva-
talban. 2095

Ügyes gépvarró-

nők főhővarráshoz állan-
dó foglalkozást nyernek. 2009

Két hivatalnok

keres február hó 1-re ele-
gánsan butorozott külön
bejárattal, tiszta hónapos
szőbát. Ajánlatok minél
„Kellemes otthon” cím alatt
a lap kiadóhivatalába kü-
lendők. 3571

Használt gőz-

eséplőkészletet megvétel-
re kerestek. Cím a ki-
adóhivatalban. 3573

Írásbeli munkák

számítások otthon való
végzésére ajánlkozik esti
óráiban szabad hivatal-
nok, szeryen díjazás mel-
lett. Cím a kiadóhivatal-
ban. 3527

Olcsó arany és

ezüsteladás,
valamint a legzsebé 6k-
szertárgyak. u. m. arany
férfi láncok grammja 85
kr., arany férfórák 16 ft.,
arany női órák 10 forint.
gyémántgyűrűk, fülbeva-
lók, brosstűk, 6 ft 50 kr-
tól kezdve.

12 darab vörös, ezüst-
eszközök 6 ft 25 kr., étkezé-
szervizek 12 személyre
140 ft., 6 személyre 75
ft-tól kezdve.

Girandolok, gyertyatartók,
tálak és szakmába vá-
gó cikkek grammja 6 kr.,
minden darab hivatalos
feljegyzéssel van ellátva.

Veszünk zálogházai

cédulákat.
Gránberger A. Béla
örökösél
Budapest, Városház-tér 9.
(Harris-bazár) l. em., ajtó
23. Képes árjegyzék in-
gyen és bérmentve.

Kozmetika

a szépség egészéért.
Főbb fejezetek: Arcápolás,
napvédelem, szőp, májfestő
bortarka, pattanás, lemeze,
szemölcs, sómör, anyaggye,
hajápolás, arczsorok, kop-
pas odás, öszülés, hajfes-
tés stb. Utmutatás mind-
ezen szépségbírák alapos
és ártalmatlan emulaz-
tására. Irta dr. Jutassy
József. Ára zart börtökben
postán küldve 70 kr.
(Beküldhető levélbör-
gekben is.) Kapható szer-
ződnél, Budapest IV., Kece-
keméti-utca 6. szám. 6264

M. kir. Államvasutak.

ad 121547/CI 98. szám.

Hirdetmény.

„Nyugotmagyar— osztrák
vasuti kötelek.”
Díjzabási pótlék kiadás.
A nyugotmagyar-osztrák
vasuti kötelekben az 1897.
évi január 1. óta érvényes
II. rész. 3. díjzabási fü-
zethez 1899. január 1-én
a II. sz. pótlék lép életbe.
A pótlék tartalma: a) új
díjtételek, b) módosítá-
sok és kiegészítések, c) új
állomási név megváltoztá-
sása.

A pótlék példányai a ré-
szes vasutaknál megse-
rezhető lesz.

Budapest, 1898. évi de-
cember hóban.

A m. kir. államvasutak
igazgatósága,
egyszerűsített a többi
kötélkei vasutak nevé-
ben is.

(Utánnyomás nem díjaz-
tatik.)

Megjelent az

„ÖrökNaptár”

Szerkesztette:

Bacsó Ferenc.

Szerkesztése éppen olyan,
mint egy közönséges nap-
táré, tehát mindenki által
minden
esztendőre közön-
séges naptárként
használható.

Erdékes tartalmából ki-
emelendők az időjárás tá-
pasztalátok, megfigyelések
és habonák rendszeres
gyűjteménye, melynek se-
gítségével komolyan vagy
fejtánsan mindig előre
megmondhatjuk: milyen
idő lesz?

**Aranybörvő szönyo-
matu börtökben 1 ft**

Megrendelhető: a

„Budapesti Napló”

kiadóhivatalában,

Budapest, József-körút 18.

szám.

Megrendelhető:

a „Budapesti Napló”

kiadóhivatalában,

Budapest, József-körút 18.

Hölgyeim!!

Evek óta kutatok teljesen
árlalmatlan szőpítő szerek
után; sok tapasztalatom
által végre sikerült.

Mille Fleurs Crém

zsírtalan, nappal is hasz-
nálható, az arcbörtöknek
bármínő elnyagolt is legyen,
már rövid idő múlva sima,
tűde, tiszta bőrszert ad,
erről kezeskedem. Egy
próbatétegy használatá
után bizalommal és kö-
szönettel keresnek fel a
T. hölgyek, számos levelek
bizonyítják. Mille Fleurs
Crém nagy tétegy 1 ft.,
kisebb 50 kr., szappan 40
kr., poudre fehér, rózsas-
zin vagy creoliszinben
könyvecskével 60 kr. E
könyvben megtalálható
minden titka az arc és test
ápolásának. Továbbá rak-
táronnan tartok hölgyek
részére mindennemű gum-
miárukat, számos szőp-
szőpítőkre. Árjegyzék vá-
laszleveg beküldése mel-
lett kapható. Fent említett
cikket utánvételre küldi:

MANDL IDA,

Bethlen-utca 12. I. — Fő-
raktár Török J. gyógy-
szertárában, Király-utca 12.

Könyv fizetési

letételek! Diazo, olcsó
vasbortok, gyer-
mekkocsi, gyer-
mekágyak, ruganyos
szőpápoló-ágybortok,
áfrk- és löször-matracok,
paplanok, szővetfüggönyök,
agy- és asztal-terítők, kár-
pított fa-bortok, tükrök
és függőámpák kaphatók
Pápai és Náthán gyá-
rosknál, Budapest,
VI., Andrásy-utca 3.
(Fonciére-palota). Vidőkre
és helyben részletfizetésre
is szőpálunk minden ár-
felmérés nélkül. Árjegyzék
ingyen és bérmentve kü-
ldünk. 1289

Makulatura papir

eladó. Cím a ki-
adóban.

Cigarettek

„THE
DIDO”
BRAVO LEON
szivargyár és bevétel
Hamburg,
Deichstrasse 24. sz.

Alkalmi

ajándékul

már elhatároztam,

csakis főnképeket készí-
tetek WAITNER fénykép-
szeti műtermében, Erzsébet-
körút 20. l. em., hol a leg-
szőpbb kivite M. A. kart-
nyságú kép darabon-
kint 1 ft. Ugyanott kis
képek után nyaritások
jutányos árban elfogad-
tatnak.

Makulatura papir

eladó. Cím a ki-
adóban.

LŐLEGET

sorsjegyekre
és
étkezőpapirokra
bármínő összeget legelőse-
ben ad

Kormos Gyula és Tsa

bank- és váltóüzlete
V., Dorottya-utca 5.

Az

emberek ezrei
panaszkodnak,

nincs munkájuk, nincs ke-
resetük. Intelligens egyé-
nek jövedelmöz foglalko-
zást találnak. Ajánlko-
zik itt helyben naponta
személyesen

VI., Váci-körút 21. II. em. 7. sz.
alatt jelentkeznének, vi-
dékrol pedig írásbelileg a
legközelebbi helységtől is
„Munka” jellegre alatt szin-
tlen a fenti címen. 6194

Páris és Londonból

a legfinomabb

Summi és Halkótyag

különlegességek, sterilizált, valódiak jót-
állás mellett tucattja 3 fttól 8 fttig.
Nőknek legújabb: Dianaöv Tuffel-féle, 3-8 fttig.
Csakis: Pollitzer Mór és Fianál, Deák-utca 10.
Bpest, kaphatók.

bank- és váltó-üzlet részv. társ.

Budapest, V., Dorottya-utca 12.

300,000 korona nyerhető:

1 darab 4 százalékos Magyar Jelzálog-sors-
jegyigényvel. Huzás 1899. január hó
15. fényeremény 100,000 korona. 1.75

1 drb 3 százalékos Magyar Jelzálog-sorsjegy-
igényvel. Huzás 1899. január hó 25.
fényeremény 200,000 korona. 2.-

3.-

4.-

5.-

6.-

7.-

8.-

9.-

10.-

11.-

12.-

13.-

14.-

15.-

16.-

17.-

18.-

19.-

20.-

21.-

22.-

23.-

24.-

25.-

26.-

27.-

28.-

29.-